

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 (projekt)

Zamawiający: Gmina Miejska Turek

Wykonawca: Ecorys Polska Sp. z o.o.

Warszawa, 10 października 2014 r.

Zespół autorski:

dr Marta Mackiewicz (kierownik)
Ewa Dzielnicka
Anna Górecka-Ojdana
Iwona Kania
dr Paweł Kretowicz

Spis treści

1. Wstęp	6
1.1. Cel i zakres zintegrowanej strategii	6
1.2. Metodologia	9
2. Ogólna diagnoza zewnętrznych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu tureckiego	11
2.1. Określenie zewnętrznych uwarunkowań strategii	11
2.1.1. Uwarunkowania wynikające z położenia administracyjnego	11
2.1.2. Uwarunkowania wynikające z położenia komunikacyjnego	12
2.1.3. Konkurencyjność i atrakcyjność inwestycyjna	12
2.2. Zgodność Strategii z dokumentami na poziomie europejskim, krajowym i wojewódzkim ...	16
2.3. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji rozwojowych	19
3. Sytuacja wewnętrzna powiatu tureckiego	28
3.1 Komponent społeczny	28
3.1.1 Trendy demograficzne – migracje	28
3.1.2 Zasoby siły roboczej	29
3.1.3 Poziom przedsiębiorczości	29
3.1.4 Umiejętności cyfrowe ludności	30
3.1.5 Bezrobocie	30
3.1.6 Ubóstwo i wykluczenie społeczne	31
3.1.7 Rynek edukacyjny	32
3.2. Komponent gospodarczy	33
3.2.1. Profil gospodarczy obszaru	33
3.2.2. Struktura lokalnych przedsiębiorstw	33
3.2.3. Atrakcyjność inwestycyjna powiatu tureckiego	34
3.3. Komponent infrastrukturalny	37
3.3.1. Infrastruktura transportowa	37
3.3.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe	38
3.3.3. Infrastruktura techniczna	38
3.4. Komponent zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki	39
3.4.1. Zagospodarowanie przestrzenne	39
3.4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska	40
3.4.3. Kultura i turystyka	40
4. Analiza strategiczna	42
4.1. Analiza SWOT/TOWS	42
4.2. Wybór optymalnej strategii działania	47

4.3. Scenariusze rozwoju gospodarczego	49
5. Ogólne założenia Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025.....	53
5.1. Wizja.....	53
5.2. Misja.....	54
5.3. Cele strategiczne.....	54
5.4. Cele operacyjne	56
5.5. Priorytety inwestycyjne i planowane działania.....	63
6. Planowane projekty strategiczne	69
7. Zarządzanie rozwojem gospodarczym w zintegrowanej strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025.....	75
7.1. Mechanizmy wdrażania.....	75
7.2. Monitoring realizacji.....	78
7.3. Ewaluacja i aktualizacja	83
8. Załączniki	86

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

CO – cel operacyjny

CS – cel strategiczny

CSz – cel szczegółowy

DSRK – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności

Europa 2020 – Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

KPM – Krajowa Polityka Miejska

KPZK 2030 – Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

KSRR – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020. Miasta, regiony, obszary wiejskie

MPZP – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa

OP – oś priorytetowa

OS – obszar strategiczny

OZE – odnawialne źródła energii

PI – priorytet inwestycyjny

PO IiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020

PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014–2020

PO WER – Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój

PO PC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa

ŚSRK 2020 – Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

SRPZ – Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020

SRWW – Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020

SWOT – metoda identyfikacji silnych i słabych stron, szans oraz zagrożeń

UP – Umowa Partnerstwa

WRPO 2014+ – Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014–2020

ZSRGGPT – Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025

1. Wstęp

1.1. Cel i zakres zintegrowanej strategii

Planowanie strategiczne jest procesem świadomego przewidywania i kontrolowania rozwoju społeczno-gospodarczego przez jednostki samorządu terytorialnego. W zarządzaniu strategicznym niezwykle ważne jest umiejętne reagowanie na zmiany otoczenia, a nawet ich przewidywanie i działanie z wyprzedzeniem. Strategię rozwoju powinna cechować kompleksowość podejść i wieloaspektowość tematyczna, a także wielopoziomowość zaangażowania wszystkich podmiotów mających wpływ na rozwój obszaru i odbiorców, do których skierowany jest dokument. Według Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju zintegrowane strategie rozwoju obszarów funkcjonalnych powinny:

- Opisywać mocne i słabe strony danego obszaru;
- Określać spójne cele rozwoju;
- Tworzyć wizję dla rozwoju miasta i okolicznych terenów;
- Koordynować różne terytorialne, sektorowe i techniczne plany i strategie;
- Zapewniać, że planowane inwestycje przyczynią się do promowania równomiernego i zrównoważonego rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego;
- Koordynować i skupiać pod względem przestrzennym wykorzystanie funduszy przez uczestników sektora publicznego i prywatnego;
- Być koordynowane na poziomie lokalnym i miejskim, angażując obywateli i ich partnerów, którzy mogą wnieść znaczny wkład w kształtowanie przyszłej jakości każdego obszaru w wymiarze gospodarczym, społecznym, kulturalnym i ekologicznym;
- Realizować główne założenia Krajowej Polityki Miejskiej (KPM) w zakresie podejścia do rozwoju i funkcji miast. Mając na względzie obecnie prowadzone prace nad przygotowaniem KPM przy projektowaniu strategii zasadnym jest uwzględnienie kierunków i rozwiązań w zakresie rozwoju miast oraz obszarów funkcjonalnych nakreślonych w ww. dokumencie.

Wielotematyczność zapisów tych dokumentów oznacza oparcie ich na diagnozie, analizie stanu faktycznego, łącznie z identyfikacją potrzeb i problemów, przy wskazaniu potencjalnych kierunków rozwoju. Ponadto w opracowaniu dokumentów strategicznych konieczny jest udział zainteresowanych instytucji, a przede wszystkim społeczeństwa. Właściwa identyfikacja i priorytetyzacja kwestii związanych z rozwojem jest możliwa wyłącznie w przypadku łączenia perspektyw administracji lokalnej, sektora prywatnego, naukowego i pozarządowego/obywatelskiego. W związku z tym partycypacja społeczna przyczynia się do wpływania społeczeństwa na działania władz lokalnych, realizacji wspólnie uzgodnionych inicjatyw i jednocześnie zwiększenia zaufania do władz samorządowych.

Przy opracowywaniu strategii niezwykle ważne jest uwzględnienie długoterminowego horyzontu czasowego, natomiast do realizacji powinny być typowane przedsięwzięcia mające wpływ na rozwój całego obszaru funkcjonalnego.

W procesie tworzenia *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025* wykorzystano szereg podejść badawczych:

- podejście zintegrowane – identyfikacja potencjałów i zagrożeń (problemów) oraz wskazanie obszarów wspólnych potencjałów i wspólnych zagrożeń (problemów);
- podejście porównawcze w odniesieniu do całego województwa i obszarów sąsiadujących – uwzględniające prezentację wskaźników dla gmin i obszaru powiatu tureckiego w porównaniu ze wskaźnikami dla wszystkich gmin miejskich, wiejskich i miejsko-wiejskich województwa wielkopolskiego, a także w porównaniu do obszarów sąsiednich (powiatów i gmin graniczących z powiatem tureckim);
- podejście przestrzenne – analizy prowadzone na czterech poziomach:
 - regionalny – poziom województwa wyłącznie w analizach otoczenia gospodarczego powiatu tureckiego, dla dziedzin, w których poziom regionalny posiada kluczowe znaczenie;
 - subregionalny – gminy powiatu tureckiego oraz powiatów sąsiadujących;
 - lokalny I rzędu – gminy powiatu tureckiego;
 - lokalny II rzędu – miejscowości powiatu tureckiego (w przypadku gdzie jest to możliwe i zasadne).
- podejście ukierunkowane na wewnętrzne powiązania funkcjonalne – uwzględniające istniejące i potencjalne powiązania funkcjonalne między jednostkami samorządu terytorialnego w obrębie powiatu tureckiego;
- podejście ukierunkowane na zewnętrzne powiązania funkcjonalne – uwzględniające istniejące i potencjalne powiązania funkcjonalne między jednostkami samorządu terytorialnego a gminami i powiatami sąsiadującymi z powiatem tureckim;
- podejście wielopłaszczyznowe – uwzględniające komplementarność między sferami rozwoju społeczno-gospodarczego z uwzględnieniem zarówno łączenia się potencjałów i barier w ramach jednej sfery, jak i ich komplementarności pomiędzy sferami. Zgodnie z tym podejściem preferowane będą projekty kompleksowe i wobec siebie komplementarne przyczyniające się do realizacji konkretnego celu strategicznego/szczegółowego. Zakłada się, że powodzenie osiągnięcia pożądanej zmiany społeczno-gospodarczej jest o wiele bardziej prawdopodobne, jeżeli działania realizowane w celu jej osiągnięcia odbywają się na wielu płaszczyznach.
- podejście porównawcze w odniesieniu do innych dokumentów – uwzględniające odniesienia do strategii rozwoju poszczególnych jednostek administracyjnych i programów wyższego rzędu uwzględniające rolę obszaru powiatu tureckiego oraz gmin wchodzących w jego skład w rozwoju gospodarczym województwa, kraju i w odniesieniu do celów wymienionych w dokumentach wspólnotowych.

Ponadto, zgodnie z funkcjonalnym podejściem do rozwoju obszarów promowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz Unię Europejską, szczególnie potraktowano podejście funkcjonalne. Przez to podejście rozumie się takie powiązania gmin między sobą lub z podmiotami zewnętrznymi, które zapewniają kreowanie rozwoju za pomocą utworzenia nowej funkcji lub wzrostu znaczenia funkcji istniejącej. W rezultacie istnieje potrzeba podejmowania wspólnych działań na rzecz rozwoju całego obszaru funkcjonalnego. Zdecydowanie niepożądane jest ograniczenie działań prorozwojowych poszczególnych gmin wyłącznie do ich granic administracyjnych.

Zintegrowana strategia stanowi zbiór celów i zadań, jednocześnie stanowiąc wzorzec decyzji dotyczących pozycji i tożsamości samorządu, zdolności wykorzystywania mocnych stron i przeciwdziałania słabym, co może złożyć się na sukces w regionie. Do tej pory powiat turecki

rozwijał się zgodnie z założeniami przyjętymi w Strategii Rozwoju Powiatu Tureckiego na lata 2001–2015, w której pomocniczo zastosowano tzw. analizę pola sił do oceny szans powodzenia projektu przez identyfikację możliwych zagrożeń i czynników sprzyjających. Strategia ta wyznaczała cztery cele strategiczne: ochrona zasobów środowiska i rozwój infrastruktury komunalnej, pobudzanie i wspieranie aktywności gospodarczej, zwiększanie potencjału rozwojowego w zakresie zarządzania, rozwój infrastruktury społecznej – podnoszenie jakości życia. Zmiany dokonujące się w samym powiecie, jak i w otoczeniu powodują konieczność wyznaczenia nowych celów rozwoju, co pozwoli na wykorzystanie pojawiających się szans rozwojowych.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 składa się z następujących części: charakterystyka zewnętrznych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu tureckiego oraz charakterystykę wewnętrzną sytuacji powiatu przy uwzględnieniu podziału na komponent społeczny, gospodarczy, infrastrukturalny i zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki. Kolejną część stanowi ocena mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń składających się na analizę SWOT/TOWS. Następnie uwzględniono ogólne założenia zintegrowanej strategii rozwoju, wraz z wizją, misją, celami strategicznymi, operacyjnymi i planowanymi działaniami służącymi realizacji poszczególnych celów. Zintegrowaną strategię kończą planowanie projekty strategiczne i zarządzanie rozwojem gospodarczym w zintegrowanej strategii, obejmujące mechanizmy wdrażania, monitoring realizacji i system ewaluacji.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025, wyznacza długofalowe kierunki rozwoju, a ponadto uruchamia działania partnerskie na rzecz rozwoju powiatu. W ten sposób zapoczątkowane zostaje nowe myślenie o rozwoju powiatu tureckiego poprzez odkrywanie i uruchamianie nowych szans rozwojowych. Intensyfikacja rozwoju nastąpi również na skutek wyzwalania i utrwalania aktywności społeczności lokalnej. Determinacja i konsekwencja w działaniu zapoczątkuje realne i pozytywne zmiany odczuwane przez wszystkie podmioty i wszystkich mieszkańców powiatu tureckiego.

Wyznaczone przez strategię cele i działania będą skutkować przełamywaniu barier rozwojowych w celu podniesienia konkurencyjności powiatu na tle województwa wielkopolskiego i całej Polski. Realizacja wizji rozwoju stanowić będzie sumę działań wszystkich uczestników procesu, zwłaszcza samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych, kulturalnych itd.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 powstała w ramach projektu pn. „Partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego” finansowanego z funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz środków krajowych. Projekt realizowany jest przez Gminę Miejską Turek, która jest liderem w partnerstwie z gminą Brudzew, miastem i gminą Dobra, gminą Kawęczyn, gminą Malanów, gminą Przykona, miastem i gminą Tuliszków, gminą Turek, gminą Władysławów, powiatem tureckim, Turecką Izbą Gospodarczą oraz Stowarzyszeniem Turkowska Unia Rozwoju T.U.R. Celem projektu jest poprawa sytuacji gospodarczej na terenie Powiatu Tureckiego poprzez zapewnienie zdolności Partnerstwa do realizacji zintegrowanych przedsięwzięć, związanych zżywieniem gospodarczym obszaru. ZSRGGPT jest pierwszym z pięciu, obok Koncepcji przestrzennego zagospodarowania obszaru, Studium komunikacyjnego dla obszaru, Strategii marki i produktu turystycznego dla obszaru i dokumentacji związanej z powołaniem Funduszy: poręczeń kredytowych i pożyczkowych dla podmiotów gospodarczych, wspólnych dokumentów strategicznych i sektorowych

opracowywanych w ramach Partnerstwa. Strategia wyznacza kierunki rozwoju dla pozostałych wymienionych dokumentów.

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 ma na celu określenie potencjału i perspektyw rozwoju dla powiatu tureckiego, jak i dla każdej z gmin. Na tej podstawie możliwe będzie podjęcie konkretnych kroków, by doprowadzić do poprawy sytuacji gospodarczej na terenie obszaru objętego zintegrowaną strategią.

- Komponent społeczny rozumiany jako zasoby ludności w kontekście rynku pracy i edukacji, przy uwzględnieniu niekorzystnych trendów demograficzno-społecznych, problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz rynku edukacyjnego.
- Komponent gospodarczy określa stan lokalnej gospodarki wraz z przeglądem lokalnych firm i kapitału oraz ocena działalności promocyjnej lokalnej gospodarki i terenów inwestycyjnych.
- Komponent infrastrukturalny określa stan i zasoby infrastruktury transportowej, mieszkalnictwa, energetyki i pozostałej infrastruktury technicznej.
- Komponent przestrzenny rozumiany jest poprzez zagospodarowanie przestrzenne, stan i funkcjonowanie środowiska oraz kulturę i turystykę.

1.2. Metodologia

Pierwszym etapem prac nad *Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025* było opracowanie diagnozy strategicznej wskazującej na potencjał i bariery rozwojowe obszaru objętego strategią. Diagnoza ta stanowi załącznik do zintegrowanej strategii. W części diagnostycznej, korzystając z wielu źródeł danych oraz badań terenowych, dokonano analizy otoczenia społecznego, ekonomicznego, infrastrukturalnego i przestrzennego obszaru gmin powiatu tureckiego. Potencjał i bariery rozwojowe uwzględnione zostały w obszarach: demografii, gospodarki, edukacji, kapitału intelektualnego, zatrudnienia, infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowań środowiskowych, kultury i turystyki. Przy opracowaniu diagnozy zastosowano następujące metody badawcze:

- Analiza danych zastanych (*desk research*);
- Kwerenda i analiza zawartości stron www (*web research*);
- Kwerenda i analiza literatury naukowej, analiza, raportów, dokumentów strategicznych i opracowań;
- Metody analizy dostępności przestrzennej;
- Metody prezentacji danych;

W prace nad diagnozą w znacznym stopniu zaangażowani zostali również Partnerzy projektu oraz społeczność gmin, dzięki którym pozyskane zostały dane niezbędne do jej opracowania. W tym celu przeprowadzono:

- Badanie telefoniczne z mieszkańcami (CATI – *Computer Assisted Telephone Interview*) na próbie 600 osób – mieszkańców wszystkich gmin powiatu tureckiego;
- Telefoniczny wywiad pogłębiony z przedsiębiorcami (ITI – *In-Depth Telephone Interview*) na próbie 25 przedsiębiorców z firm funkcjonujących na terenie powiatu tureckiego;
- Indywidualny wywiad pogłębiony z przedstawicielami gmin i powiatu (IDI – *Individual in-depth Interview*) na próbie 13 przedstawicieli gmin powiatu tureckiego, Stowarzyszenia Turkowska Unia Rozwoju T.U.R., Tureckiej Izby Gospodarczej, Zarządu Dróg Powiatowych

Kompleksowa diagnoza społeczno-gospodarcza, charakteryzująca uwarunkowania rozwojowe w każdej dziedzinie życia społeczno-gospodarczego powiatu tureckiego oraz poszczególnych gmin wchodzących w jego skład, dała podstawę do sformułowania wniosków i rekomendacji stanowiących punkt wyjścia dla przygotowania *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025*. Na tym etapie uwzględniono również bierną formę partycypacji społecznej, polegającej na wprowadzaniu uwag i komentarzy do diagnozy strategicznej.

We wrześniu 2014 r. przeprowadzone zostały warsztaty, w których udział wzięli przedstawiciele poszczególnych grup roboczych oraz eksperci Wykonawcy. W ten sposób zapewniono czynny udział Partnerów projektu w wypracowaniu ostatecznego kształtu strategii.

10

2. Ogólna diagnoza zewnętrznych uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu tureckiego

2.1. Określenie zewnętrznych uwarunkowań strategii

Na rozwój jednostek zasadniczy wpływ mają uwarunkowania zewnętrzne, przeważnie stanowiące wynik procesów i struktur niezależnych od samorządu. Wśród nich wymienia się uwarunkowania wynikające z położenia na tle jednostek administracyjnych, struktur funkcjonalno-przestrzennych i sieci komunikacyjnych i infrastrukturalnych. Odrębny typ uwarunkowań zewnętrznych stanowi polityka władz wojewódzkich, w których dana jednostka leży. Przy tworzeniu strategii zewnętrzne uwarunkowania mają istotne znaczenie przy identyfikacji czynników podnoszących, bądź obniżających atrakcyjność powiatu na tle pozostałych jednostek. Konkurencyjność ma znaczenie przy pozyskiwaniu inwestorów/inwestycji podnoszących jakość życia mieszkańców czy poziom wyposażenia w infrastrukturę. Wśród najważniejszych konkurentów powiatu znajdują się obszary sąsiednie i obszary o zbliżonych uwarunkowaniach.

2.1.1. Uwarunkowania wynikające z położenia administracyjnego

Powiat turecki charakteryzuje się peryferyjnym położeniem w stosunku do województwa wielkopolskiego, co może mieć wpływ na ograniczony rozwój obszarów i niedoinwestowanie wielu dziedzin życia. Powiat znajduje się na wschód od stolicy województwa a jego centrum administracyjne i gospodarcze – miasto Turek, jest oddalone od centrum Poznania o ok. 128 km. Powiat zaliczany jest do jednostek o raczej przeciętnej wielkości pod względem powierzchni i liczby mieszkańców zarówno w skali całego kraju jak i województwa wielkopolskiego. Powierzchnia powiatu wynosi 929 km² (92 943 ha), co stanowi 3,1% powierzchni województwa wielkopolskiego. Pod tym względem powiat turecki plasuje się na 13 miejscu wśród wszystkich powiatów województwa wielkopolskiego. Obszar powiatu zamieszkiwany był w 2013 roku przez 84 420 osób, co stanowiło 2,4% ludności całego województwa. Pod względem liczby ludności powiat znajduje się na 11 miejscu w województwie. Na tle wszystkich 380 powiatów Polski powiat turecki pod względem powierzchni znajduje się na 146 miejscu, a pod względem liczby ludności na 159 miejscu. Powiat turecki położony jest poza strefami intensywnego oddziaływania miast dużych, co może hamować jego rozwój. Słaba dostępność wynikająca z peryferyjnego położenia marginalizuje znaczenie w gospodarce regionu.

Po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku utworzono powiat turecki w województwie łódzkim. W latach siedemdziesiątych Turek stracił miano miasta powiatowego, a na mocy reformy administracyjnej znalazł się w granicach województwa konińskiego. Powiat turecki został przywrócony na mocy reformy administracyjnej z 1999 roku, stając się jednocześnie częścią województwa wielkopolskiego. Fakt ten niewątpliwie świadczy o awansie miasta w krajowej sieci osadniczej. Status ten może być wykorzystywany przy faktycznym pełnieniu roli centrum społeczno-gospodarczego powiatu oraz w przyciąganiu inwestorów na ten obszar.

2.1.2. Uwarunkowania wynikające z położenia komunikacyjnego

Powiat turecki charakteryzuje się dobrą dostępnością pod względem komunikacji drogowej. W Turku znajduje się węzeł komunikacyjny o znaczeniu wojewódzkim i międzywojewódzkim (droga krajowa nr 72, droga krajowa nr 83 i droga wojewódzka nr 470 – Kościelec–Kalisz). Ponadto przez teren powiatu tureckiego przebiegają drogi wojewódzkie 443 (Jarocin – Tuliszków), 471 (Opatówek – Dąbrowa koło miejscowości Dobra) i 478 (Dąbrowa – Krępa, niedaleko Poddębic. Przez północny obszar powiatu tureckiego (gmina Tuliszków i gmina Brudzew) przebiega autostrada A2, która prowadzi od granicy niemieckiej w Świecku do Konotopy koło Warszawy. W granicach powiatu nie znajduje się żaden ze zjazdów. Najbliższymi węzłami są Koło i Konin Wschód, położone w odległości odpowiednio 20 km i 25 km¹. Obszar znajduje się w pobliżu transeuropejskiego korytarza transportowego (sieć TEN-T). W ciągu autostrady A2 przebiega korytarz II – Berlin – Warszawa – Mińsk – Moskwa – Niznij Nowgorod. W Polsce korytarz przebiega na trasie Świecko – Poznań – Konin – Łowicz – Warszawa – Siedlce – Terespol. Drogi gminne i wojewódzkie charakteryzują się dobrym stanem technicznym. Jedynie drogi powiatowe wymagają poprawy stanu w celu poprawy zarówno komfortu jazdy jak i bezpieczeństwa.

Przez powiat turecki nie przebiega żadna normalnotorowa linia kolejowa. Najbliżej przebiega magistralna linia kolejowa nr 2, na której są realizowane połączenia międzynarodowe w kierunku Paryż – Berlin – Warszawa – Moskwa. Na terenie powiatu tureckiego znajduje się kolej wąskotorowa, jednak obecny stan techniczny kolei uniemożliwia wykonywanie połączeń a jakiegokolwiek przedsięwzięcia wymagałyby gruntownej modernizacji.

2.1.3. Konkurencyjność i atrakcyjność inwestycyjna

Konkurencyjność wykazuje ścisłe powiązania z rywalizacją regionów w zakresie np. pozyskiwania inwestorów. Pozwala określić przewagi jaki jeden region posiada w stosunku do innego, a tym samym umożliwia budowanie rozwoju gospodarczego w oparciu o wspomniane przewagi. Jak wskazano w diagnozie powiat turecki na tle kraju prezentuje się stosunkowo niekorzystnie pod względem konkurencyjności, jednak w porównaniu z ościennymi powiatami sytuacja ta jest dużo lepsza.

Tereny inwestycyjne są kluczowym elementem w oparciu o który, budowana jest konkurencyjność gmin i powiatów w pozyskiwaniu inwestorów.

Powiat turecki pod względem zasobów terenów inwestycyjnych wypada niekorzystnie na tle województwa wielkopolskiego. W lipcu 2014 roku w bazie PALIZ znajdowało się 1992 ofert inwestycyjnych, zlokalizowanych na terenie całego kraju. 191 z nich obejmowało grunty w obrębie województwa wielkopolskiego, z czego tylko 3 dotyczyły nieruchomości w powiecie tureckim. Na tle regionu powiat turecki wypada stosunkowo niekorzystnie. Dominacja Poznania i miast satelickich sprawia, że tureckie tereny inwestycyjne muszą być bardzo szeroko promowane aby stały się konkurencyjne wobec pozostałych w województwie.

Zachęty w postaci zwolnień podatkowych w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych podnoszą konkurencyjność powiatu tureckiego na tle powiatów ościennych, jednak nie wyróżnia się on szczególnie na tle Wielkopolski.

¹ Odległości liczone według www.targeo.pl (trasa optymalna uwzględniająca korki i blokady dróg).

Powiat turecki położony jest w województwie o wysokiej atrakcyjności inwestycyjnej, o czym świadczy czwarte miejsce w Polsce pod względem napływu inwestycji zagranicznych w 2011 roku. Ponadto Wielkopolska charakteryzuje się wysokim potencjałem kapitału ludzkiego i dobrym połączeniem komunikacyjnym, a dodatkowo Poznań będący ważnym ośrodkiem przemysłu handlu kultury i szkolnictwa stanowi wyraźną wartość dodaną dla całego regionu. Pomimo niedużego zaangażowania środków zagranicznych powiat turecki stanowi jeden z bardziej atrakcyjnych inwestycyjnie obszarów województwa. Z badań przytoczonych w diagnozie, a przeprowadzonych na podstawie analizy zasobów pracy, infrastruktury technicznej i społecznej, mikroklimatu rynkowego i administracji, powiat zajmuje 6 miejsce za Poznaniem, Leszmem, Koninem, powiatem poznańskim i Kaliszem.

Przy podnoszeniu konkurencyjności regionu niezwykle ważne jest uświadomienie sobie przez władze regionalne i lokalne faktu, iż rozwój gospodarczy jednostki terytorialnej dzieje się w konkurencyjnym otoczeniu innych regionów i we współzawodnictwie z nimi. Należy mieć na względzie, iż każdy z sąsiednich powiatów może stanowić potencjalnie silną konkurencję. Podejmowanie działań na rzecz budowania długotrwałych przewag konkurencyjnych i kapitalizowania korzyści wynikających z takiej przewagi powinno stać się dominującym celem działania władz publicznych. Istotne są działania marketingowe podejmowane w celu wytworzenia przekonania, iż powiat turecki jest nie mniej atrakcyjny niż powiatu sąsiednie lub jednostki o zbliżonej charakterystyce.

Zauważa się sprzężenie zwrotne w relacjach wizerunku powiatu i wizerunku gmin, co oznacza, że potencjał powiatu tworzony jest przez potencjał poszczególnych gmin wchodzących w jego skład, a decyzje inwestorów o lokalizacji w danej gminie wpływają na ogólny klimat i tło rozwoju powiatu.

Większość celów przyjętych w „Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2015” jest zbieżna z celami ujętymi w strategiach powiatów sąsiednich. Należy podkreślić, iż wspólne cele mogą być podstawą łączenia działań w ramach wspólnych przedsięwzięć. W przypadku celu strategicznego I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego oba przyjęte cele operacyjne pokrywają się z celami sąsiednich powiatów. Cel operacyjny IA – zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców zawiera się również w celu strategicznym Strategii Rozwoju Powiatu Kolskiego – podnoszenie poziomu wykształcenia oraz przygotowania zawodowego mieszkańców powiatu kolskiego w ramach celu operacyjnego podejmowanie działań na rzecz tworzenia nowoczesnej bazy nauczania, w zakresie modernizacji budynków i wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne oraz celu strategicznego – łagodzenie skutków bezrobocia oraz systematyczna poprawa jakości świadczonych usług społecznych w zakresie celu operacyjnego maksymalne wykorzystanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Również Strategia Rozwoju i Promocji Powiatu Konińskiego częściowo jest zbieżna z powyższym celem w zakresie tworzenia warunków do powstawania nowych miejsc pracy a przez to uzyskania ograniczenia poziomu bezrobocia i wzrostu zamożności społeczeństwa oraz zapewnienia opieki osobom wymagającym szczególnej troski: dzieciom, osobom starszym, osobom niepełnosprawnym i samotnym zakwalifikowanych do celu strategicznego – zapewnienie mieszkańcom powiatu godnego, dostatniego życia. Również sąsiednie powiaty województwa łódzkiego wytyczyły sobie cele po części pokrywające się z celami wyznaczonymi w zintegrowanej strategii. Dwa cele strategiczne powiatu Sieradzkiego wpisują się w cel operacyjny IA: podniesienie ogólnego poziomu zatrudnienia i mobilności zawodowej mieszkańców powiatu (cel operacyjny: zwiększenie zatrudnienia i wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych

wykluczeniem społecznym), a także rozwój infrastruktury społecznej i poprawa jakości życia (cel operacyjny: podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców i doskonalenie systemu kształcenia w powiecie, zwłaszcza zawodowego i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, wsparcie rodzin i ograniczanie wykluczenia społecznego). Natomiast powiat Poddębicki w ramach również dwóch swoich celów strategicznych odpowiada powyższemu celowi: poprawa warunków życia mieszkańców (cel operacyjny: zwiększenie dostępności i jakości usług publicznych) i zdynamizowanie wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego powiatu (cel operacyjny: podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zasobów ludzkich). Cel operacyjny IIB Zintegrowanej strategii – Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków i niekorzystnych trendów demograficznych jest zbieżny w przypadku trzech sąsiednich powiatów: kolskiego w ramach celu strategicznego – łagodzenie skutków bezrobocia oraz systematyczna poprawa jakości świadczonych usług społecznych (cel operacyjny: wspieranie podejmowanych działań na rzecz sportu i rekreacji), kaliskiego – wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i włączenie społeczne (cel operacyjny: stworzenie różnorodnej oferty dla młodych mieszkańców powiatu oraz podniesienie jakości świadczonych usług społecznych, opieki zdrowotnej oraz promocja zdrowia i sportu), a także sieradzkiego – rozwój infrastruktury społecznej i poprawa jakości życia (cel operacyjny: wzrost uczestnictwa w kulturze, zachowanie dziedzictwa kulturowego i aktywna ochrona zabytków, Wzrost znaczenia sportu i rekreacji).

W sferze gospodarczej współpraca powiatów mogłaby się rozwijać w zakresie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie usług. Ten cel jest zbieżny z celem operacyjnym powiatu konińskiego i sieradzkiego. W pierwszym przypadku w ramach celu strategicznego restrukturyzacja gospodarki powiatu, aby uczynić ją zdolną do rozwoju wytyczono cel operacyjny – stworzenie warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. natomiast w drugim cel strategiczny – tworzenie warunków dla rozwoju i poprawy efektywności, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw zawiera trzy cele, które pokrywają się w tym zakresie ze zintegrowaną strategią. Są to cele operacyjne: wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza małej i średniej; współpraca z instytucjami wspomagającymi rozwój gospodarczy; zapewnienie dostępu do kapitału, zwłaszcza małym i średnim przedsiębiorstwom. Celowi operacyjnemu IIC – budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych odpowiadają cele operacyjne wspieranie działań organizacji pozarządowych działających na rzecz wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców w ramach celu strategicznego rozszerzenie bloku informacyjnego (szkolenia, kursy, seminaria) w zakresie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców powiatu i wyzwalanie w tym zakresie pozytywnych inicjatyw ze strategii powiatu kolskiego oraz wspieranie współpracy i integracji przedsiębiorstw z celu strategicznego tworzenie warunków dla rozwoju i poprawy efektywności, innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw Strategii Rozwoju Powiatu Sieradzkiego.

Cel strategiczny III – stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury pokrywa się w zakresie wszystkich swoich celów operacyjnych w strategiach sąsiednich powiatów. Cel operacyjny IIIA: wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych odpowiada celowi strategicznemu powiatu kaliskiego – poprawa wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych (cel operacyjny: rozwój infrastruktury wpierającej istniejący system drogowy i połączeń komunikacyjnych) oraz celowi strategicznemu powiatu sieradzkiego – rozwój i poprawa funkcjonowania infrastruktury technicznej i informatycznej w powiecie (cel operacyjny: zwiększenie dostępności zewnętrznej

i wewnętrznej powiatu poprzez rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportowej i dostosowanie jej do potrzeb wynikających z obciążenia ruchem tranzytowym i lokalnym). Natomiast poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej (cel operacyjny IIIB Zintegrowanej strategii) częściowo odpowiada dwóm celom strategicznym – powiatu kolskiego zrównoważony rozwój, zapewniający mieszkańcom powiatu trwałe bezpieczeństwo ekologiczne (rozbudowa modernizacja i uzupełnianie infrastruktury technicznej oraz wdrażanie innowacyjnych technologii niezbędnej dla racjonalnej gospodarki odpadami stałymi) oraz konińskiego zapewnienie mieszkańcom powiatu godnego, dostatniego życia (stworzenie warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego). Odzwierciedlenie celu operacyjnego IIIC –zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła można odnaleźć w celach strategicznych powiatów kolskiego i kaliskiego: Zrównoważony rozwój, zapewniający mieszkańcom powiatu trwałe bezpieczeństwo ekologiczne (promowanie niekonwencjonalnych metod pozyskiwania energii elektrycznej i ciepłej) i wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego, ekologicznego oraz rozwój i włączenie społeczne (podniesienie jakości środowiska naturalnego oraz wzrost poziomu bezpieczeństwa ekologicznego poprzez edukację i inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii i małą retencję).

IV cel strategiczny wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz może stanowić podstawę współpracy z sąsiednimi powiatami w zakresie dwóch celów operacyjnych IVB – poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego i IVC – wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru. Pierwszy z wymienionych celów częściowo pokrywa się z celem operacyjnym kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu w regionie, kraju i za granicą, jako obszaru liczącego się w regionie, przyjaznego oraz atrakcyjnego do zamieszkania, inwestowania i współpracy w ramach celu strategicznego poprawa wizerunku powiatu i wzmocnienie własnej tożsamości terytorialnej ze strategii powiatu sieradzkiego. W drugim przypadku aż cztery powiaty sąsiednie, szczególnie w zakresie rozwoju turystyki. Powiat kolski w swojej strategii w celu strategicznym – rozszerzenie bloku informacyjnego (szkolenia, kursy, seminaria) w zakresie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców powiatu i wyzwalanie w tym zakresie pozytywnych inicjatyw zawiera cel operacyjny wspieranie rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowych powiatu. Powiat kaliski natomiast w ramach celu strategicznego – rozwój kultury lokalnej oraz wzrost atrakcyjności turystycznej powiatu uwzględnia rozwój i promocja bazy noclegowej i agroturystycznej i rozwój oferty turystycznej oraz promocja turystyki na terenie powiatu. Powiat sieradzki wytyczył sobie cel operacyjny wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej w zakresie strategicznego celu – poprawa wizerunku powiatu i wzmocnienie własnej tożsamości terytorialnej. Powiat poddębicki w dwóch celach strategicznych jest zbieżny z tą problematyką: poprawa warunków życia mieszkańców i zdynamizowanie wielofunkcyjnego rozwoju gospodarczego powiatu, czemu odpowiadają cele operacyjne odpowiednio: stworzenie warunków do wypoczynku i rozrywki na terenie powiatu dla mieszkańców i gości i tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

Cele operacyjne IIA – wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże, IID – lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych i IVA – ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz nie mają odpowiadających im celów wytyczonych przez sąsiednie powiaty.

2.2. Zgodność Strategii z dokumentami na poziomie europejskim, krajowym i wojewódzkim

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 wpisuje się w cele, priorytety i kierunki rozwoju wyznaczone w innych dokumentach strategicznych dotyczących rozwoju obszaru, polityk wspólnotowych, krajowych i regionalnych. Realizacja zadań i celów zaplanowanych na poziomie gmin i powiatu powinna wносить wkład w realizację celów i priorytetów rozwojowych zaprogramowanych w większych skalach.

Dokumentem wyznaczającym kierunki kształtowania polityk Unii Europejskiej do 2020 roku jest **Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu**². Cele strategiczne i operacyjne ZSRGGPT wpisują się w priorytety tego dokumentu – rozwój inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu. W ramach priorytetów strategii Europa 2020 realizowane są cele ukierunkowane na wzrost zatrudnienia, zwiększenie inwestycji w B+R, osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę oraz zmniejszenie zjawiska ubóstwa. Założenia strategii znajdują swoje odzwierciedlenie w celach i działaniach ZSRGGPT w zakresie zwiększania aktywności zawodowej (przede wszystkim wśród grup w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy), przedsiębiorczości, podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, ułatwiania młodzieży wejścia na rynek pracy, aktywizacji osób narażonych na wykluczenie, jak również poprawy otoczenia biznesu oraz wykorzystania OZE i modernizacji infrastruktury transportowej.

Dokumentem szczegółowo określającym kierunki interwencji w ramach polityk unijnych w Polsce (Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa na lata 2014–2020) jest **Umowa Partnerstwa**³. Układ zawartych w niej celów rozwojowych to punkt odniesienia do tworzenia ram programów operacyjnych na szczeblu krajowym i regionalnym. Cele ZSRGGPT stanowią wkład w realizację 8 z 11 celów tematycznych zawartych w Umowie Partnerstwa. Zadania ukierunkowane na rynek pracy, aktywność zawodową, system kształcenia i edukacji i jego powiązanie z potrzebami rynku pracy, kwalifikacje i kompetencje oraz dostępność usług publicznych (CO IA oraz CO IB) wpisują się w realizację celów tematycznych: 2, 8, 9, 10. Cele w zakresie rozwoju gospodarczego, w tym ukierunkowane na poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju MŚP, tworzenie klastrów oraz pozyskiwanie inwestorów zagranicznych są zbieżne z 3 celem tematycznym UP. Działania zaplanowane w ramach celów operacyjnych ZSRGGPT w obszarze rozwoju infrastruktury technicznej, ukierunkowane na poprawę dostępności transportowej, gospodarkę wodno-ściekową oraz gospodarowanie energią, będą miały wkład w realizację celów tematycznych: 4, 6, 7 oraz 9.

Przewidziane w ramach ZSRGGPT cele i działania są spójne z tymi, które wytyczone zostały na poziomie **KPK 2030**⁴, szczególnie w zakresie budowania potencjału dla specjalizacji terytorialnej (również poprzez tworzenie warunków dla nowych inwestycji i promocję gospodarczą oraz wsparcie

² Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Komisja Europejska, Bruksela, KOM(2010)2020 wersja ostateczna, 3 III 2010 roku.

³ Programowanie Perspektywy Finansowej 2014–2020. Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, dokument przyjęty przez Komisję Europejską 24 maja 2014 roku.

⁴ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030, 2011, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 grudnia 2011 roku.

rozwoju klastrów), poprawy dostępności transportowej lokalnych ośrodków, a tym samym otaczających je obszarów wiejskich, zwiększenia wykorzystania OZE i zmniejszenia zużycia energii, integracji przestrzennej obszarów wiejskich – wsparcia w zakresie infrastruktury transportowej, energetycznej, podnoszenia umiejętności mieszkańców. Ponadto, cele strategii zbieżne są z założeniami KPZK 2030 dotyczącymi restrukturyzacji i rewitalizacji obszarów zdegradowanych i miast. Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej powiatu wpisuje się w cel 3 KPZK 2030 – Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. Działania zaplanowane w celu operacyjnym IVA ZSRGGPT „Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz” stanowią wkład w realizację celu 6 KPZK 2030 – „Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego”.

Cele ZSRGGPT nawiązują również do głównych dokumentów strategicznych, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwojowa Polski: *Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*⁵ oraz *Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo*⁶.

Obszar strategiczny DSRK „Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji)” i wspierane w jego ramach elementy są zbieżne z celami ZSRGGPT w zakresie wzmacniania kapitału ludzkiego regionu przez wsparcie: edukacji (w tym kształcenia i szkolenia zawodowego) i przejścia z niej do zatrudnienia, rozwoju infrastruktury związanej z edukacją i opieką nad dziećmi w wieku 0–5 lat, warunków do uczenia się przez całe życie, przedsiębiorczości. Ponadto, cele strategii wpisują się interwencję DSRK ukierunkowaną na zaangażowanie samorządów we wspieranie przedsiębiorczości i promocję gospodarczą. Wspólnym obszarem działań jest również dążenie do wzrostu zatrudnienia, w tym aktywizacja zawodowa osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, również poprzez działania na rzecz elastycznych form zatrudnienia, umożliwiających łączenie obowiązków rodzinnych i zawodowych. Działania planowane w ramach celu IB „Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych” wpisują się w założenia celu 6 DSRK – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”. W ramach obszaru strategicznego „Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji)” zbieżność celów osiągnięta zostaje w odniesieniu do obszarów wiejskich w dziedzinach szkolnictwa zawodowego, przedsiębiorczości, wspierania przedsiębiorstw i współpracy z lokalnym rolnictwem, poprawy jakości infrastruktury.

ZSRGGPT jest spójna z *ŚSRK 2020* w obszarze strategicznym Sprawne i efektywne państwo w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ładu przestrzennego oraz wzmacnianie kapitału społecznego, przede wszystkim przez promocję postaw przedsiębiorczych. Wspólne dla celów *Zintegrowanej Strategii...* i OS Konkurencyjna gospodarka cele i działania dotyczą wzmacniania i poprawy jakości kapitału ludzkiego, zwiększania aktywności zawodowej, wsparcia tworzenia i rozwoju MŚP, rozwoju infrastruktury transportowej na rzecz zapewnienia spójności terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz inwestycji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Z kolei zbieżność celów ZSRGGPT i OS Spójność społeczna i terytorialna dotyczy interwencji w zakresie

⁵ Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa strategia rozwoju kraju, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Warszawa, dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 roku.

⁶ Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (ŚRKK), 2012, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012 roku.

włączenia społecznego, zwiększenia aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, wzrostu zatrudnienia, dostępności i jakości usług publicznych czy inwestycji w infrastrukturę transportową.

Do kluczowych działań uwzględnionych w **KSRR**⁷ w ramach wzmocnienia konkurencyjności, znajdujących swoje odzwierciedlenie w ZSRGGPT należą m.in.: poprawa dostępności transportowej, rozwój gospodarczy oparty na specjalizacjach lokalnych oraz wsparcie klastrów, rozwój i poprawa jakości usług publicznych (w tym edukacji i usług medycznych), budowa i modernizacja infrastruktury technicznej, efektywne wykorzystanie energii, wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego, szkolnictwo zawodowe, oraz wsparcie dla lokalizacji inwestycji zewnętrznych, w tym zagranicznych. W ramach budowania spójności terytorialnej cele dokumentów zbieżne są w podobnych obszarach. Szczególne miejsce poświęcone jest dostępności do usług publicznych. W KSRR powiat turecki uznano za jeden z obszarów koncentracji wskaźników wskazujących najgorszy dostęp do usług publicznych.

ZSRGGPT ma również wkład w realizację celów i zadań zaplanowanych w dokumentach o charakterze ponadregionalnym, m. in. **Strategii Rozwoju Polski Zachodniej do 2020 r.**⁸ Realizacja CO IIIA Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych powiązana jest z CSz I SRPZ: Integracja przestrzenna i funkcjonalna makroregionu. Przewidziane w ZSRGGPT cele i działania ukierunkowane na wzmocnianie wiodących branż, pozyskiwanie inwestorów oraz tworzenie produktu turystycznego wpisują się w realizację CSz II Budowa oferty gospodarczej makroregionu.

Cele strategii są w wysokim stopniu spójne z założeniami dokumentów strategicznych i programów na poziomie wojewódzkim: **Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego Wielkopolska 2020**⁹ oraz **Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020**¹⁰.

Cele ZSRGGPT zgodne są z wybranymi celami operacyjnymi 7 z 9 celów strategicznych **SRWW**. ZSRGGPT wpisuje się w realizację SRWW przede wszystkim w zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej (CO 1.1 Zwiększenie spójności sieci drogowej), poprawy stanu środowiska przez ochronę krajobrazu, rekultywację terenów pokopalnianych czy rozbudowę infrastruktury wodno-ściekowej (CO 2.2, 2.4, 2.5, 2.7), lepszego zarządzania energią oraz zwiększenia spójności województwa. Cele ukierunkowane na zwiększanie zatrudnienia oraz rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców oraz pozyskiwanie nowych inwestorów wpisują się w realizację CS 6: Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu. W dużym stopniu cele operacyjne ZSRGGPT pokrywają się również z celami operacyjnymi w ramach CS 7: Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia oraz CS 8: Zwiększania zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.

ZSRGGPT jest zbieżna z częścią celów szczegółowych i priorytetów inwestycyjnych 8 osi priorytetowych **WRPO 2014+**. Zgodność z celami i priorytetami I osi priorytetowej: „Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka” dotyczy przede wszystkim zadań związanych z rozwojem przedsiębiorczości, wsparciem sektora MŚP, tworzeniem warunków dla działalności i rozwoju przedsiębiorstw (także w zakresie infrastruktury istotnej z punktu widzenia inwestora) oraz promocji gospodarczej. Cel operacyjny IIIC Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii

⁷Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, 2010, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 lipca 2010 roku.

⁸Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020, przyjęta przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2014 r.

⁹Wielkopolska 2020. Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Załącznik do Uchwały NR XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 roku

¹⁰Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014–2020 (projekt), wersja 9.0, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, 4 kwietnia 2014 r.

elektrycznej i ciepła to wkład w realizację celów szczegółowych i priorytetów WRPO 2014+ w zakresie III OP Energia. W obszarze inwestycji w infrastrukturę cele ZSRGGPT dotyczące dostępności transportowej i infrastruktury technicznej są zbieżne z celami PI 6.2 w ramach OP IV Środowisko oraz PI 7.2 w OP 5 Transport. Cele operacyjne IA Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców oraz IB Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych wpisują się w osie priorytetowe OP 6 Rynek pracy, OP 7 Włączenie społeczne, OP 8 Edukacja oraz OP 9 Infrastruktura dla kapitału ludzkiego. Zbieżność ta osiągana jest przede wszystkim w zakresie zwiększania aktywności zawodowej i ograniczania bezrobocia wśród osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wsparcia możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji, wsparcia edukacji na wszystkich szczeblach, w tym szkolnictwa zawodowego czy dostępności infrastruktury społecznej i zdrowotnej.

Cele i priorytety ZSRGGPT są również zbieżne z założeniami programów operacyjnych przewidzianych do realizacji do 2020 roku:

- a) **POLIŚ** – w zakresie rozwoju infrastruktury środowiskowej, poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania OZE, dostępności transportowej (CS III), wzmocnienia infrastruktury ochrony zdrowia (CS I);
- b) **PO IR** – w ramach wsparcia przedsiębiorstw w zakresie współpracy z innymi przedsiębiorstwami oraz jednostkami z sektora B+R (CS II);
- c) **PO WER** – w odniesieniu do działań ukierunkowanych na rynek pracy, edukację i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (CS I);
- d) **PO PC** – w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców (CS I).

Cele i priorytety ZSRGGPT w wysokim stopniu odwzorowują cele i założenia innych dokumentów strategicznych i polityk rozwojowych na poziomie Unii Europejskiej, krajowym, ponadregionalnym i regionalnym, przyczyniając się tym samym do ich realizacji. Zbieżność zaplanowanych celów z priorytetami programów rozwojowych stwarza możliwości aplikowania o zewnętrzne źródła finansowania, a tym samym zwiększa szanse i możliwości realizacji zapisów strategii.

2.3. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji rozwojowych

Finansowanie rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego jak i realizacja *Zintegrowanej strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025*, w dużym stopniu jest uzależnione od zewnętrznych źródeł finansowania. Po części przedsięwzięcia te są finansowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Gminy i powiat mają ograniczone narzędzia do bezpośredniego wspierania podmiotów gospodarczych, jednak poprzez kształtowanie przestrzeni, infrastruktury, rozwój zasobów ludzkich i zapewnienie bezpieczeństwa w sferze społecznej tworzą warunki do rozwoju gospodarczego, przyciągania inwestorów i pobudzania przedsiębiorczości mieszkańców. W celu zapewnienia i utrzymania wysokiego tempa rozwoju przy ograniczonych wolnych środkach budżetowych, wymagana jest dywersyfikacja źródeł finansowania oparta na partnerstwie publiczno prywatnym wspomaganą przez wykorzystanie zasad finansowania wydatków majątkowych, ułatwiających pozyskanie środków bezzwrotnych i środków z funduszy celowych. Stąd też dodatkowymi znaczącymi źródłami finansowania będą środki zewnętrzne o jakie

powiat jak i poszczególne gminy mogą aplikować, w ramach dostępnych dla nich odpowiednich programów.

Dominującym źródłem finansowania dla zadań zarówno powiatu tureckiego jak i jego gmin są środki finansowe dostępne w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020** (tab. 1).

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego istnieje możliwość pozyskiwania środków na *promowanie przedsiębiorczości w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm* (PI 3.1). W ramach tego priorytetu można aplikować o środki na wsparcie dla nowych przedsiębiorstw, poprzez pośrednictwo instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie tworzenia nowej i rozwoju istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego. Głównie chodzi tu o inwestycje w infrastrukturę wspólną, ogólnodostępną w tym infrastrukturę terenów inwestycyjnych. W ramach Priorytetu Inwestycyjnego możliwe będzie tworzenie infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego, a w szczególności dotyczącej obszarów przemysłowych nadających się do nowych funkcji. Możliwe jest otrzymanie wsparcia na uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, uzbrajanie terenów inwestycyjnych w media, budowę lub modernizację układu komunikacyjnego dla terenu inwestycyjnego, budowę rozbudowę lub modernizację innej wyspecjalizowanej infrastruktury technicznej oraz kampanie promocyjne (PI 3.1).

Priorytet inwestycyjny 3.2 daje możliwość wsparcia w zakresie *opracowania i wdrażania nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia*. W Strategii określono szereg działań związanych z promocją gospodarczą powiatu tureckiego. Priorytet daje możliwość realizacji tych działań. Grupami docelowymi są zarówno jednostki samorządu terytorialnego jak i bezpośrednio przedsiębiorcy, instytucje otoczeni biznesu, klastry i organizacje pozarządowe.

W ramach trzeciej Osi Priorytetowej (Energia), gminy powiatu tureckiego mogą występować o wsparcie działań z zakresu poprawy efektywności energetycznej i zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii. Jest to szansa na pozyskanie znaczących środków na remont i modernizację energetyczną zarówno budynków użyteczności publicznej, jak i mieszkaniowych.

Rekultywacja terenów przemysłowych – związanych z wydobyciem węgla brunatnego na terenie powiatu tureckiego – daje ogromną szansę na rozwój gospodarczy regionu. Środki finansowe na ten cel można pozyskać z PI 6.5. *podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (...)*.

Szereg inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej można realizować w ramach PI 7.2 *zwiększenie mobilności regionalnej, poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi*. Realizacja priorytetu pozwoli na poprawę dostępności wewnątrzregionalnej, a także dostępności regionu do krajowego i europejskiego systemu komunikacji drogowej. Priorytet obejmuje inwestycje związane z budową, przebudową i modernizacją dróg wojewódzkich oraz dróg lokalnych (powiatowych i gminnych). Dodatkowo w ramach wsparcia możliwa będzie budowa obwodnic i obejść odcinających układ komunikacyjny poszczególnych miejscowości.

Oś Priorytetowa Edukacja, ma na celu zwiększenie dostępności do dobrej jakości edukacji przedszkolnej i szkolnej, wzrost udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym oraz zwiększenie dostępności do dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego. W ramach PI 10.3 możliwe będzie pozyskanie środków na realizację działań służących podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji osób w wieku aktywności zawodowej, przedsięwzięcia mające na celu tworzenie w placówkach kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego warunków do kształcenia zawodowego i egzaminowania. Dodatkowo fundusze można wykorzystać na projekty związane z doradztwem edukacyjno-zawodowym dla osób dorosłych. W ramach PI 10.3 bis przewidziano te same działania skierowane do młodzieży. Wszystkie te działania zmierzają ku lepszemu dostosowaniu systemu kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, oraz praktycznej nauki zawodu.

Oś Priorytetowa 9 – Infrastruktura dla kapitału ludzkiego – daje szerokie możliwości w zakresie pozyskiwania funduszy unijnych na wszelkiego rodzaju inwestycje związane z poprawą stanu infrastruktury zdrowotnej, społecznej, edukacyjnej i szkoleniowej oraz rewitalizacją i restrukturyzacją obszarów problemowych.

Istotnym źródłem pozyskiwania środków unijnych na wdrażanie działań strategii będzie **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014–2020**. Duża część środków z tego funduszu będzie wydatkowana na działania związane z modernizacją gospodarstw rolnych, ale i również na rozbudowę infrastruktury na obszarach wiejskich oraz wsparcie przedsiębiorczości pozarolniczej. Zważywszy na rolniczy charakter powiatu tureckiego i jego potrzeby rozwojowe pomoc oferowana w ramach tego funduszu powinna zostać maksymalnie wykorzystana.

Tab. 1. Proponowane współfinansowanie wybranych projektów strategicznych powiatu tureckiego

Oś priorytetowa	Priorytet inwestycyjny	Cel szczegółowy	Działania w ramach Zintegrowanej strategii rozwoju gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025
OP I: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	PI 1.2 Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu	Wzrost potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw	Wsparcie kooperacji wiodących firm z lokalnymi przedsiębiorstwami i lokalnym rolnictwem
	PI 3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości	Wzrost przedsiębiorczości	- Wsparcie gminnych lub powiatowego punktu informacji o prowadzeniu działalności gospodarczej - Utworzenie punktów obsługi inwestora - Organizacja doradztwa i szkoleń dla młodych przedsiębiorców - Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców (budowa centrum informacji inwestorskiej, ustanowienie pełnomocnictwa rodzajowego do występowania w imieniu inwestora, wsparcie prawne i podatkowe oraz pomoc w ubieganiu się o środki unijne) - Utworzenie gminnych centrów informacji inwestorskiej - Opracowanie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych - Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących do stref inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. - Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych - Doprowadzenie brakujących sieci infrastruktury technicznej do terenów inwestycyjnych - Opracowanie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych - Promocja i wsparcie przedsiębiorców prowadzących działalność w kluczowych dla regionu dziedzinach (tekstylia, meble, mleczarstwo)
	PI 3.2 Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia	Wzrost umiędzynarodowienia gospodarki	- Wykreowanie wspólnej marki gospodarczej obszaru funkcjonalnego - Utworzenie wspólnego systemu promocji obszaru funkcjonalnego jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej - Aktywizacja działań promocyjnych terenów należących do SSE - Udostępnienie zasobów lokalnych na potrzeby powstania i działalności klastra
OP 2: Społeczeństwo informacyjne	PI 2.3 Wzmacnianie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia	Wzrost zastosowania TIK w sferze publicznej	Organizacja zajęć poszerzających umiejętności cyfrowe i dostosowanie ich zakresu do potrzeb rynku pracy

OP 3: Energia	PI 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i sektorze mieszkaniowym	Zmniejszenie energochłonności sektorów mieszkaniowego i publicznego	▪ Budowa, rozbudowa i modernizacja budynków zasobu gminnego dla potrzeb mieszkaniowych ▪ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła ▪ Wsparcie przedsiębiorców i zarządców budynków w pozyskiwaniu środków na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej i energetyki odnawialne
OP 4: Środowisko	PI 6.2: Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie	Poprawa gospodarki wodno-ściekowej	▪ Budowa, przebudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą
	PI 6.4: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochronę i rekultywację gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę	Ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego i wzmocnienie różnorodności biologicznej	▪ Budowa ścieżek rowerowych
	PI 6.5: Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu jakości środowiska miejskiego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów poprzemysłowych (w tym terenów powojсковych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu	Zrównoważony rozwój miast	▪ Rekultywacja zdegradowanych terenów ▪ Rewitalizacja centrum miasta Turek i jego przestrzeni publicznych
OP 5: Transport	PI 7.2 Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Poprawa warunków dla transportu drogowego	▪ Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących z terenów gmin do dróg krajowych i wojewódzkich wraz z infrastrukturą towarzyszącą ▪ Budowa, przebudowa i modernizacja* dróg prowadzących z terenów gmin do Turku wraz z infrastrukturą towarzyszącą ▪ Budowa i przebudowa alternatywnych dróg prowadzących do węzłów autostrady A2 ▪ Budowa i przebudowa alternatywnych dróg prowadzących do granic powiatu
OP 6: Rynek Pracy	PI 8.5: Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników	Wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo.	▪ Wsparcie lub tworzenie instytucji pracy tymczasowej ▪ Wspieranie działań PSZ i organizacji pozarządowych realizujących programy przeciwdziałania bezrobociu
	PI 8.8 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	Wzrost zatrudnienia osób wyłączonych z rynku pracy ze względu na brak możliwości godzenia życia zawodowego z prywatnym.	▪ Promowanie elastycznych form zatrudnienia – umożliwiających łączenie aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi
	PI 8.10 Aktywne i zdrowe starzenie się	Wydłużenie czasu aktywności zawodowej.	▪ Tworzenie programów i działań aktywizujących osoby starsze ▪ Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia
OP 7: Włączenie społeczne	PI 9.4 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	Wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem	▪ Wsparcie pracodawców tworzących miejsca pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem

	PI 9.7 Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	Zwiększenie dostępności do dobrej jakości usług społecznych i zdrowotnych	▪ Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług medycznych i społecznych adresowanych do osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin, w tym rozwój opieki długoterminowej. ▪ Wsparcie jednostek pomocy społecznej
OP 8: Edukacja	PI 10.3 Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	Wzrost udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym	▪ Realizacja projektów popularyzujących kształcenie zawodowe ▪ Rozwój usług poradnictwa zawodowego ▪ Organizacja kursów, szkoleń i zajęć umożliwiających przekwalifikowanie się osób wymagających zmiany lub podniesienia kwalifikacji
	PI 10.3 BIS: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	Zwiększenie dostępności do dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego	▪ Tworzenie programów wspierających proces tranzytacji z edukacji do zatrudnienia ▪ Włączanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego ▪ Dostosowanie ofert kształcenia szkół do potrzeb rynku pracy (np. otwieranie klas i kierunków "zamawianych" przez pracodawców)
OP 9: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	PI 9.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną (...)	Poprawa stanu infrastruktury zdrowotnej i społecznej	▪ Rozwój infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola) ▪ Rozwój placówek oraz usług kulturalnych i rekreacyjnych ▪ Wspieranie powstawania i działalności organizacji społecznych związanych z historią, tradycją i tożsamością lokalną
	PI 9.2 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich	Rewitalizacja i restrukturyzacja obszarów problemowych	▪ Tworzenie i odnowa przestrzeni publicznej w miejscowościach gminnych zgodnie z przypisanymi im funkcjami w dokumentach planistycznych ▪ Rewitalizacja centrum miasta Turek i jego przestrzeni publicznej
	PI 10.4 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	▪ Modernizacja placówek oświatowych ▪ Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego 2014–2020 i planowanych działań Strategii.

Uzupełniającymi źródłami finansowania strategii będą inne programy operacyjne finansowane ze środków unijnych w perspektywie 2014–2020 w tym:

- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020**, w ramach którego będzie możliwe finansowanie ponadlokalnych przedsięwzięć w zakresie energetyki odnawialnej, termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a także przebudowy dróg krajowych
- **Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020**, w ramach którego zaplanowano finansowanie przedsięwzięć związanych z poprawą dostępu mieszkańców do szybkiego Internetu, rozwojem administracji elektronicznej i e-usług, a także podnoszenie umiejętności cyfrowych społeczeństwa.
- **Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020**, w ramach którego będzie m.in. możliwość finansowania projektów podnoszących kompetencje pracowników administracji samorządowej, oraz rozwijających systemy zarządzania strategicznego i finansowego w gminach i powiatach.
- **Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014–2020** (tab. 2).

Tab. 2. Zestawienie priorytetów inwestycyjnych programów operacyjnych na lata 2014–2020

Nazwa Programu	Zakres wsparcia
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	▪ gospodarki niskoemisyjnej, ▪ przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu, ▪ transportu i bezpieczeństwa energetycznego. Oś I Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej: ▪ produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz; ▪ poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym; ▪ rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia. Oś II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu: ▪ rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania); ▪ ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych); ▪ dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania łąkami żywiołowymi. Oś III Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej: ▪ rozwój drogowej i kolejowej infrastruktury w sieci TEN-T, połączeń kolejowych poza tą siecią oraz w aglomeracjach; ▪ niskoemisyjny transport miejski, transport śródlądowy, morski i intermodalny; ▪ poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym. Oś IV Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej: ▪ poprawa przepustowości infrastruktury drogowej (w tym obwodnice, trasy wylotowe). Oś V Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego: ▪ rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej, np. budowa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu ziemnego lub energii elektrycznej. Oś VI Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego: ▪ inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, czy też szkół artystycznych. Oś VII Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia: ▪ wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w

	zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem; ▪ wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego, np. wsparcie szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotnisk, lądowisk i baz lotniczego pogotowia ratunkowego. Oś VIII Pomoc techniczna: ▪ pomoc techniczna dla instytucji realizujących program oraz największych beneficjentów.
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020	▪ budowa nowych i wzmacnianie istniejących powiązań między sektorem nauki a przedsiębiorstwami, ▪ rozwój innowacyjności przedsiębiorstw, ▪ wzmocnienie jakości badań oraz pozycji krajowych jednostek naukowych w ramach Europejskiej Przestrzeni Badawczej Oś I Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo przemysłowe Oś II Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach Oś III Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw Oś IV Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego
Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER)	▪ zatrudnienie i mobilność pracowników, ▪ włączenie społeczne osób wykluczonych i walkę z ubóstwem, ▪ inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie, ▪ wzmocnianie sprawności i efektywności państwa. Oś I Osoby młode na rynku pracy • Wsparcie osób młodych, w tym w ramach Inicjatywy dla młodych (Youth Employment Initiative) w tym szkolenia, staże, praktyki, pożyczkach i dotacjach na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji • poprawa efektywności wybranych polityk publicznych kluczowych z punktu widzenia strategii Europa 2020 i krajowych programów reform (np. modernizacja instytucji rynku pracy, rozwój polityki edukacyjnej, poprawa jakości działań skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym). Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju • rozwój szkolnictwa wyższego (np. zapewnienie kształcenia odpowiadającego potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, podniesienie jakości studiów doktoranckich i zapewnienie ich uczestnikom właściwych warunków rozwoju, zwiększenie otwartości i mobilności międzynarodowej, poprawa jakości dydaktyki i systemów zarządzania, rozwój kształcenia przeddyplomowego na kierunkach medycznych). Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa • Zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych w ramach polityk publicznych; • Wzmocnienie potencjału rozwojowego osób i instytucji z wykorzystaniem programów mobilności ponadnarodowej; • Rozwój współpracy polskich podmiotów z partnerami zagranicznymi. Oś V Pomoc Techniczna
Program Operacyjny Polska Cyfrowa	Oś I Powszechny dostęp do szybkiego Internetu ▪ ograniczenie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach; Oś II E-administracja i otwarty rząd ▪ podniesienie jakości i dostępności e-usług publicznych, ▪ poprawa cyfrowej efektywności urzędów, ▪ zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego; Oś III Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa ▪ e-integracja i e-aktywizacja na rzecz zwiększenia aktywności oraz jakości korzystania z Internetu, ▪ pobudzanie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji. Oś IV Pomoc techniczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Strategia będzie również finansowana ze środków krajowych. W szczególności dotyczy to takich funduszy krajowych jak:

- **Narodowy program przebudowy dróg lokalnych „Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”**, w ramach którego będzie istniała możliwość uzyskania dotacji na modernizację dróg powiatowych i gminnych;

- **Roczne programy finansowania kultury**, realizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, z których będą dofinansowywane imprezy i wydarzenia kulturalne;
- ***Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej***, w ramach którego będzie możliwość finansowania w formie instrumentów zwrotnych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej itp.;
- ***Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej***, umożliwiający finansowanie przedsięwzięć z zakresu ekologii, ochrony przyrody oraz zarządzania gospodarką wodną i odpadową.

Biorąc pod uwagę dotychczasową zdolność jednostek samorządowych powiatu tureckiego w zakresie pozyskiwania środków unijnych, można oczekiwać, że z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 oraz pozostałych funduszy uda się pozyskać środki na realizację większości zadań przewidzianych w Strategii.

3. Sytuacja wewnętrzna powiatu tureckiego

3.1 Komponent społeczny

3.1.1 Trendy demograficzne – migracje

W latach 2002–2013 liczba mieszkańców powiatu tureckiego wzrosła zaledwie o 0,8% (około 650 osób). Jednocześnie, o ile liczba mieszkańców obszarów wiejskich powiatu wzrosła o około 2,5 tys. (ponad 5%), o tyle w miastach ubyło prawie 5,5% ludności (1,8 tys.). Według prognozy demograficznej GUS do 2035 roku niekorzystne tendencje depopulacyjne dla miast powiatu tureckiego ulegną pogłębieniu. Liczba ludności w miastach zmniejszy się z 33 tys. do 26,5 tys. (2035 r.). Trend wzrostu liczby mieszkańców obszarów wiejskich utrzyma się do 2025 roku, mimo to, całkowita liczba ludności mieszkającej na terenie powiatu będzie systematycznie spadać.

Od roku 2002 odpływ ludności z powiatu tureckiego znacznie przewyższa jej napływ. Szczególnie wysokie ujemne saldo migracji obserwuje się wśród mieszkańców w wieku 25–34 lata. W świetle wyników badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców powiatu tureckiego w 2014 roku, co piąty mieszkaniec zadeklarował, że w ciągu ostatnich pięciu lat on lub członek jego gospodarstwa domowego przebywał za granicą w celach zarobkowych. Wśród wskazywanych przez mieszkańców powodów wyjazdu z kraju dominowały czynniki związane z sytuacją na lokalnym rynku pracy („brak pracy i perspektyw na miejscu (w powiecie tureckim)”, „brak pracy związanej z wykształceniem/kwalifikacjami”) oraz wyższe płace w kraju docelowym. Ponad 6% mieszkańców powiatu zadeklarowało również, że w ciągu najbliższych dwóch lat zamierza przeprowadzić się do innej miejscowości, a kolejnych 6% jeszcze nie podjęło decyzji. Główne miejsca docelowe planowanych wyjazdów to: inny kraj, miasta Poznań i Łódź. Respondenci, którzy planują przeprowadzkę, to przede wszystkim mieszkańcy miast powiatu tureckiego, osoby do 34 roku życia, z wykształceniem średnim, policealnym lub wyższym. Najczęściej wskazywane powody chęci zmiany miejsca zamieszkania to: podjęcie nauki/studiów w innym mieście, praca/rozwój zawodowy oraz brak perspektyw w obecnym miejscu zamieszkania. Negatywna ocena rynku pracy i perspektyw w powiecie przez osoby młode (które stanowią większość uczestników migracji oraz osób planujących wyjazd) może wpływać również na trwałość migracji związanych z podjęciem nauki czy studiów, a dokładnie – na zamiary powrotu osób, które w tym celu wyjechały. Selektywny pod kątem wieku odpływ mieszkańców dodatkowo pogłębia proces starzenia się ludności, wpływa na strukturę wieku ludności, zmniejsza wielkość i jakość zasobów rynku pracy oraz zwiększa obciążenie ekonomiczne ludności w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym.

Dla struktury społecznej ludności powiatu negatywne konsekwencje ma odpływ osób wykształconych, nierzadko specjalistów. Mieszkańcy powiatu, w tym także osoby młode, w większości negatywnie oceniają sytuację na lokalnym rynku pracy. Znajduje to swoje odbicie w deklarowanych powodach emigracji (zarówno tych, które już mają czy miały miejsce, jak i planowanych).

3.1.2 Zasoby siły roboczej

W 2013 roku ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 67% wszystkich mieszkańców powiatu tureckiego¹¹. Od 2000 roku zaobserwować można stopniowy wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym, kosztem spadku udziału osób w wieku przedprodukcyjnym. Od 2010 roku zarówno liczba, jak i udział osób w tej grupie wieku w powiecie tureckim spada. Według prognoz GUS, opisane powyżej trendy utrzymają się co najmniej do 2035 roku – przy wzroście odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, spadać będzie udział ludności w wieku przed- i produkcyjnym. Zmniejsza się udział mieszkańców w wieku produkcyjnym mobilnym (15–44 lata), zwiększa natomiast w produkcyjnym niemobilnym (45–64 lata)¹². W grupie wieku produkcyjnego mobilnego w 2013 roku znajdowało się 37 tys. mieszkańców powiatu, w 2020 roku będzie to już tylko 32,8 tys., a w roku 2035 – 26,4 tys. Łącznie z ludnością w wieku produkcyjnym niemobilnym zasobność rynku pracy w 2013 roku wynosiła 59,2 tys. osób, natomiast do 2020 roku zmniejszy się do 55,9 tys., a do 2035 roku do 50,8 tys. osób¹³. Oznacza to proces starzenia się społeczeństwa w powiecie tureckim oraz kurczenie się zasobów potencjalnej siły roboczej.

Ludność aktywna (czynna) zawodowo, tj. pracujący oraz bezrobotni, stanowiła w 2011 roku około 55% mieszkańców powiatu powyżej 15 roku życia, a tym samym nieco mniej niż dla całego województwa wielkopolskiego. Udział czynnych zawodowo był wyższy wśród mężczyzn niż wśród kobiet (odpowiednio 63% i 47%). Ponadto, zaledwie 39,5% mieszkanków powiatu tureckiego zaliczało się w 2011 roku do grupy aktywnych zawodowo pracujących. Pod względem wartości współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia powiat turecki wypada gorzej na tle województwa wielkopolskiego. W 2011 roku współczynnik aktywności zawodowej wśród mężczyzn wynosił 65%, natomiast dla kobiet 48,2% (przy wskaźnikach precyzji odpowiednio: 0,89 i 0,98). Wskaźnik zatrudnienia w grupie mężczyzn przyjął wartość 58%, w grupie kobiet zaś zaledwie 40,7% (wskaźniki precyzji odpowiednio: 0,95 i 1,11). Niekorzystnym trendem dla zasobów rynku pracy jest również wzrost w analizowanym okresie udziału ludności biernej zawodowo, co wiąże się z omawianym wcześniej zwiększającym się udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym w populacji. Niski wskaźnik zatrudnienia oznaczać może większe obciążenie budżetu wydatkami na zasiłki i pomoc społeczną. Priorytetem działań samorządów powinno być zatem dążenie do zwiększania poziomu zatrudnienia.

3.1.3 Poziom przedsiębiorczości

Gminy powiatu tureckiego, położonego peryferyjnie względem stolicy województwa, osiągają jedne z najniższych wartości wskaźnika przedsiębiorczości¹⁴ w województwie, niższe od średniej dla całej Wielkopolski. Dla całego powiatu wartość wskaźnika wynosi zaledwie 98 firm na 1000 mieszkańców.

W powiecie tureckim najwyższa przedsiębiorczość cechuje mieszkańców Turku i Dobrej (139), w mniejszym stopniu Tuliszkowa (99) i gminy wiejskiej Turek (73). W pozostałych gminach poziom

¹¹ *Diagnoza strategiczna wskazująca na potencjał i bariery rozwojowe obszaru objętego Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025*, Ecorys Polska Sp. z o.o., 2014.

¹² Przedziały wieku przyjęto zgodnie z definicją GUS, przy czym wyrównano górną granicę wieku niemobilnego dla kobiet i mężczyzn (do 64 roku życia)

ze względu na prezentowaną prognozę do 2035 roku.

¹³ Dane podano w oparciu o prognozę demograficzną GUS. Metodyka sporządzania prognozy zakłada uwzględnienie współczynników płodności, trendów w urodzeniach i zgonach oraz migracjach.

¹⁴ Liczba firm prywatnych zarejestrowanych w systemie REGON (z wyłączeniem sekcji A i B) na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.

przedsiębiorczości waha się od 60 w gminie Brudzew do 70 w Kawęczynie i są to jedne z najniższych wskaźników na analizowanym obszarze.

Działania w kierunku zwiększania przedsiębiorczości w powiecie mogłyby przyczynić się do poprawy ogólnej sytuacji na rynku pracy, tzn. wzrostu wskaźnika zatrudnienia, spadku bezrobocia, ale także wpłynąć na grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

3.1.4 Umiejętności cyfrowe ludności

Wśród mieszkańców powiatu tureckiego zaawansowaną znajomością obsługi programów komputerowych wykazało się zaledwie 10%, w tym co piąta osoba poniżej 25 roku życia oraz w grupie 25–34 lata, ale już tylko co dziewiąta w grupie wieku 35–44 lata.¹⁵ Kompetencje $\frac{1}{3}$ ankietowanych oceniono jako podstawowe, a mieszkańcy, którzy deklarują, że nie korzystają z komputera lub korzystają z niego bardzo rzadko stanowią 35,5% przebadanej próby. Aż $\frac{3}{4}$ respondentów w wieku 55 lat i więcej nie korzysta z komputera. Zdecydowanie niekorzystnym zjawiskiem jest również zakwalifikowanie do tej grupy aż co czwartej osoby w wieku 35–44 lata. Respondenci wykorzystują Internet najczęściej w dość podstawowym zakresie – w celu czytania informacji prasowych oraz komunikowania się z rodziną lub znajomymi. Niemal 30% odpowiedziało, że nigdy nie korzysta z Internetu w żadnej ze wskazanych sytuacji, w tym co trzecia kobieta i co piąty mężczyzna, a także ponad 70% osób w wieku 55 lat i więcej.

Mniej zaawansowane kompetencje cyfrowe, a tym samym większe ryzyko wykluczenia cyfrowego dotyczy głównie kobiet, osób powyżej 55 roku życia, a także z wykształceniem podstawowym i niższym oraz zawodowym. Wraz z wiekiem wzrasta odsetek osób niekorzystających z komputera lub Internetu. Największe zagrożenie wykluczeniem cyfrowym dotyczy bowiem osób, które jednocześnie znajdują się w grupach o najbardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy (kobiety, osoby powyżej 50 roku życia).

3.1.5 Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie tureckim w latach 2004–2013 zmniejszyła się z 22,6% do 11,1%. W całym analizowanym okresie wartość wskaźnika dla powiatu była wyższa niż dla całego województwa, natomiast od 2007 roku niższa (bądź zbliżona) do poziomu bezrobocia dla całej Polski.

Wśród wybranych kategorii bezrobotnych¹⁶, które są szczególnie narażone na wykluczenie zawodowe, największy udział w powiecie tureckim mają osoby bez wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne. Niemal co piąty bezrobotny nie posiada doświadczenia, co czwarty zaś kwalifikacji. Wysoki jest również udział osób młodych – do 35. roku życia. Kobiety stanowią niemal 59% bezrobotnych w całym powiecie tureckim. Jednocześnie stanowią również prawie 88% bezrobotnych, którzy samotnie wychowują dziecko oraz niemal 70% długotrwale bezrobotnych i bez doświadczenia zawodowego. W 2013 roku 17% bezrobotnych miało więcej niż 50 lat, podczas gdy w roku 2005 grupa ta stanowiła 9,1%.

¹⁵ *Diagnoza strategiczna wskazująca na potencjał i bariery rozwojowe obszaru objętego Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025*, Ecorys Polska Sp. z o.o., 2014.

¹⁶ Za każdym razem, gdy mowa w rozdziale o bezrobotnych, pozostających bez pracy, pozostających bez zatrudnienia, autorzy mają na myśli bezrobotnych zarejestrowanych w PUP.

Według mieszkańców powiatu tureckiego, w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy znajdują się przede wszystkim osoby w wieku do 30 lat o wyższym wykształceniu oraz które ukończyły szkołę zawodową lub technikum¹⁷, osoby powyżej 50 roku życia oraz kobiety.

Wśród mieszkańców powiatu tureckiego dominują raczej negatywne opinie na temat lokalnego rynku pracy. Respondenci wskazują przede wszystkim na długotrwałość procesu poszukiwania pracy, uzależnienie sukcesu w poszukiwaniach od posiadanych znajomości oraz na swego rodzaju niedopasowanie ofert pracy do oczekiwań potencjalnych pracowników. Zaledwie 2,5% respondentów uznało, że w powiecie tureckim „dobra praca jest dla wszystkich”, a 6% podkreśliło rolę wysokich kwalifikacji jako czynnika niezbędnego do zdobycia dobrej pracy. Z kolei przedstawiciele popytowej strony rynku pracy niejednokrotnie podkreślają, że pomimo istniejących na lokalnym rynku zasobów pracy, mają problem ze znalezieniem odpowiedniego pracownika. Jako główny powód wskazują niedopasowanie wykształcenia osób poszukujących pracy do zapotrzebowania ze strony pracodawców. Pojawiają się również opinie o negatywnej roli migracji (zarówno wewnętrznych, jak i zagranicznych) i związanego z nimi procesu drenażu mózgów. Niedobór osób o odpowiednich kwalifikacjach to również problem rynku pracy wskazywany przez przedstawicieli samorządów.

3.1.6 Ubóstwo i wykluczenie społeczne

W powiecie tureckim z pomocy społecznej korzysta łącznie 1590 osób. Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkuje Turek (1372 osoby), natomiast w pozostałych gminach takich osób jest znacznie mniej – gmina Malanów (80) i wiejska Turek (60). Nieco lepsza sytuacja panuje w gminie Tuliszków, Brudzew i Dobra, gdzie pomocy społecznej udziela się odpowiednio 35, 26 i 13 osobom. Nieznacznie więcej osób korzysta z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w gminach wiejskich, niż w gminach miejsko-wiejskich. Na tle powiatów sąsiadujących z tureckim, badany obszar wypada najkorzystniej.

W 2014 roku w powiecie tureckim z pomocy społecznej korzystało łącznie 2903 rodzin, najwięcej w mieście Turek (868). W gminach Kawęczyn i Przykona jest aż około sześciokrotnie mniej rodzin korzystających z pomocy społecznej, natomiast w pozostałych gminach 2–3 krotnie mniej. W przypadku powiatu tureckiego zauważa się, że ubóstwo jest trzecią po bezrobociu i niepełnosprawności najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej. Dla 26% wszystkich rodzin powodem korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo. W powiecie tureckim ze względu na ubóstwo z pomocy społecznej korzysta 711 rodzin.

W latach 2008–2012 w powiecie tureckim zanotowano spadek liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (o 123 osoby w gospodarstwach domowych), przy jednoczesnym wzroście liczby gospodarstw domowych korzystających ze wspomnianej pomocy (o 273). Niespełna 1/5 wydatków gmin pochłaniają wydatki związane z pomocą społeczną. W latach 2008–2013 gminy coraz większe kwoty przeznaczały na pomoc udzielaną najbardziej potrzebującym.

¹⁷ Badanie ankietowe wśród mieszkańców powiatu tureckiego przeprowadzone w 2014 roku.

3.1.7 Rynek edukacyjny

Budżety gmin powiatu tureckiego są znacznie bardziej obciążone przez wydatki związane z dojazdami uczniów do szkół w stosunku do wydatków ponoszonych przez inne gminy w województwie wielkopolskim. Najwyższe wydatki dotyczą gmin peryferyjnych (Tuliszów, Dobra, Brudzew) oraz gmin położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta powiatowego (Turek). W przypadku wydatków na dojazdy uczniów do szkół zauważalna jest korelacja z siecią szkół w badanych gminach. Wyższe wydatki dotyczą gmin z mniejszą liczbą szkół oraz tych, w których w ostatnich latach zlikwidowano najwięcej tych pałaców. O ile w powiecie tureckim w latach 1999–2012 wzrosła liczba gimnazjów (z 12 do 15) to znacznie spadła liczba szkół podstawowych (z 55 do 40). W większości gmin zauważalna jest tendencja do likwidacji „podstawówek”, jedynie gminy Kawęczyn i Malanów nie zmieniły stanu liczebnego szkół podstawowych od 1999 roku.

Pod względem wskaźnika określającego liczbę kilometrów kwadratowych przypadających na jedną szkołę, dla wszystkich typów szkół powiat turecki prezentuje się znacznie powyżej średniej krajowej, co świadczy o ograniczonym dostępie uczniów do szkół. Również na tle województwa wielkopolskiego sytuacja obszaru badań prezentuje się niekorzystnie. Dla liceów ogólnokształcących dostępność jest niemal dwukrotnie słabsza, dla liceów profilowanych i techników ponad trzykrotnie słabsza, natomiast w przypadku szkół zawodowych jest niemal trzykrotnie gorsza. Biorąc pod uwagę ogół szkół zauważa się, iż w powiecie tureckim niemal trzykrotnie więcej km² przypada na jedną szkołę.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego na terenie powiatu tureckiego uczniowie mają możliwość kształcenia się w większości obszarów, którym przypisano poszczególne zawody wskazane w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Należy również podkreślić, iż oferta edukacyjna obu gmin uzupełnia się nawzajem.

Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tureckiego kształcą uczniów w zawodach nakierowanych nie tylko na rynek lokalny. Warty podkreślenia jest fakt, iż podejmowana jest współpraca szkół z lokalnymi przedsiębiorcami. Ten jak najbardziej pozytywny kierunek powinien być ciągle podtrzymywany. Zespół Szkół Technicznych w Turku współpracuje z lokalnymi przedsiębiorstwami, które stanowią potencjalnych pracodawców dla absolwentów. W ofercie edukacyjnej szkoły znajdują się kierunki kształcenia zamawiane przez firmy powiatu tureckiego.

Przedsiębiorcy oceniając zasoby lokalnego rynku pracy podkreślali, że zasoby powiatu są znaczne pod względem ilościowym. Zastrzeżenia budzi wśród nich fakt niewystarczających kwalifikacji. Problem stanowi wykształcenie i słabe przeszkolenie pracowników. W wielu przypadkach podkreślany był brak specjalistów, techników, inżynierów i osób z przygotowaniem zawodowym.

Najważniejszym problemem edukacji w regionie jest wciąż niedopasowanie kształcenia zawodowego i technicznego do potrzeb lokalnego rynku pracy w zakresie jakości i zakresu wiedzy i umiejętności zdobywanych przez uczniów. Problematyczne dla regionu tureckiego, tak jak w większości przypadków w Polsce, jest likwidacja szkolnictwa zawodowego, a te szkoły które pozostały nie zapewniają absolwentom odpowiednich umiejętności. Należy pamiętać o uatrakcyjnianiu oferty edukacyjnej, która powinna być stale dostosowywana do zmieniającego się regionalnego rynku pracy, postępu technologicznego oraz do potrzeb branż kluczowych gospodarki regionu.

3.2. Komponent gospodarczy

3.2.1. Profil gospodarczy obszaru

Powiat turecki jest regionem przemysłowo-rolniczym. Dominującą gałęzią gospodarki od lat jest przemysł paliwowo-energetyczny. Obszar ten należy do Konińskiego Zagłębia Węgla Brunatnego. Węgiel jest dominującym surowcem eksploatowanym na tym obszarze i kluczowym czynnikiem decydującym o zlokalizowaniu na tym terenie Kopalni Węgla Brunatnego Adamów i Elektrowni Adamów, wchodzącej w skład Zespołu Elektrowni Pątnów–Adamów–Konin SA (ZE PAK).

W 2012 roku Zespół Elektrowni Pątnów–Adamów–Konin nabył akcje kopalni Konin i Adamów, stając się niezależnym producentem energii elektrycznej w pełni bazującym na własnych zasobach surowcowych. Zespół Elektrowni Pątnów–Adamów–Konin (PAK), dostarcza 7,2% wytwarzanej w Polsce energii elektrycznej. Elektrownia Adamów, produkuje energię elektryczną wyłącznie w oparciu o węgiel wydobywany w KWB „Adamów”. W związku z bezpośrednim położeniem kilka kilometrów od Turku elektrownia dostarcza energię ciepłą dla części miasta oraz okolicznych zakładów przemysłowych. Cały kompleks paliwowo-energetyczny jest motorem napędowym gospodarki powiatu tureckiego. Generuje miejsca pracy dla 6 tys. osób (Elektrownie – 1300; Kopalnia Konin – 3000; Kopalnia Adamów – 1700) poprawiając ich poziom i jakość życia.

Niestety przyszłość tureckiego przemysłu paliwowo-energetycznego stoi pod dużym znakiem zapytania w związku z nieuchronnie zbliżającym się terminem zamknięcia elektrowni Adamów (planowane na 31.12.2017 r.) oraz wyczerpującymi się zasobami węgla brunatnego (planowane zakończenie wydobywania – 2023 rok).

Alternatywą dla przemysłu paliwowo-energetycznego jest wzmocnienie Turku jako prężnie rozwijającego się ośrodka przemysłu tekstylnego, którego początki sięgają XIX wieku. Do dnia dzisiejszego działają tu Zakłady Przemysłu Jedwabniczego Miranda SA (zatrudnienie 500 osób). Dodatkowo działa niegdyś szwajcarski, a obecnie w 100% polski producent odzieży Big Star Limited. W Kaliszu znajduje się siedziba główna firmy, a w Turku jedna ze szwalni. PPH Optim to producent odzieży sportowej i właściciel znanej marki odzieżowej Zina. Firma z Dobrej specjalizującej się w produkcji i dystrybucji najwyższej klasy odzieży sportowej oraz sprzętu piłkarskiego. Na szeroką skalę rozwija się tu również produkcja mebli (Sun Garden, Profim, Andrewex). Branża odzieżowa z meblarską łączy się w firmie Union Knopf, która produkuje guziki i dodatki odzieżowe, oraz uchwyty do mebli. Turek słynie ponadto z przemysłu spożywczego – głównie z produkcji serów pleśniowych, które stały się dominującym produktem tureckiej mleczarni i wizytówką regionu. Mleczarnia będąca obecnie własnością francuskiej grupy Bongrain jest przedsiębiorstwem zatrudniającym blisko 700 osób. Dużym potencjałem odznacza się również branża transportowa. Wymienione prężnie działające w powiecie tureckim przedsiębiorstwa stanowią ogromny potencjał, który może stać się siłą napędową lokalnej gospodarki w erze „post-węglowej”.

3.2.2. Struktura lokalnych przedsiębiorstw

Na terenie powiatu tureckiego i powiatów sąsiednich w 2013 roku funkcjonowało łącznie 60 099 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Najwięcej firm zlokalizowanych

było w Kaliszu (11834) i w powiecie konińskim (9123). W powiecie tureckim w 2013 roku funkcjonowały 5943 podmioty gospodarcze, z czego najwięcej w Turku (2726).

Liczba podmiotów gospodarczych w gminach powiatu tureckiego w 2013 roku kształtowała się następująco: Władysławów (499), Malanów (382), Tuliszków – obszar wiejski (316), Kawęczyn (287), Brudzew (270), Tuliszków – miasto (254) i Przykona (231). Najmniej firm zlokalizowanych jest w mieście Dobra – 144, (obszar wiejski – 228).

W powiecie tureckim, podobnie jak w pozostałej części województwa dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 10 osób, których z roku na rok przybywa – w okresie 2009–2013 odnotowano wzrost o 785 firm w powiecie, z czego aż 149 w gminie wiejskiej Turek. Dużo firm przybyło również w gminie Tuliszków – 125 i Władysławów – 97, oraz oczywiście w samym Turku – 125, najmniej natomiast w Dobrej i Brudzewie – 41 oraz w Przykonie – 63. Wraz ze wzrostem liczby mikroprzedsiębiorstw spada liczba firm zatrudniających od 10 do 29 osób – w każdej gminie odnotowano spadek – z wyjątkiem Tuliszkowa i Turku. Liczba firm zatrudniających więcej niż 50 osób utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

We wszystkich powiatach (i gminach powiatu tureckiego) największy udział miały przedsiębiorstwa z sekcji G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych. W powiecie tureckim firmy prowadzące taką działalność stanowiły 27,5%, a w poszczególnych gminach ich udział wahał się on od 20% w gminie Brudzew do 32,6% w mieście Dobra. Udział firm z sekcji G dla całego powiatu jest znacznie niższy niż średnio w województwie wielkopolskim. Powiat turecki wyróżnia się również wysokim udziałem sekcji F – budownictwa (15%). Powyżej 9% stanowią firmy z sekcji C – przetwórstwo przemysłowe. Łącznie w ramach tych dwóch sekcji działalność prowadzi ¼ przedsiębiorstw. Co piąty podmiot gospodarczy w gminach Tuliszków, Władysławów, Przykona, Malanów i w obszarze wiejskim Dobrej prowadzi działalność w sekcji F. Udział przedsiębiorstw z sekcji A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – jest najwyższy w gminach Kawęczyn i Przykona. W Turku i Dobrej oraz gminach Turek i Władysławów ponad 6% stanowią przedsiębiorstwa z sekcji H (transport i gospodarka magazynowa). Pozostałe sektory, które mają co najmniej 5-procentowe udziały w liczbie firm w gminach powiatu tureckiego, to: L (w Turku), M (w Turku i gminie Turek), Q (w Turku i Przykonie), S i T (we wszystkich, poza Kawęczynem, Tuliszkowem i Przykoną)¹⁸.

3.2.3. Atrakcyjność inwestycyjna powiatu tureckiego

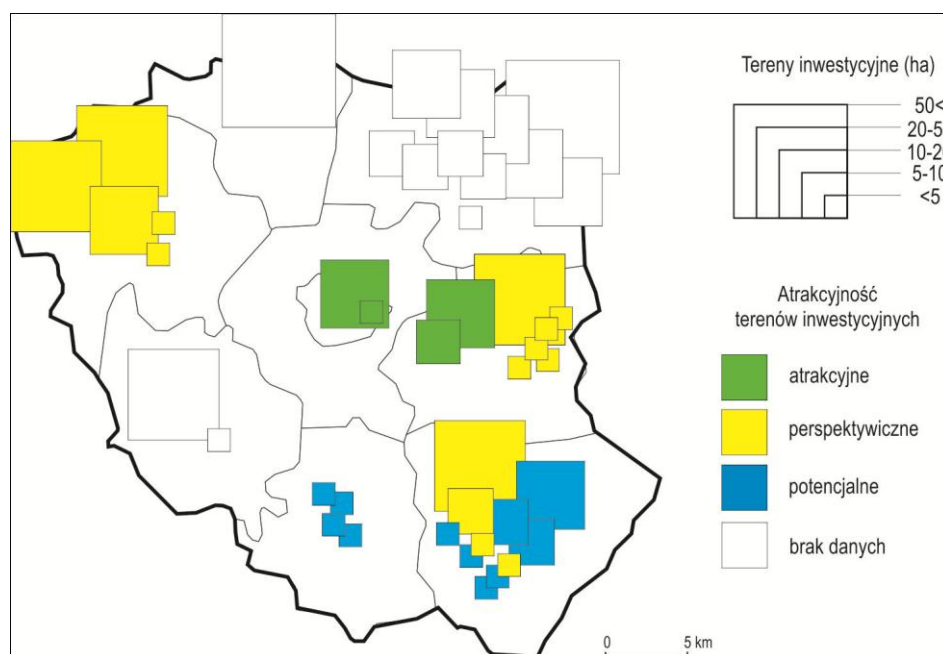
Tereny inwestycyjne są kluczowym elementem w oparciu o który, budowana jest konkurencyjność gmin i powiatów w pozyskiwaniu inwestorów. Powiat turecki pod względem zasobów terenów inwestycyjnych wypada niekorzystnie na tle województwa wielkopolskiego. Na dzień 10 lipca 2014 roku w bazie PAliiZ znajdowało się 1992 ofert inwestycyjnych, zlokalizowanych na terenie całego kraju. 191 z nich obejmowało grunty w obrębie województwa wielkopolskiego, z czego tylko 3 dotyczyły nieruchomości w powiecie tureckim.

¹⁸ Sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; sekcja Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna; sekcja S i T – pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Zasoby terenów inwestycyjnych w powiecie tureckim można podzielić na trzy grupy:

- Atrakcyjne – grunty profesjonalnie przygotowane pod inwestycje, uzbrojone lub z możliwością uzbrojenia, będące własnością gminy, promowane przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznej – oferujące dogodną lokalizację i szereg zachęt inwestycyjnych;
- Perspektywiczne – grunty przeznaczone pod działalność gospodarczą, posiadające różną formę własnościową (mniej lub bardziej skomplikowaną), uzbrojone lub z możliwością uzbrojenia, słabo, lub w ogóle nie promowane,
- Potencjalne – grunty przeznaczone w studium/miejscowych planach pod działalność gospodarczą, będące własnością osób prywatnych (lub też o nieuregulowanym statusie własnościowym), potencjalnie mogące zostać przeznaczone na sprzedaż inwestorom, nieuzbrojone, charakteryzujące się słabą atrakcyjnością, z licznymi niedogodnościami i przeszkodami (np. obszary chronione).

Najbardziej atrakcyjne i mogące podnosić konkurencyjność regionu są tereny inwestycyjne w Turku i Przykonia. W Przykonia inwestor ma do dyspozycji 19 ha gruntu (który stanowią 2 działki o powierzchni 11 i 8 ha), objętego ŁSSE. Są to działki przeznaczona pod działalności przemysłową lub usługową, uzbrojone w podstawowe media, zlokalizowane blisko drogi krajowej, będące własnością gminy. Turek przygotował dwie oferty: 4 i 16 ha uzbrojone działki, zlokalizowane w tureckiej strefie inwestycyjnej (kompleksy ŁSSE), w niedalekiej odległości od drogi krajowej A2, niemal bezpośrednio przy krajowej 72. Wymienione grunty są promowane przez PALiZ i dlatego zostały ocenione jako atrakcyjne dla potencjalnych inwestorów.

Ryc. 2. Tereny inwestycyjne w powiecie tureckim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez urzędy gminy, analizy źródeł internetowych i wywiadów z przedstawicielami jst.

Dodatkowo w Przykonie znajdują się tereny przeznaczone pod działalność inwestycyjną związaną z turystyką, sportem i rekreacją. Jest to kilkadziesiąt hektarów gruntu nad zbiornikiem wodnym. Mankamentem tych nieruchomości jest rozdrobnienie działek oraz ograniczenia pod względem przeznaczenia terenu w MPZP.

Szeroką ofertę terenów inwestycyjnych oferuje gmina Dobra i Tuliszków. W Dobrej wyodrębniono 11 działek inwestycyjnych o różnym potencjale. Są one zróżnicowane pod względem powierzchni, najmniejsza ma 0,75 ha największa 38 ha. Część terenów ma nieuregulowany status prawny i posiada liczne przeszkody w znacznym stopniu utrudniające prowadzenie na nich działalności gospodarczej (osuwiska, obszary Natura 2000 itp.). Plusem jest fakt, że w większości są to działki uzbrojone, a w budżecie gminy zarezerwowano środki na wykup 15 ha gruntu.

W przypadku Tuliszkowa gmina oferuje pięć terenów przeznaczonych w miejscowych planach pod działalność gospodarczą. Są to nieruchomości obecnie nieuzbrojone jednak z możliwością doprowadzenia przyłączy, częściowo będące własnością komunalną, nieobarczone znacznymi przeszkodami mogącymi utrudnić prowadzenie działalności gospodarczej.

Gmina Kawęczyn posiada łącznie 4,5 ha gruntów (w 4 lokalizacjach) przeznaczonych pod działalność gospodarczą (ryc. 2). Grunty są własnością osób prywatnych, nieuzbrojone z możliwością przyłączenia mediów. Gmina planuje wykup 2–3 działek o łącznej powierzchni 1,5 ha w 2015 roku. Podobnie wygląda sytuacja w gminie Brudzew, która na za pośrednictwem oficjalnych portali internetowych oferuje 10 działek, przeznaczonych pod działalność przemysłową, jednak brak szczegółowych informacji na ich temat uniemożliwia sklasyfikowanie nieruchomości pod względem atrakcyjności inwestycyjnej. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego 235 ha gruntu przeznaczono pod aktywizację gospodarczą. W przyszłości gmina Brudzew w porozumieniu z 5 innymi gminami planuje wyodrębnić Teren Aktywności Gospodarczej o powierzchni 280 ha. Plany te dotyczą obszaru wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 470 Kościelec–Marulew–Turek–Kalisz. We wschodniej części gminy Brudzew przystąpiono do opracowania mpzp obejmującego tereny zakończonej eksploatacyjnej działalności górniczej, na którym prowadzone są prace rekultywacyjne. W wyniku realizacji projektu planu powstanie zbiornik wodny Koźmin, z sąsiadującymi terenami przeznaczonymi pod działalność turystyczną i rekreacyjną.

W gminie wiejskiej Turek w miejscowości Warenka również planuje się przeznaczenie terenów pokopalnianych pod działalność inwestycyjną. Obecnie zasoby gminy obejmują ok. 10 ha w miejscowości Szadków Pański. We Władysławowie, w miejscowym planie, pod działalność gospodarczą przeznaczono 40 ha wzdłuż autostrady A2. Gmina nie ma planów na wykup i uzbrojenie nieruchomości.

Tereny inwestycyjne w powiecie tureckim posiadają duży potencjał, jednak wymagają dużych nakładów finansowych i przemyślanych działań promocyjnych aby mogły konkurować w wyścigu o znaczących inwestorów. Ilość terenów inwestycyjnych nie jest tak istotna jak jakość ich przygotowania dla inwestora. Niekiedy jedna wzorcowo przygotowana nieruchomość jest dużo bardziej wartościowa niż 10 innych.

3.3. Komponent infrastrukturalny

3.3.1. Infrastruktura transportowa

Przez teren powiatu przebiegają dwie drogi krajowe: nr 72 (Konin – Rawa Mazowiecka) i nr 83 (Turek – Sieradz), które zbiegają się w Turku. Ponadto przez obszar powiatu przebiegają drogi wojewódzkie: nr 443 (Jarocin – Tuliszków), nr 470 (Kościelec – Kalisz), nr 471 (Opatówek – Dąbrowa koło miejscowości Dobra) i nr 478 (Dąbrowa – Krępa, niedaleko Poddębic). Droga krajowa nr 72, droga krajowa nr 83 i droga wojewódzka nr 470 tworzą w Turku węzeł komunikacyjny o znaczeniu wojewódzkim i międzywojewódzkim.

Przez północny obszar powiatu tureckiego (gmina Tuliszków i gmina Brudzew) przebiega autostrada A2, która prowadzi od granicy niemieckiej w Świecku do Konotopy koło Warszawy. Niestety, w granicach powiatu nie znajduje się żaden ze zjazdów. Najbliższymi węzłami są Koło i Konin Wschód, położone w odległości odpowiednio 20 km i 25 km. Obszar znajduje się w pobliżu transeuropejskiego korytarza transportowego (sieć TEN-T). W ciągu autostrady A2 przebiega korytarz II – Berlin – Warszawa – Mińsk – Moskwa – Niznij Nowgorod. W Polsce korytarz przebiega na trasie Świecko – Poznań – Konin – Łowicz – Warszawa – Siedlce – Terespol.

Niemal wszystkie miejscowości powiatu znajdują się w zasięgu 20 minut od stolicy powiatu. Najlepszą dostępnością do tego miasta cechuje się gmina wiejska Turek oraz obszary gmin ościennych bezpośrednio z nią sąsiadujące. Wyjątkami są jednostki położone w południowej i wschodniej części powiatu, gdzie dojazd do Turku przeważnie zajmuje ok. 25–30 minut. Strefą o umiarkowanej dostępności objęte jest również pogranicze gmin Władysławów i Tuliszków w północnej części obszaru. Turek charakteryzuje się wysokim stopniem powiązania z gminami. Średni czas dojazdu dla wszystkich miejscowości wynosi 17,3 minuty.

Powiat turecki charakteryzuje się lepszą dostępnością do Łodzi niż do Poznania. Średni czas dojazdu do stolicy województwa łódzkiego dla wszystkich miejscowości wynosi 82,7 minut, natomiast do Poznania 97,6 minut.

Tereny inwestycyjne mają lepszą dostępność do węzła Koło zarówno pod względem odległości drogowej jak i czasu dojazdu. Należy zauważyć, że jeśliby przyjąć dostępność czasową do węzła autostrady A2 za miernik atrakcyjności inwestycyjnej terenów przeznaczonych w powiecie tureckim pod działalność gospodarczą, to w najlepszej sytuacji znajdują się obszary położone w gminie Tuliszków, skąd odległość drogowa do węzła autostrady A2 w Koninie nie przekracza 20 minut. Dzięki korzystnemu położeniu są to obszary w największy sposób predysponowane do dalszego rozwoju i przyciągania inwestorów. Również tereny miasta i gminy Turek, a także gminy Brudzew można uznać za korzystnie położone w stosunku do autostrady A2, gdyż czas dojazdu do węzła Koło nie przekracza 20 minut. Dla tych terenów powinno się zapewnić wysokiej jakości połączenie drogowe z węzłami autostradowymi. Jednakże należy zadbać zarówno o drogi alternatywne, jak i parametry techniczne dróg lokalnych umożliwiające przejazd samochodów ciężarowych. Z kolei gminy Kawęczyn i Dobra posiadają również korzystną dostępność do węzła A2, lecz gorszą niż inne gminy w powiecie i powiatach sąsiednich. W tych obszarach powinna być preferowana inna oferta – komplementarna względem pozostałych terenów, która stanowiłaby część jednolitej sieci terenów inwestycyjnych w powiecie.

3.3.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Analizie poddano rozwój mieszkalnictwa na terenie powiatu tureckiego. Z badań wynika, iż w ostatnim dziesięcioleciu na terenie powiatu wzrosły zasoby mieszkaniowe. Jest to wynik zwiększania się oddawanych do użytkowania nowych mieszkań należy podkreślić, że na terenach wiejskich widoczny jest rozwój zabudowy mieszkaniowej natomiast na terenie miast stagnacja. Wraz z rozwojem mieszkalnictwa wzrasta również przeciętna powierzchnia użytkowa nowego mieszkania i w roku 2013 wyniosła aż 145,9 m². Najwięcej nowych mieszkań zostało oddanych do użytkowania na terenie gminy Turek, w bezpośrednim otoczeniu miasta. Świadczy to o procesach suburbanizacyjnych, które polegają na przenoszeniu się mieszkańców z miast na tereny wiejskie. Wiąże się to ze wzrostem natężenia dojazdów do pracy, szkół i usług do miast, ale także poprawę wskaźników rozwoju społecznego w gminach sąsiadujących z miastem powiatowym. Obszary te mogą posiadać bardziej atrakcyjne tereny pod budownictwo jednorodzinne oraz korzystniejsze ceny gruntów, które przyciągają mieszkańców miast. Stagnacją budowlaną charakteryzują się miejscowości gminy Dobra, Kawęczyn, oraz wschodnia część gminy Brudzew i Przykona. O suburbanizacji świadczy również wzrost liczny odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu na terenach wiejskich, przy spadku liczby odbiorców na obszarach miejskich.

Pomimo rozwoju budownictwa na terenach wiejskich dalej widoczne są duże dysproporcje pomiędzy miastem a wsią w wyposażeniu zasobów mieszkaniowych w instalacje techniczno-sanitarne. Z badań wynika, że najwięcej mieszkań wyposażonych w łazienkę znajduje się w miastach – Turek, Tuliszków oraz Dobra, a także w gminie wiejskiej Turek i Władysławów, w gminach tych najwięcej jest budowanych nowych domów. Powiat turecki posiada wysokie warunki mieszkaniowe odnoszące się do zagęszczenia mieszkań. Cały obszar charakteryzuje się niską liczbą osób przypadającą na izbę. Należy zaznaczyć, iż w powiecie tureckim na mieszkanie i izbę przypada więcej osób niż średnio w województwie wielkopolskim, przy jednocześnie większej powierzchni użytkowej mieszkania.

Gminy dysponują także zasobami komunalnych mieszkań, które przeznaczone są dla mieszkańców najuboższych. W ciągu ostatnich lat budynki te o lokale są modernizowane. Najwięcej prac modernizacyjno-remontowych dotyczyło głównie wymiany stolarki budowlanej oraz remontu dachów.

3.3.3. Infrastruktura techniczna

Powiat turecki jest bardzo dobrze wyposażony w sieć wodociągową – w 2012 roku 93% mieszkańców korzystał z tego rodzaju infrastruktury. Na przełomie ostatnich 10 lat długość czynnej sieci rozdzielczej zwiększyła się o 16%, co świadczy o stopniowym rozwoju tego rodzaju infrastruktury na obszarze powiatu. Natomiast powiat posiada słabo rozwiniętą sieć kanalizacyjną – w roku 2012 korzystających z tego rodzaju infrastruktury było 46,8% ogólnej liczby mieszkańców. Najwięcej mieszkańców korzystających z kanalizacji jest na terenach miejskich, w mieście Turek (95,6%), Dobra (88,4%), Tuliszków (71,0%) oraz w gminie Przykona (59,1%). Brak kanalizacji oraz jej mały udział wśród ludności ogółem występuje na obszarach wiejskich gminy Dobra, Tuliszków, gminie Turek (po 0%) oraz Brudzew (19,9%) . Należy jednak zaznaczyć, iż zbiegiem lat kanalizacja zostaje rozbudowywana na terenie powiatu. Wiele do życzenia pozostawia się infrastruktura gazowa, gdyż na 100 km² przypada jedynie 4,2 km sieci gazowej i tylko 5,2% ogólnej liczby mieszkańców z niej korzysta, głównie są to mieszkańcy miasta Turek.

Na rozwój infrastruktury technicznej niewątpliwie mają wpływ programy finansowane ze środków unijnych. Powiat turecki posiada projekt w ramach WRPO 2007–2013 dotyczący rozwoju infrastruktury technicznej – „Kompleksowe uzbrojenie terenów Tureckiej Strefy Inwestycyjnej”, którego beneficjentem była Gmina Miasto Turek. Z programu POIŚ 2007–2013 realizowany jest projekt „Gazociąg Gustorzyn-Odolanów” na terenie gminy Brudzew, Malanów, Przykona, miasto Turek, Turek, którego beneficjentem jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Należy zaznaczyć, iż w powiecie tureckim mało zostało wykorzystanych funduszy europejskich na rozwój infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej, która nie jest dobrze rozwinięta. Na terenie powiatu tureckiego mieszkańcy nie mają problemu z dostępem do Internetu. Obszar obsługiwany jest zarówno przez operatorów ogólnopolskich jak i lokalnych.

Tereny inwestycyjne zlokalizowane w powiecie tureckim posiadają ograniczony dostęp do infrastruktury technicznej. Nie wszystkie działki są w pełni uzbrojone, dotyczy to szczególnie terenów w gminie Władysławów. Duża część terenów ma możliwość podłączenia do sieci, dotyczy to przede wszystkim wody, kanalizacji i prądu. Problem jest z gazem, którego brak jest na większości terenach.

3.4. Komponent zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki

3.4.1. Zagospodarowanie przestrzenne

Analizie poddano stan planistyczny gmin powiatu tureckiego, z której wynika, iż wszystkie posiadają studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. W roku 2012 41,8% powierzchni powiatu było pokryte łącznie 63 planami miejscowymi. Gmina Przykona, Tuliszków, Władysławów na całej swojej powierzchni posiadały plany miejscowe, wszystkie plany zostały sporządzone na podstawie ustawy z roku 1994. Brak mpzp cechował gminę Dobra. Należy zaznaczyć, iż z roku na rok na terenie powiatu tureckiego zwiększa się ilość mpzp. Analizie poddano również, na podstawie badań IGiZP PAN, chłonność demograficzną obszarów mieszkaniowych wskazanych w planach miejscowych. Z badań wynika, iż gmina Tuliszków, Władysławów, Przykona, Turek oraz miasto Turek posiadają w planach miejscowych więcej terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, niż wynosi aktualna liczba mieszkańców. Należy przez to rozumieć, iż tereny przeznaczone pod funkcję mieszkaniową nie zostaną nigdy w pełni wykorzystane, ponieważ przewidziane są one na o wiele większą liczbę mieszkańców od tej aktualnej. Wadliwe planowanie, w tym przeznaczenie zbyt wielu terenów pod zabudowę mieszkaniową może spowodować straty gospodarcze gminy spowodowane ponoszonymi kosztami wykupu gruntów pod drogi, a także kosztami budowy infrastruktury technicznej na terenach, które nie zostaną nigdy zabudowane. Może to również skutkować ograniczeniem napływu inwestorów, którzy nie mają gdzie lokalizować swoich inwestycji, przy niewykorzystanych zasobach wolnych terenów.

Z badań wynika, iż główną formą zagospodarowania terenu we wszystkich gminach powiatu są tereny rolne, wraz z dużą ilością użytków rolnych, która przekłada się dominującą funkcję rolniczą. Kolejną formą zagospodarowania terenu, która jest istotna w strukturze użytkowania są lasy i grunty leśne. Funkcja mieszkaniowa gmin, a co za tym idzie zabudowa, zlokalizowana jest wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Na terenie powiatu dominuje zabudowa jednorodzinna zagrodowa. O funkcji administracyjnej gmin świadczy obecność urzędów gminnych, które mieszczą się w centrum miejscowości gminnej. Funkcja usługowa i handlowa mieści się przede wszystkim w miastach,

ich centrach oraz przy drogach krajowych. Małe sklepy, zakłady usługowe mieszczą się w centrach miejscowości gminnych, przy ulicach odchodzących od głównego placu, rynku. Układ przestrzenny gmin powiatu tureckiego kształtowany jest również przez funkcję przemysłową związana głównie z eksploatacją metodą odkrywkową zasobów naturalnych – węgla brunatnego oraz kruszyw naturalnych (piasków, żwirów), w mieście Turek również przez elektrownię. Gminy nie posiadają dobrze rozwiniętej funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, pomimo wysokiego współczynnika lesistości oraz występowania obszarów chronionych.

3.4.2. Stan i funkcjonowanie środowiska

Potencjał turystyczny powiatu znajduje się w obszarach chronionych, które w 2012 r. zajmowały 34,4% powierzchni powiatu. Na obszarze powiatu tureckiego, a także w jego najbliższym sąsiedztwie nie występują parki narodowe oraz krajobrazowe. Natomiast na jego terenie znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu – Żłotogórski oraz Uniejowski oraz dwa obszary Natura 2000 – obszary ptasie: Dolina środkowej Warty oraz Zbiornik Jeziorsko, które uzupełniane są przez 43 pomniki przyrody.

O stanie środowiska przyrodniczego oraz świadomości mieszkańców w kwestii jego ochrony świadczą dzikie wysypiska śmieci. Z danych dostępnych w BDL GUS wynika, iż na terenie całego powiatu w roku 2012 nie było dzikich wysypisk śmieci (stan na 31 XII). Zaznaczyć jednak trzeba, że władze lokalne przeciwdziałają tego rodzaju zanieczyszczeniom środowiska poprzez ich likwidację.

3.4.3. Kultura i turystyka

Powiat turecki posiada bardzo słabo rozwiniętą bazę noclegową. według danych GUS jedynie w Turku znajdują się obiekty noclegowe, a jej wykorzystanie plasuje się na poziomie 20,3%. Generalnie powiat turecki nie należy do obszarów o rozwiniętej funkcji turystycznej. W celu zwiększenia poprawy sytuacji turystyki w regionie konieczna jest rozbudowa infrastruktury turystycznej, zwłaszcza bazy noclegowej. Gminy w okrojonym zakresie prowadzą promocję za pośrednictwem strony internetowej. Informacje zawarte na stronach są zdawkowe, a w niektórych przypadkach nie można mówić o jakiegokolwiek działalności promocyjnej, dlatego konieczne jest poszerzenie informacji dotyczących turystyki, kultury itp. Gminy powiatu tureckiego swoją promocję w znacznej mierze opierają na zlokalizowanych na ich terenach zabytkach. Ponadto ogromną rolę w rozwoju turystyki odgrywają piesz i rowerowe ścieżki dydaktyczne, które przebiegają przez interesujące krajobrazowo, przyrodniczo i kulturowo tereny powiatu. W nielicznych przypadkach gminy promują się poprzez kulturę regionu.

Powiat turecki nie należy do jednostek, dla których turystyka jest wiodącą dziedziną rozwoju. Istniejąca infrastruktura jest ważna jedynie na skalę lokalną. W związku z tym rozwój funkcji turystycznej może nastąpić na drodze przemysłanych, spójnych działań. Zasadnicze może się okazać tworzenie i formalizacja działania sieci kooperacyjnych, czyli sieciowanie usług turystycznych, której podstawą będzie wspólna oferta programowa, czy wspólna dystrybucja, z regionami sąsiednimi. Niewątpliwie powiat turecki charakteryzuje się walorami, które mogłyby przyczynić się do rozwoju turystyki.

W ramach diagnozy przeprowadzono badania wśród mieszkańców wszystkich gmin powiatu tureckiego, którzy określili dominujący kierunek rozwoju obszaru tureckiego. Respondenci mieli do

wyboru pięć możliwości: 1) rozwój gospodarczy, 2) rozwój turystyki, 3) rozwój społeczny, 4) rozwój infrastruktury oraz 5) rozwój oparty na współpracy z innymi regionami (ryc. 3).

Ryc. 3. Priorytety rozwojowe powiatu tureckiego w opinii mieszkańców (n=600)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Najbardziej znaczącym kierunkiem rozwoju, jaki został wskazany przez mieszkańców powiatu tureckiego odnosi się do rozwoju gospodarczego. Aż 56% respondentów uważa, iż napływ nowych inwestycji, rozwój lokalnej przedsiębiorczości, a co za tym idzie tworzenie nowych miejsc, poprawi sytuację regionu i zniweluje istniejące problemy i bariery rozwojowe. Następnie mieszkańcy uważali, iż współpraca z innymi gminami oraz regionami zwiększy możliwości i perspektywy rozwoju powiatu tureckiego dlatego też wskazywali kierunek, który będzie oparty na współpracy z innymi gminami obszaru funkcjonalnego, a także z innymi miastami w regionie (Kalisz, Konin, Koło, Poznań) (15% respondentów). W opinii mieszkańcy na terenie powiatu powinno się inwestować w infrastrukturę drogową, system transportu publicznego oraz infrastrukturę komunalną. Niewielka część mieszkańców (8,3%) odczuwa potrzebę rozwoju społecznego, poprzez poprawę poziomu i jakości życia ludności, a także ich bezpieczeństwa. Najmniej mieszkańców widzi potencjał powiatu tureckiego w rozwoju turystyki. Jedynie 8,2% respondentów twierdzi, iż dbałość o lokalne atrakcje oraz rozwój infrastruktury turystycznej dla przyjezdnych poprawi kondycję regionu.

4. Analiza strategiczna

4.1. Analiza SWOT/TOWS

Analiza SWOT jest jedną z technik analizy strategicznej polegającej na wskazaniu mocnych i słabych stron, czyli uwarunkowań wewnętrznych stanowiące charakterystykę badanych sfer, a także szans i zagrożeń stanowiących zdarzenia przyszłe mające wpływ na badane obszary. Mocne strony mają służyć wskazaniu tych elementów, które w rzeczywistości stanowią o przewadze Strategii, w oparciu o których powinna być budowana jej konkurencyjność, natomiast słabe strony wskazują braki i problemy, które w wyniku realizacji Strategii powinny zostać usunięte lub ograniczone.

W celu uszczegółowienie problemu przeprowadzono etap analizy powiązań między poszczególnymi elementami wyróżnionymi w SWOT (pełna analiza SWOT/TOWS). W ramach analizy SWOT udzielono odpowiedzi na kluczowe z punktu widzenia strategicznego wyboru pytania, mające swoje źródło w czynnikach leżących wewnątrz podmiotu. Pytania te to:

- Czy silne (S) strony pozwolą na wykorzystanie szans (O)?,
- Czy słabe strony (W) nie pozwolą na wykorzystanie szans (O)?
- Czy silne strony (S) pozwolą na przewyższenie zagrożeń (T)?
- Czy słabe strony (W) wzmocnią negatywny wpływ zagrożeń (T)?

Uzupełnieniem analizy SWOT będzie analiza TOWS; w tym przypadku odpowiemy na pytania, mające swoje źródło w otoczeniu, takie jak:

- Czy szanse (O) spotęgują mocne strony (S)?
- Czy zagrożenia (T) osłabiają mocne strony (S)?
- Czy szanse (O) pozwolą przewyższyć słabe strony (W)?
- Czy zagrożenia (T) spotęgują słabe strony (W)?

Analiza SWOT/TOWS daje możliwość spojrzenia od wewnątrz i z zewnątrz, a także uwzględnia interakcje między czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi, stanowiąc tym samym punkt wyjścia do sformułowania optymalnej strategii działania (agresywna, konserwatywna, konkurencyjna, defensywna). W tym celu dla każdego z powyższych 8 pytań zbudowano macierz, za pomocą której zbadane zostały relacje zachodzące odpowiednio między poszczególnymi zagrożeniami i siłami, szansami i siłami, zagrożeniami i słabościami, szansami i słabościami (analiza TOWS), a także relacje między poszczególnymi siłami i szansami, słabościami i szansami, siłami i zagrożeniami (analiza SWOT). W wyniku analizy SWOT/TOWS uzyskane zostały siły powiązań wskazujące, która z możliwych czterech strategii jest najbardziej odpowiednia dla obszaru objętego strategią. Dla stworzenia lepszych podstaw do wnioskowania, wykonane zostaną 4 scenariusze rozwoju – opierające się na najsilniejszych związkach przyczynowo-skutkowych w każdej ze strategii. Dopiero taki pełen zestaw informacji będzie podstawą do dyskusji o wizji rozwojowej.

Analizę SWOT dla powiatu tureckiego przeprowadzono w układzie 4 komponentów: społecznego, gospodarczego, infrastrukturalnego i zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki, mających zgodnie z przeprowadzoną wcześniej diagnozą kluczowe znaczenie dla rozwoju powiatu. Dodatkowo przeprowadzono rangowanie i pozycjonowanie elementów SWOT, grupując je na czynniki o silnym wpływie na rozwój powiatu, co pozwoliło na ich uszeregowanie zgodnie z siłą oddziaływania (załącznik).

ANALIZA SWOT – KOMPONENT SPOŁECZNY

Mocne strony	skala ważności (1-5)	Słabe strony	Skala ważności (1-5)
1. Obecność aktywnych organizacji pozarządowych	5	1. Wysoki udział ludzi starszych w strukturze wieku mieszkańców	5
2. Bogate doświadczenia w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na cele związane z rozwojem społecznym i edukacją	5	2. Wysoki poziom bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych i kobiet	5
3. Dobrze rozbudowana infrastruktura społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna	4	3. Słaby dostęp do infrastruktury leczniczej i lekarzy, zwłaszcza specjalistycznej opieki zdrowotnej	4
4. Potencjał i baza doświadczeń w dotychczasowej współpracy partnerskiej	4	4. Niski stopień rozwoju sektora usług	3
5. Dobra jakość kształcenia w placówkach oświatowych	3	5. Niewystarczające wyposażenie bazy oświatowej, w tym pracowni kształcenia zawodowego	2
6. Obecność tureckiej strefy inwestycyjnej skupiającej największych pracodawców (możliwość włączania przedsiębiorców w proces kształcenia)	3	6. Niedostosowana oferta placówek kultury do potrzeb mieszkańców	2
7. Wzrost liczby mieszkańców w gminach sąsiadujących z miastem Turek	1	7. Niski stopień cyfryzacji powiatu i wykorzystania technologii informacyjnych	1
Szanse	skala ważności (1-5)	Zagrożenia	Skala ważności (1-5)
1. Spadek bezrobocia przez napływ nowych inwestycji	5	1. Wzrost liczby bezrobotnych i dezaktualizacja kwalifikacji związane z przewidywaną likwidacją kopalni i elektrowni	5
2. Rozwój usług dla seniorów	5	2. Depopulacja obszaru, zwłaszcza miasta Turek	5
3. Dostępność źródeł finansowania w zakresie rozwoju społecznego i kultury w ramach środków unijnych	5	3. Brak wspólnych i jednolitych kierunków rozwoju społecznego powiatu	5
4. Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu	5	4. Odpływ ludzi młodych, zwłaszcza za granicę i do dużych miast	4
5. Rozwój współpracy międzygminnej w zakresie rozwoju społecznego i edukacji	2	5. Dalszy wzrost liczby osób starszych w strukturze wieku mieszkańców	2
6. Ograniczenie depopulacji dzięki dywersyfikacji form spędzania czasu wolnego i wzmocnieniu lokalnej tożsamości	2	6. Odpływ ludności o najlepszym wykształceniu i kwalifikacjach (tzw. drenaż mózgów)	2
7. Nawiązywanie współpracy z uczelniami wyższymi, w tym w zakresie kształcenia ustawicznego	1	7. Ograniczenie działalności małych i średnich firm handlowych na skutek powstawania placówek sieci handlowych	1

ANALIZA SWOT – KOMPONENT GOSPODARCZY

Mocne strony	skala ważności (1-5)	Słabe strony	Skala ważności (1-5)
1. Położenie powiatu w centralnej części Polski	5	1. Monofunkcyjny charakter gospodarki regionu (duża liczba osób o umiejętnościach i kwalifikacjach związanych z górnictwem i energią)	5
2. Dobra dostępność komunikacyjna (autostrada A2) oraz dostęp do szerokopasmowego Internetu (WSS)	4	2. Niewielka powierzchnia kompleksowo uzbrojonych terenów inwestycyjnych	4
3. Duża skuteczność samorządów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	4	3. Brak wiedzy na temat potencjału osobowego zatrudnionego w upadającym przemyśle paliwowo-energetycznym (kwalifikacje zawodowych, doświadczenie)	4
4. Dostępność do instytucji otoczenia biznesu	4	4. Słaba promocja powiatu w kraju pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej	4
5. Elastyczność systemu edukacji – dostosowanie do potrzeb przedsiębiorców	4	5. Wysokie podatki – niski poziom zachęt dla lokalnych przedsiębiorców	4
6. Kompleksowo uzbrojone obszary inwestycyjne objęte ŁSSE	4	6. Brak kompleksowej obsługi dla rozpoczynających działalność	3
7. Korzyści dla przedsiębiorców oferowane przez TIG i TIP	4	7. Słaba dostępność wsparcia finansowego dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą	3
8. Dobrze przygotowana oferta inwestycyjna dla dużych zewnętrznych inwestorów	4	8. Niski poziom mobilności mieszkańców	2
9. Obecność dużych przedsiębiorstw z branży meblarskiej i tekstylnej i mleczarskiej	3	9. Mała liczba firm z kapitałem zagranicznym	2
10. Niewielka powierzchnia obszarów chronionych (ulatwienia dla inwestycji i lokalizacji przedsiębiorstw produkcyjnych)	2		
Szanse	skala ważności (1-5)	Zagrożenia	Skala ważności (1-5)
1. Utworzenie specjalizacji lokalnej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże	5	1. Wzrost bezrobocia na skutek likwidacji KWB Adamów i zamknięcia elektrowni	5
2. Budowa zintegrowanego systemu informacyjnego dla inwestorów	5	2. Konkurencja innych lokalizacji działalności gospodarczej w województwie wielkopolskim	5
3. Rozwój wiodących branż gospodarki w regionie (meble, tekstylia, transport, mleczarnia Turek)	5	3. Odływ wartościowych pracowników z uwagi na niski poziom płac	4
4. Wykorzystanie inwestycji w uzbrojenie terenów inwestycyjnych dla przyciągnięcia nowych inwestorów	4	4. Brak zachęt i perspektyw na powrót absolwentów szkół wyższych	4
5. Dostępność do funduszy zewnętrznych oraz programów pomocowych	4	5. Wolny wzrost wynagrodzeń i duże obciążenia podatkowe	3
6. Zwiększenie świadomości samorządów lokalnych w działaniach na rzecz rozwoju gospodarczego	4	6. Wzrost znaczenia dużych aglomeracji kosztem obszarów peryferyjnych (np. pod względem redystrybucji środków pomocowych)	2
7. Możliwość pozyskania kadry pracowniczej z rolnictwa i branży paliwowo-energetycznej	3	7. Spadek pozycji konkurencyjnej Polski w zakresie przyciągania inwestycji zagranicznych	2
8. Deficyt pracowników o wysokich kompetencjach technicznych	3		
9. Rozwój zaplecza usługowo-produkcyjnego dla dużych firm dzięki pobudzeniu lokalnej przedsiębiorczości	3		
10. Dostępność nowych terenów dzięki rekultywacji obszarów przemysłowych	2		

ANALIZA SWOT – KOMPONENT INFRASTRUKTURALNY

Mocne strony	skala ważności (1-5)	Słabe strony	Skala ważności (1-5)
1. Bliska odległość do autostrady A2 i linii kolejowej nr 3	5	1. Słaby stan dróg powiatowych	5
2. Dobra dostępność ponadlokalnej sieci infrastruktury technicznej umożliwiająca zabezpieczenie potrzeb mieszkańców (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 700, DN 300 i DN 400, szerokopasmowy internet)	4	2. Niska dostępność niektórych terenów inwestycyjnych do A2	4
3. Wysoka jakość infrastruktury w mieście Turek (kanalizacja, gazyfikacja, uzbrojona strefa inwestycyjna, drogi miejskie)	4	3. Słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków	4
4. Funkcjonowanie Inkubatora Przedsiębiorczości w TSI	4	4. Peryferyjne położenie komunikacyjne w skali województwa	3
5. Dobry stan dróg krajowych, wojewódzkich i gminnych (po modernizacji)	3	5. Nieuregulowana gospodarka wodna (np. w zakresie odprowadzania wód deszczowych, regulacji cieków wodnych)	3
6. Doświadczenie w projektach infrastrukturalnych realizowanych na terenie powiatu (infrastruktura oświatowa, rekreacyjna, użyteczności publicznej)	3	6. Brak obwodnic miast w powiecie	2
7. Zrównoważony budżet gmin	3	7. Niedostatki w infrastrukturze mieszkaniowej (deficyt mieszkań socjalnych i komunalnych, niski stan techniczny)	2
8. Dobra polityka wdrażania inwestycji infrastrukturalnych	2	8. Brak infrastruktury dla pieszych i rowerzystów (ciągi pieszo-jezdne, ścieżki rowerowe, chodniki)	2
Szanse	skala ważności (1-5)	Zagrożenia	Skala ważności (1-5)
1. Dostępność zewnętrznych źródeł dofinansowania inwestycji infrastrukturalnych	5	1. Nieuregulowany stan prawny gruntów pod inwestycje infrastrukturalne (prywatne tereny inwestycyjne, wąskie pasy drogowe)	5
2. Napływ nowych inwestorów dzięki uzbrojeniu stref inwestycyjnych i wzrostowi dostępności komunikacyjnej	5	2. Przeinwestowanie w uzbrojenie stref inwestycyjnych	5
3. Wzrost dostępności komunikacyjnej do ośrodków wyższego rzędu (Poznań, Łódź, Warszawa)	4	3. Przewlekłość procedur administracyjnych związanych z uzyskaniem pozwoleń i decyzji	4
4. Inwestycje w infrastrukturę dla mieszkańców (budowa ścieżek rowerowych, budowa i remont dróg, dostosowanie oferty do potrzeb mieszkańców)	4	4. Wzrastające koszty inwestycji infrastrukturalnych (wykup gruntów i odszkodowania, wzrost oczekiwań społecznych)	4
5. Gazyfikacja powiatu (podłączenie mieszkań i terenów inwestycyjnych do sieci gazowej)	4	5. Malejące środki własne za zadania inwestycyjne (koszty utrzymania infrastruktury technicznej i użyteczności publicznej, zadłużenie z perspektywy 2007-2013, rosnące wydatki na edukację)	4
6. Wyposażenie w podstawową infrastrukturę zbiorników wodnych powstałych w wyniku rekultywacji	4	6. Wzrost zanieczyszczenia środowiska związany z ogrzewaniem węglowym i słabym rozwojem sieci kanalizacyjnych	4
7. Rozbudowa miejskiej oczyszczalni ścieków	3	7. Preferencja obszaru metropolitalnego Poznania w redystrybucji środków krajowych i unijnych przeznaczonych na rozwój infrastruktury	3
8. Rozwój alternatywnych źródeł energii w stosunku do Elektrowni Adamów (OZE - biogazownie, farmy wiatrowe, kolektory słoneczne oraz budowa ciepłowni w Turku)	3	8. Wzrost zużycia energii elektrycznej	3
9. Modernizacja produkcji rolnej i rozwój przetwórstwa (np. budowa zakładów przetwórstwa)	2	9. Wzrost liczby mieszkańców na obszarach podmiejskich powodujący konieczność zwiększenia nakładów na infrastrukturę techniczną	3

**ANALIZA SWOT – KOMPONENT ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ŚRODOWISKA,
KULTURY I TURYSTYKI**

Mocne strony	skala ważności (1-5)	Słabe strony	Skala ważności (1-5)
1. Centralne położenie miasta Turek (dobrze rozwinięte funkcje handlowe i usługowe)	5	1. Niezadowalający wizerunek powiatu ze względu na zły stan infrastruktury komunikacyjnej drogowej	5
2. Korzystne położenie komunikacyjne powiatu (autostrada A2, między aglomeracjami Łodzi i Poznania)	5	2. Słabe pokrycie mpzp niektórych terenów gmin (lub brak) mimo ich potencjalnej atrakcyjności dla inwestorów	5
3. Dostępność znacznej powierzchni terenów możliwych do przeznaczenia w planach miejscowych pod wszelkie inwestycje	5	3. Niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznych (niedobór miejsc spędzania wolnego czasu, placówek kulturalnych, obiektów sportu i rekreacji)	5
4. Wysokie walory przyrodnicze (Natura 2000 , obszary chronionego krajobrazu, duża lesistość, Warta)	4	4. Słabe zaangażowania społeczności lokalnych w procesy planistyczne	5
5. Potencjał turystyczny powiatu (szlaki rowerowe i piesze, lasy, stadniny, obiekty zabytkowe) poprzez ujęcie w miejscowych planach funkcji tych terenów	4	5. Brak odpowiedniego zaplecza dla funkcjonowania usług ponadlokalnych (baza noclegowa, gastronomia, informacja turystyczna) na wskazanych terenach	5
6. Znaczny stopień pokrycia mpzp w odniesieniu do obszaru powiatu	3	6. Istnienie zdegradowanych obszarów pokopalnianych i brak koncepcji ich zagospodarowania	4
7. Potencjał rolniczy	2	7. Brak spójności w wykorzystywaniu funkcji w świetle powiatu	3
		8. Brak wspólnej wizji rozwoju powiatu	2
Szanse	skala ważności (1-5)	Zagrożenia	Skala ważności (1-5)
1. Pełne pokrycie terenów gmin powiatu tureckiego mpzp oraz ich bieżąca i konsekwentna aktualizacja	5	1. Chaos planistyczny wynikający z braku planów zagospodarowania przestrzennego, rozproszenie zabudowy, brak jasnych wytycznych w kształtowaniu przestrzennym gmin (z wyłączeniem miasta Turek)	5
2. Rozwój usług ponadlokalnych (m.in.. rekreacyjnych, turystycznych, kulturalnych) dzięki korzystnemu położeniu (autostrada A2, między Poznaniem a Łodzią)	5	2. Posiadanie powierzchni niezagospodarowanych (tereny zdegradowane, tereny pokopalniane)	5
3. Poprawa wizerunku i jakości życia w powiecie dzięki rewitalizacji miasta Turek	5	3. Niewystarczające zaplecze dla rozwoju usług ponadlokalnych (np. turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych)	5
4. Wykorzystanie wolnych terenów pod inwestycje, funkcje usługowe i mieszkaniowe	5	4. Niskie tempo rozwoju infrastruktury dla usług ponadlokalnych (np. turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych)	5
5. Postrzeganie powiatu jako obszaru rozwijającego się dzięki funkcjonowaniu stref inwestycyjnych	5	5. Słabe zaangażowania społeczności lokalnej w procesy planistyczne	3
6. Inwestycje w rozwój bazy usług ponadlokalnych, w tym ujęcie takich funkcji w mpzp	5		
7. Wskazanie wspólnej sieci usług ponadlokalnych (np. turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych)	4		

4.2. Wybór optymalnej strategii działania

a) Komponent społeczny

Badanie zależności poszczególnych składowych analizy wykazało, że najistotniejsza zależność występuje pomiędzy atutami powiatu tureckiego a szansami płynącymi z otoczenia. Wynika to z tego, że wskazaną optymalną strategią w **KOMPONENCIE SPOŁECZNYM** – jest **strategia agresywna**. W tym obszarze tematycznym wyraźnie widać dominację mocnych stron i szans w stosunku do zagrożeń i słabych stron. Silne powiązanie mocnych stron, ich wspieranie i wykorzystywanie nadarzających się szans jest optymalnym typem strategii w komponencie społecznym, zapewniającym prężny rozwój obszaru.

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	STRATEGIA AGRESYWNA (maxi-maxi) Suma interakcji –51/2 Ważona suma interakcji – 10,1	STRATEGIA KONSERWATYWNA (maxi-mini) Suma interakcji –35/2 Ważona suma interakcji – 8,35
Słabe strony	STRATEGIA KONKURENCYJNA (mini-maxi) Suma interakcji –32/2 Ważona suma interakcji – 6,8	STRATEGIA DEFENSYWNA (mini-mini) Suma interakcji –38/2 Ważona suma interakcji – 7,85

b) Komponent gospodarczy

Optymalną strategią w **KOMPONENCIE GOSPODARCZYM** – jest **strategia konkurencyjna**. W tym obszarze tematycznym wyraźnie uwidacznia się przewaga słabych stron nad mocnymi, ale sytuacja ta może być zrekompensowana nadarzającymi się szansami. Należy jednak pamiętać, że wewnętrzne słabości obszaru uniemożliwiają skuteczne wykorzystywanie szans, które stwarza otoczenie zewnętrzne, dlatego strategia konkurencyjna powinna koncentrować się na eliminowaniu wewnętrznych słabości, aby w przyszłości lepiej wykorzystać szanse otoczenia i pojawiające się okazje.

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	STRATEGIA AGRESYWNA (maxi-maxi) Suma interakcji –41/2 Ważona suma interakcji – 9,00	STRATEGIA KONSERWATYWNA (maxi-mini) Suma interakcji –24/2 Ważona suma interakcji – 4,65
Słabe strony	STRATEGIA KONKURENCYJNA (mini-maxi) Suma interakcji –58/2 Ważona suma interakcji – 11,70	STRATEGIA DEFENSYWNA (mini-mini) Suma interakcji –30/2 Ważona suma interakcji – 5,80

c) Komponent infrastrukturalny

Optymalną strategią w **KOMPONENCIE INFRASTRUKTURALNYM** – jest **strategia agresywna**. W tym obszarze tematycznym wyraźnie widać dominację mocnych stron i szans w stosunku do zagrożeń i słabych stron. Silne powiązanie mocnych stron, ich wspieranie i wykorzystywanie nadarzających się szans jest optymalnym typem strategii w komponencie infrastrukturalnym zapewniającym prężny rozwój obszaru.

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	STRATEGIA AGRESYWNA (maxi-maxi) Suma interakcji –50/2 Ważona suma interakcji – 11,45	STRATEGIA KONSERWATYWNA (maxi-mini) Suma interakcji –50/2 Ważona suma interakcji – 8,85
Słabe strony	STRATEGIA KONKURENCYJNA (mini-maxi) Suma interakcji –42/2 Ważona suma interakcji – 8,85	STRATEGIA DEFENSYWNA (mini-mini) Suma interakcji –48/2 Ważona suma interakcji – 9,25

d) Komponent zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki

Optymalną strategią w **KOMPONENCIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ŚRODOWISKA, KULTURY I TURYSTYKI** – jest **strategia konkurencyjna**. W tym obszarze tematycznym wyraźnie uwidacznia się przewaga słabych stron nad mocnymi, ale sytuacja ta może być zrekompensowana nadarzającymi się szansami. Należy jednak pamiętać, że wewnętrzne słabości obszaru uniemożliwiają skuteczne wykorzystywanie szans, które stwarza otoczenie zewnętrzne, dlatego strategia konkurencyjna powinna koncentrować się na eliminowaniu wewnętrznych słabości, aby w przyszłości lepiej wykorzystać szanse otoczenia.

	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	STRATEGIA AGRESYWNA (maxi-maxi) Suma interakcji –40/2 Ważona suma interakcji – 7,75	STRATEGIA KONSERWATYWNA (maxi-mini) Suma interakcji –28/2 Ważona suma interakcji – 5,90
Słabe strony	STRATEGIA KONKURENCYJNA (mini-maxi) Suma interakcji –58/2 Ważona suma interakcji – 10,70	STRATEGIA DEFENSYWNA (mini-mini) Suma interakcji –37/2 Ważona suma interakcji – 7,75

4.3. Scenariusze rozwoju gospodarczego

Scenariusze wskazują potencjalne ścieżki rozwoju regionu z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych, niezależnych bezpośrednio od realizacji Strategii i od działań samorządów. Ich rolą jest wsparcie procesu podejmowania strategicznych decyzji i optymalnego ukierunkowania interwencji w sposób sprzyjający urzeczywistnieniu najbardziej oczekiwanych kierunków zmian w regionie. Pozwoli to na maksymalizację pozytywnych efektów niezależnie od tego, jak będą się kształtowały kluczowe czynniki oddziałujące na sytuację powiatu tureckiego.

W oparciu o przeprowadzoną analizę SWOT i badania interakcji pomiędzy czynnikami rozwojowymi (atutami obszaru, sprzyjającymi i niesprzyjającymi uwarunkowaniami zewnętrznymi oraz słabościami obszaru) zidentyfikowano cztery możliwe scenariusze rozwojowe:

- a) Scenariusz wykorzystania szans (umiarkowanego rozwoju);
- b) Scenariusz przewagi negatywnych czynników zewnętrznych (stabilizacji);
- c) Scenariusz niewykorzystanych szans (drenażu, marginalizacji);
- d) Scenariusz porażki (regresu).

Scenariuszem pozytywnym – najbardziej optymalnym dla rozwoju powiatu tureckiego jest scenariusz wykorzystania szans – skuteczne wykorzystanie szans przy sprzyjającym otoczeniu zewnętrznym wpływa na poprawę stanu gospodarki, a tym samym podnosi jakość życia mieszkańców powiatu. Pozostałe scenariusze są albo negatywne (scenariusz stagnacji i drenażu), albo skrajnie negatywne (scenariusz regresu). Wynika to z trudnej sytuacji wyjściowej powiatu tureckiego.

a) Scenariusz wykorzystania szans (umiarkowanego rozwoju)

Scenariusz wykorzystania szans (umiarkowanego rozwoju) jest scenariuszem najbardziej korzystnym dla powiatu tureckiego. Zakłada on jednocześnie skuteczne i efektywne wykorzystywanie przez lokalnych decydentów i mieszkańców obszaru elementów potencjału rozwojowego powiatu, jego sił i czynników przewagi (np. położenie w centralnej Polsce, bliskość autostrady A2, duże doświadczenie w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych) oraz wykorzystanie nadarżających się okazji i szans z otoczenia zewnętrznego (np. nowa perspektywa finansowa 2014–2020).

Korzystny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru wywierają atuty powiatu związane z obecnością aktywnych organizacji pozarządowych, współpracą partnerów czy też bogatym doświadczeniem w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. Dalszy rozwój budowany w oparciu o zewnętrzne uwarunkowania w postaci dodatkowych środków finansowych na rozwój np. infrastruktury społecznej, pobudzają lokalną gospodarkę.

Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez budowę zintegrowanego systemu informacji dla inwestorów, uzbrojenie terenów inwestycyjnych, stosowanie konkurencyjnych ulg podatkowych i szeroko zakrojona promocja gospodarcza wpływają na poprawę kondycji ekonomicznej regionu, a w konsekwencji przyczynia się do podnoszenia poziomu i jakości życia mieszkańców. Korzystne uwarunkowania stymulują napływ inwestycji zewnętrznych, zwłaszcza w tych sektorach gospodarki w których region ma silną pozycję lub największy potencjał rozwoju (przemysł meblowy, transport, branża spożywcza i odzieżowa).

Współpraca przedsiębiorców z jednostkami samorządowymi i dyrektorami szkół wpływa na lepsze dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy. Wpływa to na spadek bezrobocia w regionie i jednocześnie wzrost przedsiębiorczości. Przekształcenie terenów poprzemysłowych na cele turystyczno-rekreacyjne podnosi atrakcyjność obszaru i sprzyja poprawie wizerunku powiatu tureckiego.

Poprawa dostępności komunikacyjnej w wyniku licznych inwestycji, głównie obejmujących budowę, przebudowę i modernizację dróg powiatowych i gminnych wpływa na poprawę powiązań powiatu z obszarem województwa, wzrost mobilności mieszkańców i zachęca inwestorów do lokowania swojej działalności w centralnie położonym w kraju powiecie tureckim. Dodatkowo fundusze unijne umożliwiają gazyfikację powiatu, rozbudowę oczyszczalni ścieków oraz budowę ścieżek rowerowych i infrastruktury służącej głównie mieszkańcom, co wpływa na polepszenie ich poziomu i jakości życia.

W przypadku dużego uzależnienia od środków publicznych w tym unijnych, dynamika rozwoju obszaru będzie prawdopodobnie niższa, ze względu na niewystarczające dopasowanie wymogów do istniejących potrzeb. Mimo to powiat będzie rozwijał się we względnie wysokim tempie.

b) Scenariusz przewagi negatywnych czynników zewnętrznych (stabilizacji)

Scenariusze przewagi negatywnych czynników zewnętrznych (scenariusz stabilizacji) to scenariusz mniej korzystny dla powiatu tureckiego, zakłada on skuteczne i efektywne wykorzystanie elementów potencjału rozwojowego obszaru, jego sił i czynników przewagi przy jednoczesnym niesprzyjającym otoczeniu zewnętrznym. W scenariuszu tym region rozwija się w stopniu przeciętnym, nieco niższym w porównaniu do reszty województwa i kraju. Różnice w rozwoju są w dużym stopniu niwelowane poprzez skuteczne wykorzystanie rozwojowych czynników wewnętrznych.

Region opiera swój rozwój przede wszystkim na przewadze położenia w centralnej Polsce oraz na dobrej dostępności komunikacyjnej. Gospodarka bazuje głównie na branży paliwowo-energetycznej oraz na przemyśle meblarskim i odzieżowym oraz branży spożywczej i transporcie.

Wyraźnie niższe od pożądanych środki rozwojowe uniemożliwiają realizację wielu nowych przedsięwzięć zarówno prywatnych jak i publicznych, wpływając na pogorszenie klimatu inwestycyjnego, który staje się czynnikiem zniechęcającym inwestorów zewnętrznych do prowadzenia działalności w Turku. Bierna postawa w zakresie polityki proinwestycyjnej wpływa na wzrost bezrobocia, odpływ wartościowych pracowników, a tym samym spadek konkurencyjności powiatu. Pomimo atrakcyjnych terenów inwestycyjnych (włączonych do ŁSSE), brak działań promocyjnych uniemożliwia wykorzystanie tych zasobów.

Wysoka jakość kształcenia w placówkach oświatowych nie idzie w parze z dopasowaniem kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy. W wyniku tego pogłębia się bezrobocie, obszar ulega depopulacji (głównie w wyniku odpływu młodych ludzi), a społeczeństwo się starzeje. W wyniku tych procesów dobrze rozbudowana infrastruktura społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna pozostaje niewykorzystana.

Dostęp do funduszy unijnych daje możliwość poprawy dostępności komunikacyjnej regionu oraz realizację szeregu inwestycji infrastrukturalnych, jednak ze względu na skomplikowane procedury administracyjne, nieregulowany stan prawny gruntów przeznaczonych pod inwestycje, wzrastające

koszty oraz malejące środki własne samorządów wpływa na niewykorzystanie istniejącego potencjału.

Korzyści dla powiatu tureckiego wynikające z mądrej i długofalowej polityki rozwojowej i rozwoju gospodarki pozwalają w dużym stopniu ograniczyć brak korzyści związanych ze wsparciem zewnętrznym. Negatywne efekty występujące w tym scenariuszu można ograniczyć przez podejmowanie maksymalnej ilości skutecznych działań na rzecz interesów powiatu tureckiego. Jednocześnie warunkiem realizacji tego scenariusza jest właściwe wykorzystanie czynników wewnętrznych, skuteczne pozyskiwanie środków na kluczowe inwestycje oraz mądre i konsekwentne realizowanie założonej strategii działania.

c) Scenariusz niewykorzystanych szans (drenażu, marginalizacji)

Scenariusz niewykorzystanych szans (drenażu, marginalizacji) jest scenariuszem negatywnym dla powiatu tureckiego. Zakłada on, że pomimo istnienia szans i sprzyjających uwarunkowań zewnętrznych, nie są podejmowane skuteczne działania zmierzające do wykorzystania potencjałów rozwojowych wynikających z czynników i uwarunkowań wewnętrznych regionu. Brak spójnych, konsekwentnych i długofalowych działań może spowodować brak lub nieodpowiednie wykorzystanie nadarzających się szans rozwojowych, takich jak dostępność źródeł dofinansowania dla rozwoju społecznego, kultury czy inwestycji infrastrukturalnych oraz napływ nowych inwestorów.

Na potencjał rozwojowy powiatu w zakresie gospodarki składają się m.in.: istniejące, uzbrojone tereny ŁSSE czy działające w kluczowych branżach dla regionu duże przedsiębiorstwa, a także położenie w pobliżu autostrady A2. Potencjał ten może jednak zostać osłabiony wskutek niewykorzystania szans dla jego rozwoju.

Brak działań w kierunku pozyskiwania nowych inwestorów, a co za tym idzie – wzrostu liczby miejsc pracy powoduje utrzymanie bądź wzrost poziomu bezrobocia w powiecie, a w dalszej perspektywie – odpływ nadwyżki siły roboczej do innych regionów. Emigracja młodych, wykształconych i przedsiębiorczych jednostek, nierzadko specjalistów, osłabia kapitał ludzki i społeczny powiatu, co z kolei oddziałuje na inne potencjały rozwojowe w obszarze gospodarki. Ponadto, brak działań zmierzających do przyciągania inwestorów spowoduje osłabienie już wypracowanego potencjału w zakresie klimatu inwestycyjnego. Niewykorzystanie szansy, jaką jest zwiększenie aktywności inwestycyjnej i rozwoju działalności gospodarczej na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A2, to jednocześnie rezygnacja z możliwości umocnienia pozycji i konkurencyjności gospodarki powiatu oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Brak wspólnych działań na rzecz wykorzystywania szans dla umacniania i rozwoju przewag powiatu może spowodować stagnację, a w dłuższej perspektywie regres społeczno-gospodarczy regionu.

d) Scenariusz porażki (regresu)

Scenariusz porażki (regresu) jest scenariuszem skrajnie negatywnym, zakładającym jednoczesny brak skutecznych działań związanych z wykorzystywaniem potencjału obszaru (w zakresie m.in. rozwoju gospodarki, poprawy jakości życia mieszkańców), dodatkowo wzmacniany niesprzyjającymi czynnikami zewnętrznymi, pogłębiającymi istniejące słabe strony powiatu. Efekty dla regionu

wynikające z takiego scenariusza są dokładnym przeciwieństwem scenariusza umiarkowanego rozwoju.

Brak działań ukierunkowanych na przyciąganie nowych inwestorów skutkuje brakiem nowych miejsc pracy, wzrostem bezrobocia, brakiem perspektyw rozwojowych dla młodych ludzi, a w konsekwencji odpływem do konkurencyjnych ośrodków. Odpływ młodych, wykształconych mieszkańców osłabia lokalne zasoby pracy, nie tylko pod kątem ilościowym, ale i jakościowym. Brak odpowiednich zasobów kapitału ludzkiego hamuje napływ inwestycji i rozwój przedsiębiorczości. Postępujące przemiany demograficzne, pogłębiane odpływem mieszkańców w wieku rozrodczym, zwiększają tempo procesu demograficznego starzenia się. Wzrasta zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki instytucjonalnej dla osób starszych, a nieumiejętne korzystanie z dostępnych źródeł finansowania hamuje rozwój niezbędnej infrastruktury.

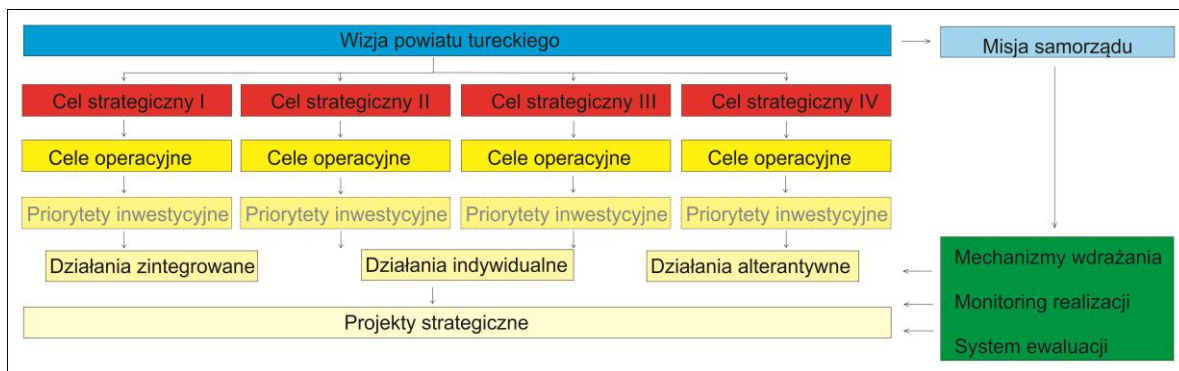
Sytuację na rynku pracy pogarsza również brak współpracy na linii przedsiębiorcy – szkoły. Pogłębia się niedopasowanie kwalifikacji zasobów pracy do struktury rynku.

Stopniowo pogarszają się poziom i jakość życia mieszkańców, wzrasta liczba osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym. Brak planów zagospodarowania przestrzennego pogłębia chaos planistyczny, a nieuregulowany stan gruntów utrudnia realizowanie inwestycji infrastrukturalnych. Brak inwestycji w utrzymanie i rozwój infrastruktury przyczyniają się do jej degradacji. Negatywny wizerunek regionu osłabia wypracowane przewagi w zakresie klimatu inwestycyjnego. Brak inwestycji w infrastrukturę dodatkowo pogarsza dostępność komunikacyjną. Powiat turecki staje się obszarem koncentracji negatywnych zjawisk demograficznych, społecznych i gospodarczych.

Żadnego z opisywanych scenariuszy nie można wykluczyć, jednak za pośrednictwem odpowiednio podejmowanych działań (realizując założenia strategii) możliwe jest dążenie do maksymalizacji prawdopodobieństwa zaistnienia scenariusza pozytywnego lub zmniejszenia uciążliwości scenariuszy mniej korzystnych i minimalizowanie wystąpienia scenariuszy skrajnie niekorzystnych poprzez świadome „sterowanie” rozwojem.

5. Ogólne założenia Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025

Gospodarka lokalna jest zasadniczym czynnikiem długotrwałego rozwoju jednostek. Z tego powodu konieczne jest wyznaczenie wizji rozwoju oraz konsekwentne jej realizowanie. Wizja ukierunkowuje strategię i jest bazą właściwego ustalania oczekiwań i potrzeb lokalnej społeczności. Wizja jest etapem na drodze konkretyzacji strategii i celów. Natomiast misja samorządu określa kierunek działań podejmowanych zmierzających do rozwiązania problemów i potrzeby mieszkańców. W związku z tym misja stanowi ogólny cel oraz wskazanie przesłanek, wartości i kierunków. Bezpośrednio z wizji powiatu, z przedstawionych w niej wartości, wynikają cele realizacji strategii. Cele strategiczne wskazują priorytetowe dziedziny zaspokojenia zaspokajania potrzeb. Cele strategiczne obejmują najważniejsze elementy życia społeczno-gospodarczego powiatu w ramach danej dziedziny. Cele strategiczne są długookresowe i ich zrealizowanie obejmuje cały okres funkcjonowania Strategii – 2015–2025. Uszczegółowieniem powyższych celów są cele operacyjne jako pożądane przez społeczność lokalną potrzeby oraz priorytetu inwestycyjne dla rozwoju całego obszaru. Powyższym celom przyporządkowano określone działania do realizacji ujęte w projektach strategicznych. Wyznaczono cztery komponenty strategiczne, którym przypisano cele i działania, które mają być podejmowane w ramach realizacji wizji powiatu (ryc. 4).

Ryc. 4. Model logiczny Zintegrowanej Strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025

5.1. Wizja

Określenie wizji powiatu jest niezbędnym elementem do budowy spójnej i kompletnej strategii rozwoju. Wizja określa główne kierunki rozwoju, posłużyła do wyznaczenia celów oraz obszarów priorytetowych. Przedstawia projekcję przyszłego obrazu powiatu tureckiego, w jakim kierunku oraz jakie elementy zostaną rozwinięte. Uwzględnia zarazem obecne jak i przyszłe potrzeby inwestorów i mieszkańców. Wizja to dążenie powiatu tureckiego do wskazanego przez siebie stanu i celu w perspektywie do roku 2025.

POWIAT TURECKI MIEJSCEM NOWOCZESNYCH INWESTYCJI, OFERUJĄCYM WYSOKI STANDARD ŻYCIA MIESZKAŃCOM Z DOBRĄ DOSTĘPNOŚCIĄ KOMUNIKACYJNĄ ORAZ ROZWINIĘTĄ TURYSTYKĄ

Powiat turecki jest miejscem aktywnego rozwoju. Dzięki poprawie dostępności komunikacyjnej oraz położeniu w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A2, wzrasta jego atrakcyjność inwestycyjna, mieszkaniowa i turystyczna. Systematyczne i kompleksowe uzbrajanie terenów inwestycyjnych, a także system konkurencyjnych ulg i zachęt inwestycyjnych przyciąga coraz to więcej nowych przedsiębiorców, tworzących miejsca pracy dla mieszkańców.

Powiat turecki tworzy jak najlepsze warunki funkcjonowania podmiotów gospodarczych. Dzięki wspieraniu mikro, małych i średnich przedsiębiorstw staje się miejscem rozbudzania idei przedsiębiorczości. Początkujący przedsiębiorcy mogą liczyć na pomoc w zakresie finansowania, zakładania oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto, stale podejmowane działania w zakresie tworzenia pozytywnego wizerunku powiatu przyciągają nowych inwestorów.

Powiat turecki wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, gwarantując im wysoki standard życia, poprzez zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Systematycznie podejmuje aktywne działania w celu zmniejszenia rozmiarów bezrobocia. Dzięki stałemu budowaniu relacji partnerskich szkoły powiatu zapewniają wysoką jakość kwalifikacji absolwentów.

Powiat turecki skutecznie stawia czoła wyzwaniom demograficznym, tworząc warunki sprzyjające rozwojowi rodzin, równości, zachowaniu równowagi praca-życie oraz aktywnemu i godnemu starzeniu się.

Powiat turecki zapewnia mieszkańcom dobre warunki życia poprzez rozwój infrastruktury technicznej oraz drogowej. Zrównoważony rozwój, ład przestrzenny, dobry stan środowiska naturalnego oraz szeroko rozbudowana oferta turystyczno-wypoczynkowa przyciągają coraz więcej turystów.

Powiat turecki staje się miejscem konkurencyjnym w stosunku do powiatów o podobnej charakterystyce oraz miejscem rozpoznawalnym w regionie.

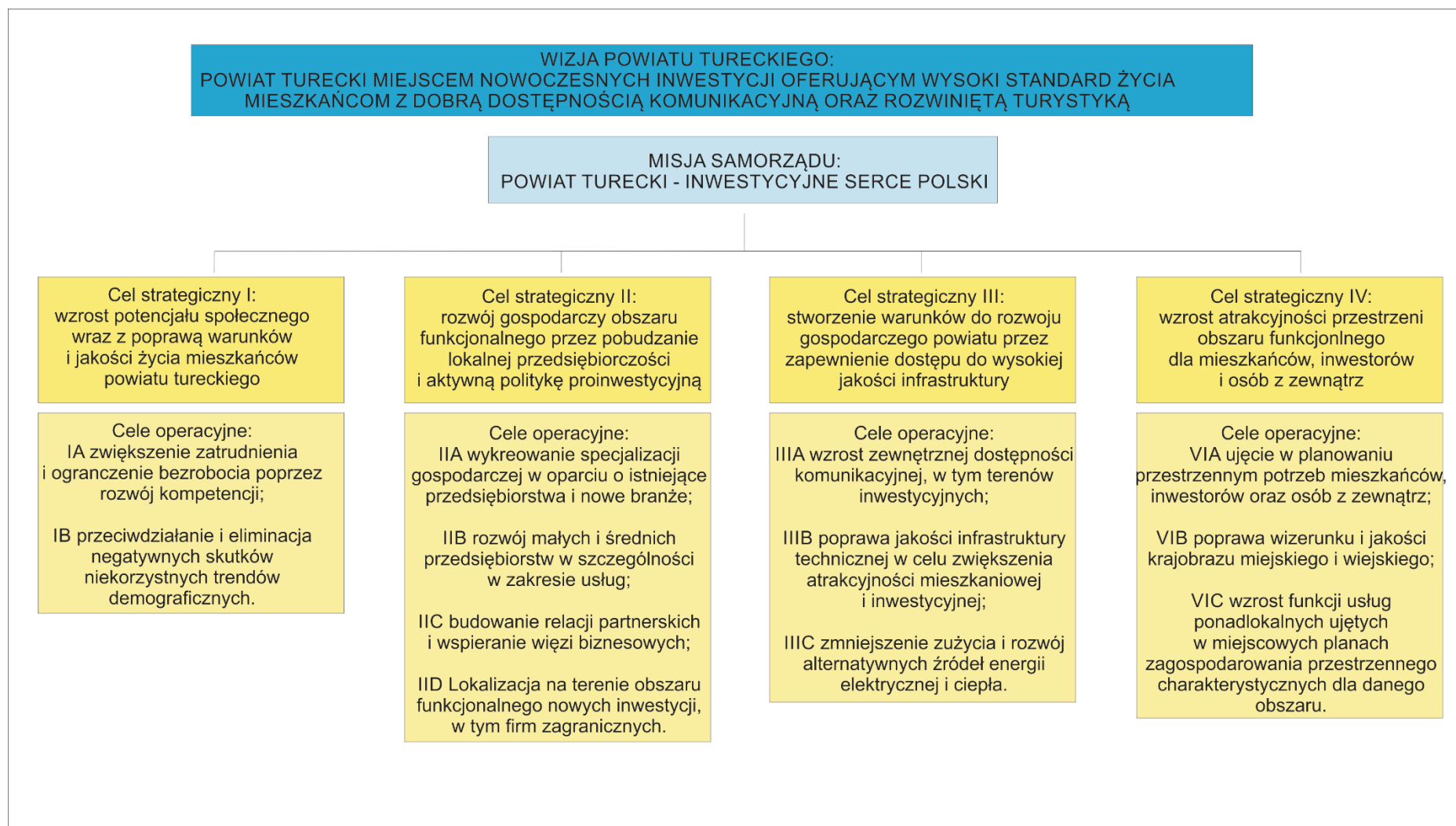
5.2. Misja

Misja wskazuje główny cel rozwoju powiatu tureckiego. Jest opisem wizji i oraz przedstawia w jakich dziedzinach powiat będzie dążyć do poprawy i komu służyć. Misja określa charakter powiatu oraz wskazuje jego atuty.

POWIAT TURECKI – INWESTYCYJNE SERCE POLSKI

5.3. Cele strategiczne

Zintegrowana Strategia Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025 wyznacza cztery cele strategiczne odpowiadające czterem komponentom z Diagnozy: społecznemu, gospodarczemu, infrastrukturalnemu i zagospodarowania przestrzennego, środowiska, kultury i turystyki (ryc. 5).

Ryc. 5. Cele strategiczne i operacyjne Zintegrowanej Strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025

Cel strategiczny I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego będzie polegał na opracowaniu i wprowadzeniu przedsięwzięć wzmacniających zasoby społeczne. Powiat będzie dążyć do poprawy warunków i życia mieszkańców powiatu. Podstawą wzrostu potencjału społecznego zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji oraz przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych.

Cel strategiczny II – rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną. Działania służące realizacji tego celu będą miały za zadanie głównie wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, gdyż to one tworzą miejsca pracy w lokalnej gospodarce. Sektor małych i średnich przedsiębiorstw jest istotnym czynnikiem rozwoju regionów. Może być to skuteczny instrument przeciwdziałania bezrobociu. Natomiast polityka proinwestycyjna polegać powinna na pozyskaniu nowych inwestorów oraz na działaniach służących integracji lokalnych środowisk gospodarczych. Powyższy cel strategiczny realizowany będzie poprzez cztery cele operacyjne: wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w zakresie usług, budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych oraz lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych.

Cel strategiczny III – stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury polegać będzie na poprawie dostępności do infrastruktury komunikacyjnej, poprawie jakości infrastruktury technicznej oraz poprawa efektywności energetycznej. Powyższy cel będzie realizowany przez trzy cele operacyjne: wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych, poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej, zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła.

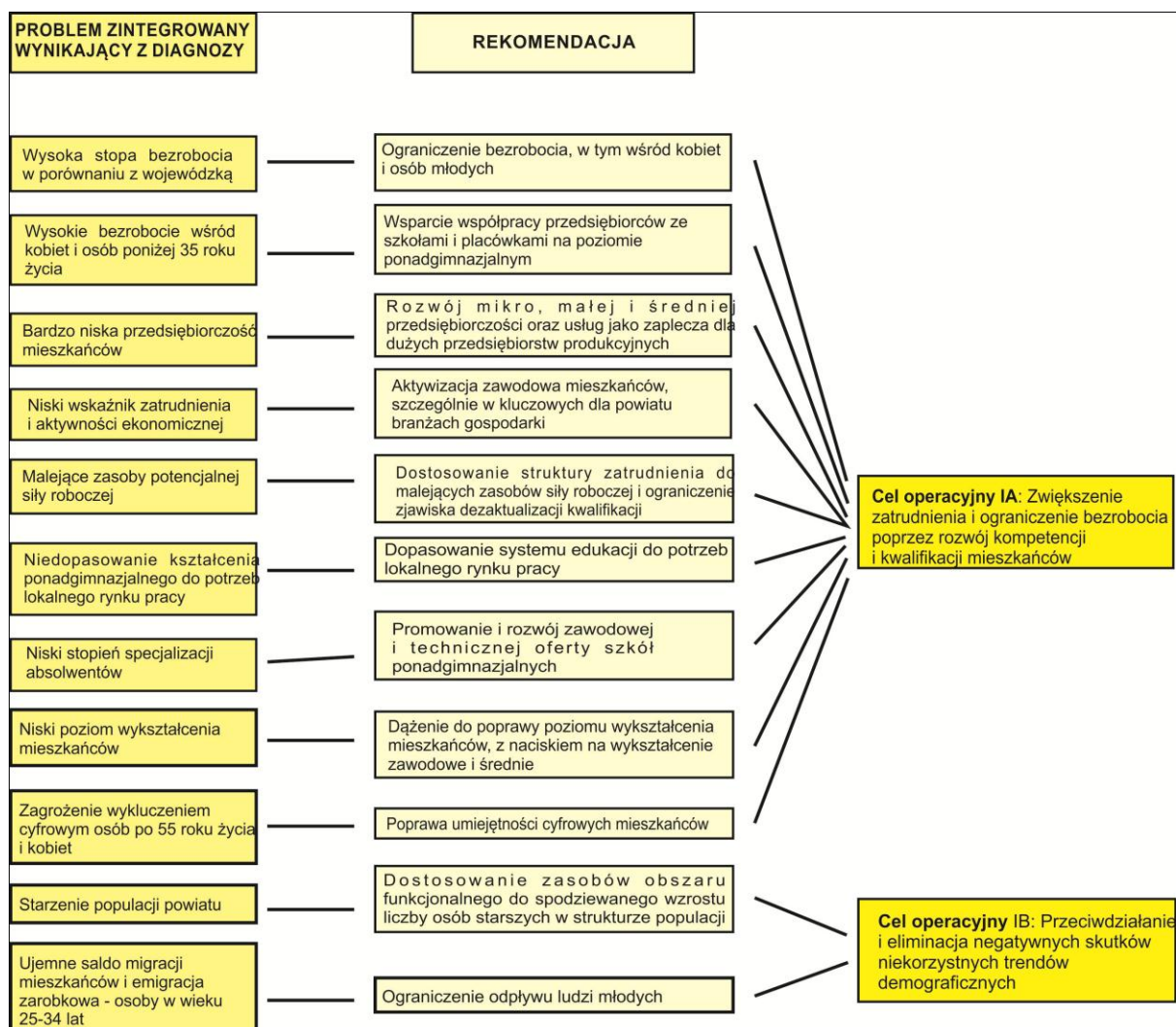
Cel strategiczny IV – wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz głównie wpłynie na uwzględnienie potrzeb wszystkich podmiotów w planowaniu przestrzennym oraz na rozwój funkcji ponadlokalnych, zwłaszcza turystycznych i kulturalnych. W tej kwestii istotna jest spójność kierunków planowania dla wszystkich gmin. Ponadto zasadnicze jest stworzenie wspólnej koncepcji zagospodarowania terenów zdegradowanych. Decydujące znaczenie dla wzmocnienia potencjału rozwojowego ma współpraca wszystkich gmin powiatu tureckiego, czego efektem będą działania na rzecz rozwoju obszaru. Powyższy cel realizowany będzie przez następujące cele operacyjne: ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz, poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego oraz wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru.

5.4. Cele operacyjne

Cele strategiczne posiadają charakter techniczny, ich wyznaczenie usprawnia proces wdrażania strategii. Pełnią one ważną rolę elementu spajającego ogólne oraz syntetyczne kategorie misji, wizji i celów strategicznych ze szczegółami przedsięwzięć, monitoringu, sprawozdań itp. Cele operacyjne

w szczegółowy sposób określają pożądaną zmianę konkretnego elementu życia społeczno-gospodarczego. Każdy cel operacyjny bezpośrednio przyczynia się do realizacji celu strategicznego.

Cel strategiczny I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego

Uzasadnienie:

W sferze społecznej przewidziano realizację dwóch celów operacyjnych IA – zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców i IB – przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych. Pierwszy z nich jest wynikiem wielu zagrożeń wskazanych w diagnozie, do których należą w sferze rynku pracy: wysoka stopa bezrobocia w porównaniu z wojewódzką, wysokie bezrobocie wśród kobiet i osób poniżej 35 roku życia, bardzo niska przedsiębiorczość mieszkańców, niski wskaźnik zatrudnienia i aktywności ekonomicznej, malejące zasoby potencjalnej siły roboczej. W związku z tym rekomenduje się ograniczenie bezrobocia, zwłaszcza kobiet i osób młodych, wsparcie współpracy przedsiębiorców z placówkami szkolnictwa ponadpodstawowego, rozwój mikro, małej i średniej przedsiębiorczości oraz usług jako zaplecza dla dużych przedsiębiorstw produkcyjnych, aktywizację

zawodową mieszkańców, szczególnie w kluczowych dla powiatu branżach gospodarki i dostosowanie struktury zatrudnienia do malejących zasobów siły roboczej z ograniczeniem zjawiska dezaktualizacji kwalifikacji. Natomiast w sferze edukacji zdiagnozowano niedopasowanie kształcenia ponadgimnazjalnego do potrzeb lokalnego rynku pracy i niski stopień specjalizacji absolwentów, czemu powinno się przeciwdziałać na drodze dopasowania systemu edukacji do wymogów lokalnego rynku pracy i poprzez promowanie i rozwój zawodowej i technicznej oferty szkół ponadgimnazjalnych. Zagrożeniami w rozwoju społecznym powiatu tureckiego jest niski poziom wykształcenia mieszkańców i zagrożenie wykluczeniem cyfrowym osób po 55 roku życia i kobiet, dlatego istotne jest dążenie do poprawy poziomu wykształcenia mieszkańców oraz poprawa umiejętności cyfrowych mieszkańców.

Drugi z celów operacyjnych odnosi się do rozwoju demograficznego powiatu, który boryka się ze starzeniem populacji i ujemnym saldem migracji. Z tego względu konieczne wydaje się dostosowanie zasobów obszaru funkcjonalnego do spodziewanego wzrostu liczby osób starszych w strukturze populacji i ograniczenie odpływu ludzi młodych.

Cel strategiczny II – rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną

Uzasadnienie:

Diagnoza strategiczna dowiodła, iż hamująco na gospodarkę obszaru funkcjonalnego może wpływać niska przedsiębiorczość lokalna, w tym niedobór usług w strukturze branżowej. Ponadto zagrożeniem jest dominacja branży paliwowo-energetycznej w strukturze gospodarki regionu przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów węgla brunatnego. W związku z tym konieczne wydaje się podjęcie działań mających na celu wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz usług jako zaplecza dla działalności przemysłowej. Ponadto dla ratowania lokalnej gospodarki niezwykle istotne jest dywersyfikowanie działalności gospodarczej na bazie nowych technologii i innowacji z uwzględnieniem i dalszym wspieraniem produkcji przemysłu, czyli kluczowych sektorów w generowaniu najsilniejszych efektów mnożnikowych. Powyższe działania zostały zawarte w celu operacyjnym IIA – wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże.

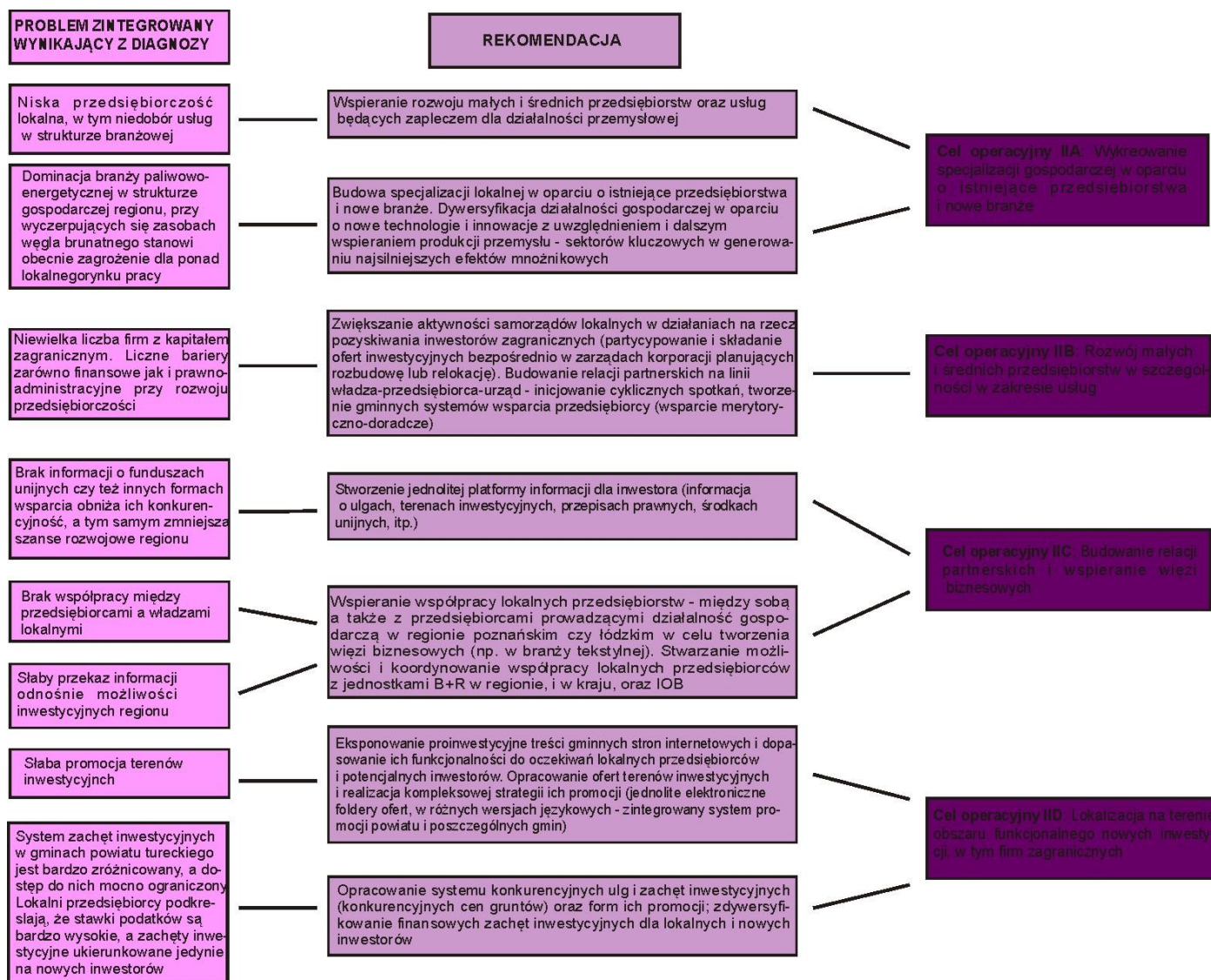
Cel operacyjny IIB rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w zakresie usług ma za zadanie rozwiązać problem niewielkiej liczby firm z kapitałem zagranicznym, a ponadto liczne bariery finansowe i prawno-administracyjne w rozwoju przedsiębiorczości. W ten sposób zwiększy się aktywność samorządów lokalnych w działaniach na rzecz pozyskiwania inwestorów zagranicznych. Ponadto jest szansa na budowanie partnerskich relacji na linii władza – przedsiębiorca – urząd – inicjowanie cyklicznych spotkań, tworzenie gminnych systemów wsparcia przedsiębiorcy (wsparcie merytoryczno-doradcze).

Mniejsza konkurencyjność i mniejsze szanse rozwojowe regionu są efektem braku informacji o funduszach unijnych i innych formach wsparcia. Rozwiązaniem tego problemu może być stworzenie platformy informacji dla inwestora. Ponadto diagnoza dowiodła brak współpracy między przedsiębiorcami a władzami lokalnymi i słaby przekaz informacji odnośnie możliwości inwestycyjnych regionu. w związku z tym należy wspierać współpracę lokalnych przedsiębiorstw –

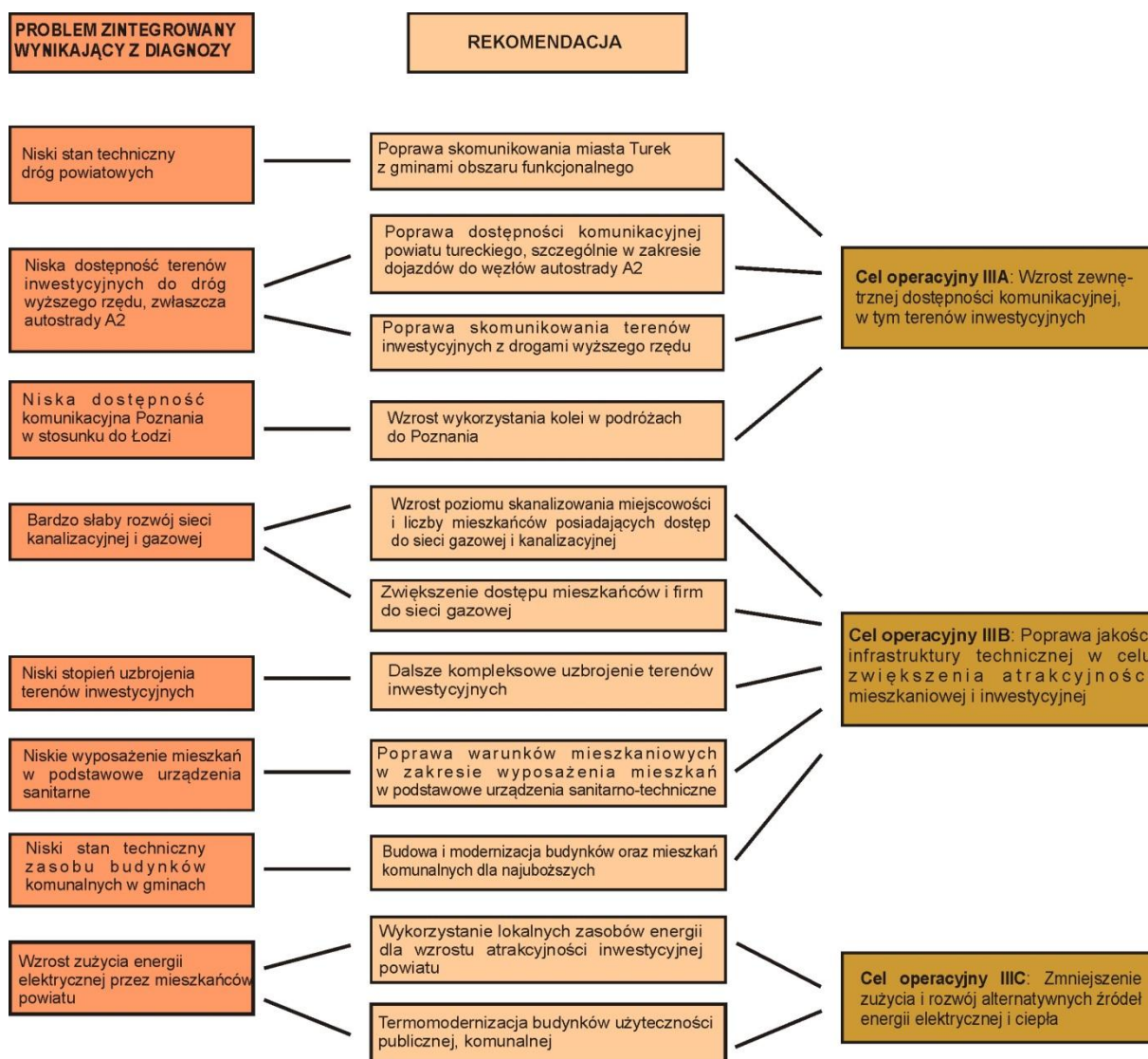
między sobą a także z przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą w regionie poznańskim czy łódzkim w celu tworzenia więzi biznesowych (np. w branży tekstylnej). Poza tym rozwiązaniem powyższych problemów może być stwarzanie możliwości i koordynowanie współpracy lokalnych przedsiębiorców z jednostkami B+R w regionie i w kraju, oraz IOB. Tak ujęte działania zawierają się w celu operacyjnym IIC – budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych.

Kolejny cel operacyjny IID – lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych jest odpowiedzią na problem słabej promocji terenów inwestycyjnych oraz ograniczonej dostępności do zróżnicowanych zachęt inwestycyjnych. Lokalni przedsiębiorcy podkreślają, że stawki podatków są bardzo wysokie, a zachęty inwestycyjne ukierunkowane jedynie na nowych inwestorów. Rozwiązaniem tych zagrożeń może być eksponowanie proinwestycyjnej treści gminnych stron internetowych i dopasowanie ich funkcjonalności do oczekiwań lokalnych przedsiębiorców i potencjalnych inwestorów, opracowanie ofert terenów inwestycyjnych i realizacja kompleksowej strategii ich promocji, opracowanie systemu konkurencyjnych ulg i zachęt inwestycyjnych (konkurencyjnych cen gruntów) oraz formy ich promocji i zdywersyfikowanie finansowych zachęt inwestycyjnych dla lokalnych i nowych inwestorów.

Cel strategiczny II – rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną

Cel strategiczny III – stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Uzasadnienie:

W dziedzinie dotyczącej infrastruktury przewidziano realizację trzech celów operacyjnych: IIIA: Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych, IIIB: poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej oraz IIIC: Zmniejszanie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepłej. Z diagnozy wynika, iż powiat turecki boryka się z problemami związanymi z dostępnością komunikacyjną, rozwojem infrastruktury technicznej, w dziedzinie mieszkalnictwa, a także energetyce. Na prawidłowy i harmonijny rozwój powiatu zarówno w sferze gospodarczej, jak i społecznej ma wpływ w dużej mierze jakość infrastruktury technicznej jaką jednostka dysponuje. Jest ona podstawą do zapewnienia spójności i dostępności komunikacyjnej powiatu, ale również zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej. Zaplecze infrastrukturalne jest również istotną zachętą dla inwestowania i osiedlania się na danym obszarze. Na złą dostępność komunikacyjną powiatu

tureckiego niewątpliwie wpływa niski stan techniczny dróg powiatowych, niska dostępność terenów inwestycyjnych do dróg wyższego rzędu, a przede wszystkim autostrady A2 oraz złe powiązania komunikacyjne Poznania w stosunku do Łodzi. W celu niwelowania tych problemów należy poprawić komunikację miasta Turek z gminami całego obszaru funkcjonalnego, a także całego powiatu tureckiego, szczególnie w zakresie dojazdów do węzłów autostrady A2. Aby tereny inwestycyjne mogły się lepiej rozwijać i przyciągać nowych inwestorów, należy je skomunikować z drogami wyższego rzędu. Do poprawy komunikacji niewątpliwie przyczyni się wzrost wykorzystania kolei w podróżach do Poznania. Tym wszystkim działaniom odpowiada cel operacyjny IIIA: Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych.

Powiat turecki charakteryzuje się bardzo słabym rozwojem sieci kanalizacyjnej i gazowej oraz niskim stopniem uzbrojenia terenów inwestycyjnych. W celu poprawy infrastruktury technicznej należy zwiększyć poziom skanalizowania miejscowości oraz gospodarstw domowych poprzez nowe przyłącza do sieci, a także zwiększyć dostępność do sieci gazowej, nie tylko mieszkańców ale również i firm. Powinno się dalej kompleksowo prowadzić prace dotyczące uzbrojenia terenów inwestycyjnych. W celu poprawy warunków mieszkaniowych, który objawia się niskim wyposażeniem mieszkań w podstawowe urządzenia sanitarne oraz niskim stanem technicznym zasobów budynków komunalnych znajdujących się na terenach gmin należy poprawić wyposażenie mieszkań w podstawowe urządzenia sanitarno-techniczne oraz budować i modernizować budynki oraz mieszkania komunalne dla najuboższych. Celem, który będzie przeciwdziałaniem wskazanym problemom jest cel operacyjny IIIB, czyli poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej.

Z biegiem czasu wzrasta zużycie energii elektrycznej przez mieszkańców całego powiatu. Aby temu przeciwdziałać powinno się wykorzystać lokalne zasoby energii. Niewątpliwie przyczyni się to do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej powiatu. Należy również przeprowadzić termomodernizację budynków użyteczności publicznej oraz komunalnej. Celem operacyjnym, który wskazuje na przedstawione problemy jest IIIC: Zmniejszanie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepłej.

Cel strategiczny IV – wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz

Uzasadnienie:

Diagnoza wykazała, iż w powiat turecki charakteryzuje się nierównomiernym pokryciem planami miejscowymi terenów gmin. W związku z powyższym powinno się zwiększyć racjonalność prac planistycznych na wskazanych terenach gmin wiejskich, a przede wszystkim określić kierunki rozwoju gmin zgodnego z funkcją i preferencją dla całego obszaru funkcjonalnego. Tym przeciwnościom odpowiada cel operacyjny IVA – ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz.

Obszar powiatu tureckiego posiada znaczny odsetek gruntów przeznaczonych do rekultywacji i rekultywacji oraz tereny o nieokreślonej funkcji przestrzennej na terenach gmin wiejskich. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych, poprawa stanu środowiska naturalnego oraz ukierunkowany ewentualny rozwój funkcji rolniczej gmin powiatu tureckiego, będą realizowane w celu operacyjnym IVB: poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego, aby przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom.

Jednym z problemów powiatu tureckiego jest brak współpracy jednostek obszaru funkcjonalnego gmin na płaszczyźnie funkcjonowania usług. W celu poprawy zdiagnozowanego problemu powinno się ująć funkcje usług ponadlokalnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tym działaniom podpowiada cel operacyjny IVC: wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru.

5.5. Priorytety inwestycyjne i planowane działania

W celu pogrupowania i usystematyzowania zestawu celów i działań zostały wyznaczone priorytety inwestycyjne, które określają główne obszary Strategii, do których przypisane mogą zostać projekty realizowane w ramach poszczególnych działań. Priorytety te są głównymi kategoriami, do których przypisane zostaną konkretne inwestycje realizowane w obszarze funkcjonalnym w latach 2015–2025. Każdy priorytet inwestycyjny posiada odpowiednie działania rozwoju, które zostały podzielone na:

- **działania zintegrowane** – każda jednostka musi zrealizować dane działanie, aby w pełni zrealizować dany cel,
- **działania indywidualne** – wystarczy, że jedna lub kilka jednostek musi zrealizować dane działanie, aby w pełni zrealizować dany cel,

- **działania alternatywne** – należy zrealizować dla osiągnięcia celu operacyjnego w sytuacji niepowodzenia lub niemożliwości realizacji działania podstawowego.

Działania identyfikują konkretne przedsięwzięcia, jakie powinny zostać podjęte przez samorządy w ramach realizacji celów strategicznych. Wytyczają one również kierunki prac na najbliższe lata.

CEL STRATEGICZNY I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego

CEL OPERACYJNY IA – Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców

CEL OPERACYJNY IB – Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków i niekorzystnych trendów demograficznych

Priorytet inwestycyjny	Działania
IA.1. Aktywność zawodowa mieszkańców, szczególnie kobiet, osób młodych i po 50 roku życia	Zintegrowane: 1. Wsparcie pracodawców tworzących miejsca pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem; 2. Tworzenie programów wspierających proces tranzycji z edukacji do zatrudnienia; 3. Promowanie elastycznych form zatrudnienia – umożliwiających łączenie aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi Indywidualne: 1. Wsparcie jednostek pomocy społecznej
IA.2. Promocja przedsiębiorczości i wspieranie zwiększania zatrudnienia przez lokalnych pracodawców	Zintegrowane: 1. Doradztwo w zakresie zakładania i prowadzenia mikro i małych przedsiębiorstw; 2. Wsparcie działań Tureckiej Izby Gospodarczej i Inkubatora Przedsiębiorczości w zakresie wspierania zatrudnienia i promowania przedsiębiorczości 3. Włączanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego
IA.3. Jakość wykształcenia i kreowanie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego	Zintegrowane: 1. Dostosowanie ofert kształcenia szkół do potrzeb rynku pracy (np. otwieranie klas i kierunków "zamawianych" przez pracodawców); 2. Realizacja projektów popularyzujących kształcenie zawodowe.
IA.4. Warunki kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii	Indywidualne: 1. Modernizacja placówek oświatowych; 2. Wyposażenie szkół i placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy.
IA.5. Idea uczenia się przez całe życie	Zintegrowane: 1. Rozwój usług poradnictwa zawodowego; 2. Organizacja kursów, szkoleń i zajęć umożliwiających przekwalifikowanie się osób wymagających zmiany lub podniesienia kwalifikacji. Indywidualne: 1. Organizacja zajęć poszerzających umiejętności cyfrowe i dostosowanie ich zakresu do potrzeb rynku pracy.
IAB.6. Jakość życia osób starszych	Zintegrowane: 1. Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług medycznych i społecznych adresowanych do osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin, w tym rozwój opieki długoterminowej; 2. Tworzenie programów i działań aktywizujących osoby starsze; 3. Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia.
IB.7 Jakość życia i perspektywy rozwoju dla ludzi młodych	Zintegrowane: 1. Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia; 2. Rozwój infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola); 3. Rozwój placówek oraz usług kulturalnych i rekreacyjnych; 4. Wspieranie powstawania i działalności wszelkich organizacji upowszechniających historię, tradycję i kulturę i tożsamość lokalną.

Działania alternatywne:

Ograniczone możliwości lub ich brak w realizacji działań zintegrowanych wsparcia pracodawców tworzących miejsca pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem jest wsparcie lub tworzenie instytucji pracy tymczasowej. W ten sposób szanse poprawy upatruje się w aktywności zawodowej mieszkańców, zwłaszcza kobiet, osób młodych i po 50 roku życia. Wśród działań alternatywnych służących poprawie aktywności zawodowej mieszkańców, na wypadek niezrealizowania tworzenia programów wspierających proces tranzytacji z edukacji do zatrudnienia jest wspieranie działań PSZ i organizacji pozarządowych realizujących programy przeciwdziałania bezrobociu. Kolejnym działaniem alternatywnym jest wsparcie gminnych lub powiatowego punktu informacji o prowadzeniu działalności gospodarczej, co przyczyni się do promocji przedsiębiorczości i wspierania zwiększenia zatrudnienia przez pracodawców lokalnych. Powyższe działanie może być realizowane w przypadku niemożliwości wsparcia działań Tureckiej Izby Gospodarczej i Inkubatora Przedsiębiorczości w zakresie wspierania zatrudnienia i promowania przedsiębiorczości. Powyższe działania pomogą w realizacji celu operacyjnego – zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców.

CEL STRATEGICZNY II – Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczość i aktywną politykę proinwestycyjną

CEL OPERACYJNY IIA – Wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże

CEL OPERACYJNY IIB – Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie usług

CEL OPERACYJNY IIC – Budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych

CEL OPERACYJNY IID – Lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych

Priorytet inwestycyjny	Działania
IIA.1. Wiodące branże obszaru	Zintegrowane: 1. Wykreowanie wspólnej marki gospodarczej obszaru funkcjonalnego; 2. Promocja i wsparcie przedsiębiorców prowadzących działalność na potrzeby kluczowych dziedzin regionu (tekstylia, meble, mleczarstwo, transport).
IIA.2. Zaplecze branż wiodących	Zintegrowane: 1. Doradztwo w zakresie zakładania i prowadzenia mikro i małych przedsiębiorstw; 2. Utworzenie konwentu gospodarczego, skupiającego przedstawicieli władz, zakładów i sektor biur – platformy wymiany informacji w zakresie barier w prowadzeniu działalności gospodarczej; 3. Włączanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego
IIB.3. Finansowanie przedsiębiorstw	Zintegrowane: 1. Wsparcie rozwoju funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.
IIB.4. Wsparcie merytoryczne dla przedsiębiorców	Zintegrowane: 1. Organizacja doradztwa i szkoleń dla młodych przedsiębiorców; 2. Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców (budowa centrum informacji inwestorskiej, ustanowienie pełnomocnictwa rodzajowego do występowania w imieniu inwestora, wsparcie prawne i podatkowe oraz pomoc w ubieganiu się o środki unijne).
IIC.5. Współpraca przedsiębiorstw z samorządami i organizacjami społecznymi	Zintegrowane: 1. Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców (budowa centrum informacji inwestorskiej, ustanowienie pełnomocnictwa rodzajowego do występowania w imieniu inwestora, wsparcie prawne i podatkowe oraz pomoc w ubieganiu się o środki unijne).
IIC.6. Współpraca przedsiębiorstw z	Zintegrowane: 1. Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców (budowa centrum informacji

jednostkami B+R i IOB	inwestorskiej, ustanowienie pełnomocnictwa rodzajowego do występowania w imieniu inwestora, wsparcie prawne i podatkowe oraz pomoc w ubieganiu się o środki unijne).
IIC.7 Rozwój klastrów	Indywidualne: 1. Udostępnienie zasobów lokalnych na potrzeby powstania i działalności klastra.
IID.8 Integracja systemu pozyskiwania i obsługi inwestorów strategicznych	Zintegrowane: 1. Opracowanie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych; 2. Monitoring planów inwestycyjnych dużych przedsiębiorstw i działalności proinwestycyjnych sąsiadujących samorządów; 3. Utworzenie wspólnej oferty ulg i zwolnień dla inwestorów. Indywidualne: 1. Utworzenie punktów obsługi inwestora.
IID.9. Promocja gospodarcza obszaru funkcjonalnego	Zintegrowane: 1. Utworzenie wspólnego systemu promocji obszaru funkcjonalnego jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej; 2. Aktywizacja działań promocyjnych terenów należących do SSE.

Działania alternatywne:

W przypadku braku możliwości realizacji stworzenia jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców, należy starać się o utworzenie gminnych centrów informacji inwestorskiej, co odpowiada trzem priorytetom inwestycyjnym wsparcia merytorycznego dla przedsiębiorców, współpracy przedsiębiorców z samorządami i organizacjami społecznymi oraz współpracy przedsiębiorstw z jednostkami B+R i IOB. Podjęcie takich działań niewątpliwie pozytywnie wpłynie na wizerunek powiatu tureckiego w oczach przedsiębiorców, którzy biorą pod uwagę tę lokalizację. Powyższe działania przyczynią się do poprawy warunków funkcjonowania przedsiębiorstw oraz podniosą konkurencyjność gospodarki i jednocześnie jest to czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego. Działaniem alternatywnym w sfery gospodarczej jest również przyłączenie kolejnych terenów do SSE w przypadku braku możliwości realizacji działania zintegrowanego odnoszącego się do opracowania zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych. Działanie to ma na celu integrację systemu pozyskiwania i obsługi inwestorów strategicznych. Sukces we wdrażaniu powyższego działania może przyczynić się do lokalizacji a terenie powiatu nowych inwestycji, w tym również firm zagranicznych.

CEL STRATEGICZNY III: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

CEL OPERACYJNY IIIA: Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych

CEL OPERACYJNY IIIB: Poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej

CEL OPERACYJNY IIIC: Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła

Priorytet inwestycyjny	Działania
IIIA.1. Dostępność komunikacyjna terenów inwestycyjnych	Zintegrowane: 1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących do stref inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

IIIA.2. Połączenia obszaru funkcjonalnego z drogami wyższego rzędu	Zintegrowane: 1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących z terenów gmin do dróg krajowych i wojewódzkich wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 2. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących z terenów gmin do Turku wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 3. Lobbying na rzecz inwestycji zmierzających do poprawy parametrów i stanu technicznego dróg krajowych i wojewódzkich, w tym przygotowanie studiów wykonalności, programów funkcjonalno-przestrzennych i innych ekspertyz. Indywidualne: 1. Budowa ścieżek rowerowych.
IIIA.3. Połączenia obszaru funkcjonalnego z ośrodkami wojewódzkimi	Zintegrowane: 1. Lobbying na rzecz inwestycji zmierzających do poprawy parametrów i stanu technicznego dróg krajowych i wojewódzkich, w tym przygotowanie studiów wykonalności, programów funkcjonalno-przestrzennych i innych ekspertyz.
IIIB.4. Dostępność mieszkańców do podstawowej infrastruktury technicznej	Zintegrowane: 1. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 2. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
IIIB.5. Wyposażenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę	Indywidualne: 1. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych; 2. Doprowadzenie brakujących sieci infrastruktury technicznej do terenów inwestycyjnych.
IIIB.6. Warunki mieszkaniowe	Zintegrowane: 1. Inwentaryzacja i utworzenie wspólnego zasobu budynków komunalnych; 2. Budowa, rozbudowa i modernizacja* budynków zasobu gminnego dla potrzeb mieszkaniowych. Indywidualne: 1. Doprowadzenie brakujących sieci infrastruktury technicznej do planowanych terenów mieszkaniowych.
IIIC.7 Efektywność energetyczna budynków	Zintegrowane: 1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła; 2. Stworzenie wspólnych strategii, koncepcji, programów i planów związanych z polityką energetyczną. Indywidualne: 1. Wsparcie przedsiębiorców i zarządców budynków w pozyskiwaniu środków na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej.

Działania alternatywne:

Działaniami, które należy wykonać, aby osiągnąć cel operacyjny odnoszący się do wzrostu zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych, w sytuacji gdy realizacja działań zintegrowanych i indywidualnych jest niemożliwa lub nie powiodła się są: budowa nowych odcinków dróg powiatowych, budowa i przebudowa alternatywnych dróg prowadzących do węzłów autostrady A2, budowa i przebudowa alternatywnych dróg prowadzących do granic powiatu. Działaniem alternatywnym jest również wsparcie przedsiębiorców i zarządców budynków w pozyskiwaniu środków na inwestycje z zakresu energetyki odnawialnej, w przypadku niemożliwości realizacji zadań dotyczących poprawy efektywności energetycznej budynków. Wskazane działania alternatywne nie należą do kompetencji gmin i powiatów, są to przeważanie zadania samorządowe i rządowe, o realizację których można zabiegać w odpowiednich jednostkach administracji wyższego rzędu. Niewątpliwie przyczynią się one do rozwoju całego regionu, a także województwa wielkopolskiego.

CEL STRATEGICZNY IV: Wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz

CEL OPERACYJNY IVA: Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz

CEL OPERACYJNY IVB: Poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego

CEL OPERACYJNY IVC: Wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru

Priorytet inwestycyjny	Działania
IVA.1. Spójność kierunków planowania przestrzennego pomiędzy gminami	Zintegrowane: 1. Współpraca gmin w zakresie planowania przestrzennego. Indywidualne: 1. Konsultowanie z innymi gminami rezerw gruntów pod inwestycje strategiczne dla gmin powiatu tureckiego; 2. Dążenie do wyeliminowania potrzeby wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu a przez to niedopuszczenie do chaosu przestrzennego; 3. Pokrycie miejscowymi planami obszaru gmin powiatu tureckiego; 4. Opracowywanie dokumentów planistycznych pod kątem rozwoju nowych funkcji i potrzeb.
IVB.2. Zagospodarowanie terenów pokopalnianych	Zintegrowane: 1. Utworzenia wspólnej koncepcji planowanych prac rekultywacyjnych; 2. Aktualizacja funkcji terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ich rozwojem i potrzebami. Indywidualne: 1. Rekultywacja zdegradowanych terenów; 2. Przypisanie nowych funkcji przestrzennych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zdegradowanych.
IVBC.3. Poprawa wizerunku miasta Turek oraz miast obszaru funkcjonalnego na terenie powiatu tureckiego poprzez ich rewitalizację	Zintegrowane: 1. Tworzenie i odnowa przestrzeni publicznych w miejscowościach gminnych zgodnie z przypisanymi im funkcjami w dokumentach planistycznych. Indywidualne: 1. Rewitalizacja centrum miasta Turek i jego przestrzeni publicznych.
IVC.4. Współpraca między gminami w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji	Zintegrowane: 1. Sieciowanie usług turystycznych.
IVC.5. Nowe produkty turystyczne	Zintegrowane: 1. Sieciowanie usług turystycznych. 2. Tworzenie produktów turystycznych w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne. Indywidualne: 1. Tworzenie infrastruktury wokół istniejących zbiorników wodnych w oparciu o funkcję terenów ujętych w mpzp; 2. Tworzenie produktów turystycznych związanych z historią i tradycją regionu; 3. Tworzenie nowoczesnych produktów turystycznych.

Działania alternatywne:

Działania alternatywne, które odnoszą się do spójności kierunków planowania przestrzennego, a także zagospodarowania terenów pokopalnianych, polegają na praktycznej współpracy oraz dążeniu do zwiększenia udziału społeczności całego powiatu w procesie opracowywania planów miejscowych dla gmin. Określenie funkcji terenów w miejscowych planach zgodnie z planem rozwoju gmin jest zadaniem alternatywnym w przypadku niemożliwości realizacji zadań dotyczących poprawy wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego, a także wzrostu funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru. Przedstawione działania alternatywne mogą być realizowane na szczeblu lokalnym (gminnym i powiatowym). Bez wątpienia przyczynią się one do poprawy sytuacji całego powiatu tureckiego w sferze zagospodarowania przestrzennego, a przede wszystkim ładu przestrzennego.

6. Planowane projekty strategiczne

Na podstawie ustalonych w strategii priorytetów zidentyfikowane możliwe do realizacji projekty strategiczne, których wdrożenie przyczyni się do poprawy wskaźników przyjętych w ramach systemu monitorowania realizacji *Zintegrowanej Strategii Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025*.

CEL STRATEGICZNY I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Budowa kompleksowego systemu integracji szkolnictwa zawodowego z lokalnym rynkiem pracy w powiecie tureckim	1. Wsparcie pracodawców tworzących miejsca pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem; 2. Tworzenie programów wspierających proces tranzytacji z edukacji do zatrudnienia; 3. Promowanie elastycznych form zatrudnienia – umożliwiających łączenie aktywności zawodowej z opieką nad dziećmi oraz dorosłymi osobami zależnymi; 4. Wsparcie jednostek pomocy społecznej; 5. Doradztwo w zakresie zakładania i prowadzenia mikro i małych przedsiębiorstw; 6. Wsparcie działań Tureckiej Izby Gospodarczej i Inkubatora Przedsiębiorczości w zakresie wspierania zatrudnienia i promowania przedsiębiorczości; 7. Włączenie pracodawców w proces kształcenia zawodowego; 8. Dostosowanie ofert kształcenia szkół do potrzeb rynku pracy (np. otwieranie klas i kierunków „zamawianych” przez pracodawców); 9. Realizacja projektów popularyzujących kształcenie zawodowe; 10. Rozwój usług poradnictwa zawodowego; 11. Organizacja kursów, szkoleń i zajęć umożliwiających przekwalifikowanie się osób wymagających zmiany lub podniesienia kwalifikacji; 12. Modernizacja placówek oświatowych; 13. Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy; 14. Organizacja zajęć poszerzających umiejętności cyfrowe i dostosowanie ich zakresu do potrzeb rynku pracy.	IA: Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców

Projekt przyczyni się do poprawy potencjału społecznego poprzez wspieranie działań mających na celu ograniczenie bezrobocia oraz zwiększenie zatrudnienia. Będzie to możliwe przy wspieraniu idei przedsiębiorczości oraz poprawę jakości wykształcenia i warunków kształcenia. Efektem działań będzie również poprawa jakości infrastruktury i wyposażenia szkół i placówek oświatowych. Ponadto rezultatem realizacji projektu będzie stworzenie internetowej platformy edukacyjno-zawodowej, jako miejsca wymiany informacji między pracodawcami i pracownikami. Dzięki temu przedsięwzięciu możliwy będzie kontakt między pracodawcami i pracownikami, dostosowanie oferty kształcenia do wymogów lokalnego rynku pracy. Platforma umożliwi rozeznanie wśród zawodów deficytowych i nadwyżkowych, o możliwościach zatrudnienia w danym zawodzie w regionie, możliwościach szkoleń, kursów doszkalających itp. Projekt przyczyni się do podniesienia konkurencyjności powiatu tureckiego, a także do podniesienia umiejętności praktycznych i wzrostu specjalizacji absolwentów szkół powiatu. Niezwykle istotny będzie wzrost współpracy między pracodawcami i szkołami ponadgimnazjalnymi. Szkoły będą mogły skutecznie reagować na wymogi lokalnych pracodawców.

Wszystkie powyższe działania przyczynią się niewątpliwie do poprawy kapitału ludzkiego i społecznego powiatu tureckiego.

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cele operacyjne
Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu tureckiego poprzez rozwój usług społecznych i infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej	1. Zwiększenie dostępności oraz podniesienie jakości usług medycznych i społecznych adresowanych do osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin, w tym rozwój opieki długoterminowej; 2. Tworzenie programów i działań aktywizujących osoby starsze; 3. Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia; 4. Rozwój infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola); 5. Rozwój placówek oraz usług kulturalnych i rekreacyjnych; 6. Wspieranie powstawania i działalności wszelkich organizacji upowszechniających historię, tradycję i kulturę i tożsamością lokalną.	IA: Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców
		IB: Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych

Efektem realizacji projektu będzie powstanie produktu kulturowego prezentującego dziedzictwo powiatu tureckiego. Inwestycja będzie polegać na usprawnieniu funkcjonowania obiektów kultury poprzez ich modernizację. Projekt będzie również sposobnością do tworzenia oferty kulturowej, artystycznej i edukacyjnej dla różnych grup odbiorców. W ten sposób upowszechniona zostanie działalność kulturalno-edukacyjna. Szeroka oferta kulturalna i rekreacyjna wpłynie pozytywnie na wzrost atrakcyjności i konkurencyjności powiatu tureckiego w stosunku do sąsiednich obszarów. Ponadto dzięki projektowi poprawi się możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców powiatu tureckiego. Dzięki projektowi zostaną wsparte usługi społeczne wraz z infrastrukturą społeczną, w tym dla osób starszych, osób niesamodzielnych, dzieci w wieku 0–5 lat. Realizacja zadań przyczyni się zatem zarówno do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu, jak i stworzenia możliwości aktywizacji.

CEL STRATEGICZNY II – rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Utworzenie systemu pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom w powiecie tureckim	1. Wykreowanie wspólnej marki gospodarczej obszaru funkcjonalnego; 2. Wsparcie kooperacji wiodących firm z lokalnymi przedsiębiorstwami i lokalnym rolnictwem; 3. Promocja i wsparcie przedsiębiorców prowadzących działalność na potrzeby kluczowych dziedzin regionu (tekstylia, meble, mleczarstwo, transport); 4. Wsparcie rozwoju funduszy pożyczkowych i poręczeniowych; 5. Organizacja doradztwa i szkoleń dla młodych przedsiębiorców; 6. Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców (budowa centrum informacji inwestorskiej, ustanowienie pełnomocnictwa rodzajowego do występowania w imieniu inwestora, wsparcie prawne i podatkowe oraz pomoc w ubieganiu się o środki unijne); 7. Udostępnienie zasobów lokalnych na potrzeby powstania i działalności klastra	IIA: Wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże
		IIB: Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w zakresie usług
		IIC: Budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych

Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na rozwój społeczno-gospodarczy powiatu tureckiego poprzez wzrost liczby mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W efekcie nastąpi wzrost zatrudnienia, ponieważ wzrośnie liczba nowych miejsc pracy. W ten sposób ograniczona może zostać emigracja zarobkowa. Celem projektu będzie również ograniczenie barier związanych z brakiem lub ograniczonymi środkami na rozpoczęcie oraz wspieranie działalności gospodarczej. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost konkurencyjności powiatu tureckiego poprzez rozwój przedsiębiorczości, zahamowanie emigracji zarobkowej, ograniczenie bezrobocia, wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w rozpoczynaniu działalności gospodarczej. Nastąpi wzrost elastyczności finansowej firm w początkowej fazie działalności. Niezwykle istotną kwestią jest promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców powiatu. Ponadto efektem projektu będzie rozwój sieci powiązań i współpracy między samorządami, przedsiębiorcami oraz platforma współpracy i wymiany doświadczeń.

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cele operacyjne
Poprawa atrakcyjności i konkurencyjności powiatu tureckiego jako miejsca do inwestowania	7. Opracowanie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych; 8. Monitoring planów inwestycyjnych dużych przedsiębiorstw i działalności proinwestycyjnych sąsiadujących samorządów; 9. Utworzenie wspólnej oferty ulg i zwolnień dla inwestorów; 10. Utworzenie wspólnego systemu promocji obszaru funkcjonalnego jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej; 11. Utworzenie punktów obsługi inwestora; 12. Aktywizacja działań promocyjnych terenów należących do SSE	IID: Lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych

Realizacja projektu przyczyni się do poprawy konkurencyjności powiatu tureckiego. Nastąpi poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszaru, dzięki czemu pojawią się nowi inwestorzy produkujący na rynek lokalny i regionalny. Inwestorzy ci stworzą nowe miejsca pracy, dzięki czemu zwiększy się poziom zatrudnienia w powiecie tureckim oraz spadnie poziom bezrobocia. Projekt przyczyni się do ułatwienia funkcjonowania przedsiębiorstw.

CEL STRATEGICZNY III – stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Poprawa dostępności komunikacyjnej (stref inwestycyjnych) przez budowę modernizację dróg lokalnych	1. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących do stref inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 2. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących z terenów gmin do dróg krajowych i wojewódzkich wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 3. Budowa, przebudowa i modernizacja dróg prowadzących z terenów gmin do Turku wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	IIIA: Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych

Powiat boryka się ze złym stanem technicznym dróg i nieprzystosowaniem ich do wzrastającego natężenia ruchu, szczególnie ciężkiego ruchu samochodowego. Przez zły stan dróg i liczne „wąskie gardła” obniżona zostaje atrakcyjność inwestycyjna obszarów. Niewystarczająca i słaba jakość infrastruktury drogowej wpływa na ograniczenia w dostępności komunikacyjnej i osłabia konkurencyjność regionu. Ograniczenia dostępności drogowej dotyczą ruchu całego obszaru funkcjonalnego w zakresie dojazdów do węzłów autostrady A2, jak i ruchu wewnętrznego

w powiecie. Rozwój gospodarczy powinien uwzględniać poprawę dostępności terenów inwestycyjnych do węzłów autostrady A2.

Projekt będzie oddziaływał na cały powiat turecki. Przyczyni się do zwiększenia spójności wewnętrznej regionu, lepszej dostępności do miejsc pracy, usług publicznych o znaczeniu lokalnym oraz o znaczeniu ponadlokalnym znajdujących się w Poznaniu i Łodzi. Realizacja projektu korzystnie wpłynie na atrakcyjność mieszkaniową i inwestycyjną. Poprawi się dostępność komunikacyjna obszarów inwestycyjnych, mieszkaniowych oraz turystycznych, przyczyni się to do wzrostu potencjału rozwojowego regionu. Dzięki poprawie dostępności komunikacyjnej nastąpi napływ nowych inwestycji, powstaną nowe miejsca pracy. Efektem projektu będzie większe bezpieczeństwo na drogach oraz polepszenie warunków życia mieszkańców regionu.

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Poprawa warunków mieszkaniowych i inwestycyjnych poprzez kompleksowe wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów gmin powiatu tureckiego	1. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 2. Budowa, przebudowa i modernizacja sieci gazowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; 3. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych; 4. Doprowadzenie brakujących sieci infrastruktury technicznej do terenów inwestycyjnych; 5. Doprowadzenie brakujących sieci infrastruktury technicznej do planowanych terenów mieszkaniowych.	IIIB: Poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej

Realizacja projektu będzie miała wpływ na cały powiat turecki, a także sąsiadujące regiony województwa wielkopolskiego oraz łódzkiego. Tereny mieszkaniowe oraz inwestycyjne zlokalizowane w powiecie tureckim posiadają ograniczony dostęp do infrastruktury technicznej, szczególnie sieci gazowej oraz kanalizacyjnej. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, a tam gdzie jest to niemożliwe przydomowych oczyszczalni ścieków, przyczyni się do poprawy stanu środowiska naturalnego w skali lokalnej i regionalnej oraz poprawy warunków życia mieszkańców powiatu tureckiego. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych przyczyni się do rozwoju gospodarczego całego powiatu. Nowi inwestorzy zapewnią nowe miejsca pracy nie tylko dla lokalnych mieszkańców ale też sąsiadujących regionów, będzie to miało wpływ na rozwoju gospodarczy w skali mikro oraz makro. Na atrakcyjność mieszkaniową powiatu oraz poprawę warunków życia jego mieszkańców przyczyni się rozbudowa towarzyszącej infrastruktury drogowej – oświetlenia ulicznego, chodników oraz ścieżek rowerowych.

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Poprawa efektywności energetycznej obiektów powiatu tureckiego przez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła; 2. Stworzenie wspólnych strategii, koncepcji, programów i planów związanych z polityką energetyczną; 3. Wsparcie przedsiębiorców i zarządców budynków w pozyskiwaniu środków na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej.	IIIC: Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła
Budowa farm fotowoltaicznych jako efektywne wykorzystanie alternatywnych źródeł energii	1. Stworzenie wspólnych strategii, koncepcji, programów i planów związanych z polityką energetyczną.	

Realizacja projektów będzie oddziaływała nie tylko na powiat turecki ale również na środowisko naturalne całego otoczenia. Poprawa stanu czystości powietrza podniesie atrakcyjność turystyczną i wypoczynkową powiatu tureckiego. W przeciągu ostatnich lat zwiększyło się zużycie energii elektrycznej w obrębie całego powiatu. Efektem projektu będzie obniżenie zużycia energii elektrycznej przez podmioty publiczne i prywatne, co przełoży się na rozwój sytuacji społeczno-gospodarczej regionu. Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii przyczyni się do zmniejszenia ceny za prąd. Ponadto zostaną zagospodarowane obszary zdegradowane, co wpłynie na ład przestrzenny całego obszaru funkcjonalnego.

CEL STRATEGICZNY IV – wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cel operacyjny
Wzrost konkurencyjności powiatu tureckiego dla inwestorów przez tworzenie i aktualizację podstawowych dokumentów planistycznych	1. Współpraca gmin w zakresie planowania przestrzennego; 2. Pokrycie miejscowymi planami obszaru gmin powiatu tureckiego; 3. Opracowywanie dokumentów planistycznych pod kątem rozwoju nowych funkcji i potrzeb.	IVA: Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz

Powiat turecki charakteryzuje się nierównomiernym pokryciem planami miejscowymi terenów gmin. Brak planów miejscowych, a także małe pokrycie nimi terenów gmin skutkuje chaosem przestrzennym, rozproszaniem zabudowy, a co za tym idzie wysokim kosztem budowy potrzebnej infrastruktury drogowej oraz technicznej. Kolejnym negatywnym następstwem braku mpzp może być zastój gospodarczy. Wspólne prowadzenie prac planistycznych pozwoli na ograniczenie zbędnych wydatków na wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną oraz pozyskanie nowych inwestorów, a przede wszystkim racjonalne wykorzystanie i przeznaczanie terenów.

Projekt obejmie swoim zasięgiem cały powiat turecki oraz przyczynia się do wzrostu pokrycia planami miejscowymi całego obszaru. Realizacja projektu umożliwi wyznaczenie wspólnych kierunków rozwoju tureckiego obszaru funkcjonalnego. Zapewni to ograniczenie chaosu przestrzennego oraz racjonalne wykorzystanie wolnych przestrzeni. Efektem realizacji niniejszego projektu będzie możliwe lepsze wyznaczenie terenów inwestycyjnych, które przyczynią się do przyciągnięcia nowych inwestorów, a co za tym idzie rozwoju całego powiatu. Ponadto partycypacja społeczna przy planowaniu przestrzennym pomoże w realizacji potrzeb mieszkańców i inwestorów w regionie.

Projekt strategiczny	Działania w ramach, których realizowany jest projekt	Cele operacyjne
Rekultywacja, poprawa zagospodarowania i wprowadzanie nowych funkcji na tereny powiatu tureckiego pod względem przestrzennym	1. Utworzenia wspólnej koncepcji planowanych prac rekultywacyjnych; 2. Aktualizacja funkcji terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z ich rozwojem i potrzebami; 3. Rekultywacja zdegradowanych terenów; 4. Przypisanie nowych funkcji przestrzennych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla terenów zdegradowanych; 5. Tworzenie i odnowa przestrzeni publicznych w miejscowościach gminnych zgodnie z przypisanymi im funkcjami w dokumentach	IVB: Poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego

i turystycznym	planistycznych; 6. Sieciowanie usług turystycznych; 7. Tworzenie produktów turystycznych związanych z historią i tradycją regionu; Tworzenie nowoczesnych produktów turystycznych	IVC: Wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru
Poprawa wizerunku miast Turek poprzez rewitalizację centrum	1. Utworzenia wspólnej koncepcji planowanych prac rekultywacyjnych; 2. Tworzenie i odnowa przestrzeni publicznych w miejscowościach gminnych zgodnie z przypisanymi im funkcjami w dokumentach planistycznych; 3. Tworzenie produktów turystycznych związanych z historią i tradycją regionu; Tworzenie nowoczesnych produktów turystycznych.	
Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-turystycznych nad zbiornikami wodnymi Przykona i Jeziorsko	1. Utworzenia wspólnej koncepcji planowanych prac rekultywacyjnych; 2. Tworzenie i odnowa przestrzeni publicznych w miejscowościach gminnych zgodnie z przypisanymi im funkcjami w dokumentach planistycznych; 3. Tworzenie produktów turystycznych związanych z historią i tradycją regionu;	

Powiat turecki posiada wiele terenów zdegradowanych i przeobrażonych przez wyrobiska surowców naturalnych, które nie posiadają żadnej określonej funkcji. Ponadto wiele terenów naturalnych posiada niewykorzystany potencjał turystyczny, który przyczyniłby się do rozwoju powiatu w tej dziedzinie. Jednym z problemów całego powiatu tureckiego jest brak współpracy jednostek obszaru funkcjonalnego – gmin na płaszczyźnie funkcjonowania usług turystycznych. W tym celu należy rozwinąć bazę noclegową i infrastrukturę turystyczną, a także rozwinąć ofertę kulturową i turystyczną całego obszaru w nawiązaniu do lokalnej historii, kultury i tradycji.

Projekty dotyczą wszystkich gmin powiatu tureckiego. Rekultywacja terenów zdegradowanych umożliwi rozwój funkcji oraz odpowiednie zagospodarowanie terenów niewykorzystywanych, o dużych możliwościach gospodarczych i turystycznych. Rewitalizacja centrum miasta Turek, a także zagospodarowanie terenów rekreacyjnych nad zbiornikami wodnymi Przykona i Jeziorsko oraz rzeką Pokrzywnicą przyczynią się do poprawy wizerunku całego obszaru funkcjonalnego.

Realizacja projektów przyczyni się do rozwijania potencjału turystycznego regionu, teren stanie się bardziej atrakcyjny, przez co przyciągnie więcej turystów i wpłynie na poprawę gospodarki i konkurencyjności regionu. Poprzez poprawę wizerunku regionu wzrośnie jego atrakcyjność inwestycyjna i turystyczna.

7. Zarządzanie rozwojem gospodarczym w zintegrowanej strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025

Zarządzanie rozwojem gospodarczym, który składa się z systemu wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji, jest integralną częścią zarządzania strategicznego oraz polityki rozwoju powiatu tureckiego. Nowe uwarunkowania polityki regionalnej kraju polegają na wielopoziomowym modelu zarządzania rozwojem jednostek samorządu terytorialnego. Dlatego też koniecznym i celowym działaniem realizacji Strategii powiatu tureckiego na lata 2015–2025 będzie ścisła współpraca wszystkich partnerów samorządowych z partnerami prywatnymi, pozarządowymi, administracją rządową oraz mieszkańcami.

7.1. Mechanizmy wdrażania

Złożone podejście terytorialne polega na wykorzystaniu endogenicznych szans i potencjałów rozwojowych płynących z otoczenia przez wszystkie podmioty działające na terenie powiatu tureckiego. Działania zawarte w Strategii powiatu tureckiego na lata 2015–2025 będą realizowane przy współpracy wszystkich jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład powiatu, administracji rządowej, samorządów regionalnych, podmiotów pozarządowych i prywatnych. Podejście to jest spójne z nowymi zasadami polityki rozwoju kraju realizowanej zarówno na poziomie krajowym, regionalnym jak i lokalnym. Podstawową zasadą wdrażania Strategii powiatu tureckiego na lata 2015–2025, wynikający z jej wielopoziomowego charakteru, jest zasada partnerstwa oraz wzajemnej wymiany doświadczeń. Ta podstawowa zasada rozumiana jest jako otwarta i aktywna współpraca równoprawnie traktowanych podmiotów, reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje realizujące i wspierające realizację działań na rzecz rozwoju całego obszaru powiatu.

Gmina Miasto Turek, jako lider projektu pełni rolę swoistego rodzaju koordynatora i organizatora prac nad realizacją Strategii. Jest on również inspiratorem i promotorem działań dla samorządów oraz innych instytucji i przedsiębiorców, stanowi on swoistą platformę do nawiązywania współpracy wszystkich jednostek realizujących Strategię. Prace realizacyjne opierać się będą na działaniach polegających na:

- partnerstwie publiczno-publicznym (samorząd – samorząd, samorząd – rząd),
- partnerstwie publiczno-prywatnym (z udziałem prywatnych inwestorów),
- partnerstwie publiczno-społecznym (samorzady jednostek terytorialnych – mieszkańcy i ich organizacje),
- koordynacji i aktywnym zaangażowaniu się w działaniach stricte prywatnych (kapitał prywatny) w przypadku realizacji zamierzeń wypełniających cele Strategii.

W celu lepszej współpracy zostanie powołany Zespół ds. Wdrażania i Realizacji Strategii, którego członkami będą przedstawiciele gmin oraz Starostwa powiatu tureckiego, a także instytucji zaangażowanych w opracowanie Strategii. Powołany Zespół będzie miał jasno określone kompetencje i zostanie on podzielony na grupy według komponentu społecznego, gospodarczego, infrastrukturalnego oraz przestrzennego. Każda grupa będzie odpowiedzialna za określone cele

strategiczne i obszary priorytetowe. Każdy Zespół wyłoni lidera, który odpowiedzialny będzie za koordynowanie oraz organizację pracy danego Zespołu.

Wdrażanie Strategii opierać się będzie na regularnych spotkaniach Zespołów, tak aby na bieżąco można było opracowywać i kontrolować przebieg prac wynikających ze Strategii, wymieniać się informacjami oraz dobrymi praktykami związanymi z realizacją i wdrażaniem zadań. Raz w czasie będą organizowane spotkania wszystkich Zespołów, umożliwi to nadzór nad wykonywaniem zadań całej Strategii. Bardzo ważną kwestią będzie udostępnianie informacji mieszkańcom i przedsiębiorcom z postępów wdrażania dokumentu. Element ten powinien zostać dopełniony ze względu na fakt, że społeczeństwo oraz przedsiębiorcy aktywnie uczestniczyli w tworzeniu Strategii powiatu tureckiego na lata 2015–2025.

Współpraca i partnerstwo są warunkami koniecznymi do realizacji Strategii. Wynika to z faktu, iż niektóre zadania wykraczają poza sferę formalnych kompetencji jednej gminy, ich realizacja potrzebuje integracji jednostek terytorialnych. W konsekwencji system realizacji został podzielony na dwa główne zakresy działań:

- **działania zintegrowane** – każda jednostka musi zrealizować dane działanie, aby w pełni zrealizować dany cel,
- **działania indywidualne** – wystarczy, że jedna lub kilka jednostek musi zrealizować dane działanie, aby w pełni zrealizować dany cel.

Poniżej w sposób poglądowy zostały przedstawione założenia realizacji celi strategicznych, operacyjnych w podziale na dwa główne zakresy działań według komponentów.

CEL STRATEGICZNY I: wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego

CELE OPERACYJNE/PRIORYTETY INWESTYCYJNE	DZIAŁANIA ZINTEGROWANE	DZIAŁANIA INDYWIDUALNE
Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców		
Aktywność zawodowa mieszkańców, szczególnie kobiet, osób młodych i po 50 roku życia		
Promocja przedsiębiorczości i wspieranie zwiększania zatrudnienia przez lokalnych pracodawców		
Jakość wykształcenia i kreowanie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego		
Warunki kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii		
Idea uczenia się przez całe życie		
Jakość życia osób starszych		
Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków i niekorzystnych trendów demograficznych		
Jakość życia osób starszych		
Jakość życia i perspektywy rozwoju dla ludzi młodych		

CEL STRATEGICZNY II: rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczość i aktywną politykę proinwestycyjną

CELE OPERACYJNE/PRIORYTETY INWESTYCYJNE	DZIAŁANIA ZINTEGROWANE	DZIAŁANIA INDYWIDUALNE
Wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże		
Wiodące branże obszaru		
Zaplecze branż wiodących		
Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności w zakresie usług		
Finansowanie przedsiębiorstw		
Wsparcie merytoryczne dla przedsiębiorców		
Budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych		
Współpraca przedsiębiorstw z samorządami i organizacjami społecznymi		
Współpraca przedsiębiorstw z jednostkami B+R i IOB		
Rozwój klastrów		
Lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych		
Integracja systemu pozyskiwania i obsługi inwestorów strategicznych		
Promocja gospodarcza obszaru funkcjonalnego		

Cel strategiczny III: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

CELE OPERACYJNE/PRIORYTETY INWESTYCYJNE	DZIAŁANIA ZINTEGROWANE	DZIAŁANIA INDYWIDUALNE
Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych		
Dostępność komunikacyjna terenów inwestycyjnych		
Połączenia obszaru funkcjonalnego z drogami wyższego rzędu		
Połączenia obszaru funkcjonalnego z ośrodkami wojewódzkimi		
Poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej		
Dostępność mieszkańców do podstawowej infrastruktury technicznej		
Wyposażenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę		
Warunki mieszkaniowe		
Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła		
Efektywność energetyczna budynków		

Cel strategiczny IV: Wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz

CELE OPERACYJNE/PRIORYTETY INWESTYCYJNE	DZIAŁANIA ZINTEGROWANE	DZIAŁANIA INDYWIDUALNE
Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz		
Spójność kierunków planowania przestrzennego pomiędzy gminami		
Poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego		
Zagospodarowanie terenów pokopalnianych		
Poprawa wizerunku miasta Turek oraz miast obszaru funkcjonalnego na terenie powiatu tureckiego poprzez ich rewitalizację		
Wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru		
Poprawa wizerunku miasta Turek oraz miast obszaru funkcjonalnego na terenie powiatu tureckiego poprzez ich rewitalizację		
Współpraca między gminami w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji		
Nowe produkty turystyczne		

7.2. Monitoring realizacji

Skuteczna realizacja celów i założeń ZSRGGPT opierać się powinna na okresowo prowadzonym monitoringu postępów. Monitoring polegał będzie na ewaluacji stopnia realizacji założeń strategii w oparciu o skonstruowany w tym celu zestaw wskaźników rezultatu i produktu. Wskaźniki produktu mają za zadanie mierzyć konkretne realizowane działania, które doprowadzą do osiągnięcia postawionych celów, wskaźniki rezultatu odzwierciedlają natomiast zmianę w danej dziedzinie¹⁹. Informacje na temat realizacji strategii powinny być zbierane systematycznie. Celem tak prowadzonego monitoringu jest zarówno kontrola nad stopniem realizacji i jakością osiągniętych efektów, ale i dostarczanie informacji na temat możliwości osiągnięcia zamierzonych celów i przesłanek wskazujących na ewentualną konieczność zaprzestania działań czy modyfikacji założeń dokumentu i docelowych wartości wskaźników w zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej. Pozyskane w drodze monitoringu informacje powinny również służyć ocenie stopnia wpływu realizacji zadań na sytuację społeczno-gospodarczą w powiecie.

¹⁹ Kot T., Weremiuk A., 2012, *Wskaźniki w zarządzaniu strategicznym. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa.

Tab. 3. Proponowane wskaźniki rezultatu produktu dla monitoringu postępów realizacji strategii

Cel operacyjny	Wskaźnik rezultatu		Jednostka
		Wskaźnik produktu	
Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców	Wskaźnik zatrudnienia w grupie wieku 20–64 lata		%
	Wskaźnik bezrobocia a) kobiet; b) osób do 35 r.ż.; c) osób powyżej 50 r.ż.		%
		Liczba przedsiębiorców wspartych w zakresie tworzenia miejsc pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem	szt.
		Liczba nowoutworzonych miejsc pracy dla grup najbardziej zagrożonych bezrobociem	szt.
		Liczba wspartych działań promujących elastyczne formy zatrudnienia	szt.
		Liczba jednostek pomocy społecznej objętych wsparciem	szt.
		Liczba utworzonych punktów doradztwa i szkoleń dla nowych przedsiębiorców	szt.
		Liczba osób korzystających z punktów doradztwa i szkoleń dla przedsiębiorców	osoby
		Liczba wspartych działań Tureckiej Izby Gospodarczej i Inkubatora Przedsiębiorczości w zakresie promocji zatrudnienia i przedsiębiorczości	szt.
		Liczba utworzonych i wdrożonych programów wspierających proces tranzytacji z edukacji do zatrudnienia	szt.
		Liczba wspartych inicjatyw włączania pracodawców w proces kształcenia zawodowego	szt.
		Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby
		Liczba utworzonych klas/kierunków "zamawianych" przez przedsiębiorców	szt.
		Liczba zrealizowanych projektów popularyzujących kształcenie zawodowe	szt.
		Liczba zmodernizowanych placówek oświatowych	szt.
		Liczba szkół i placówek oświatowych wyposażonych w nowoczesny sprzęt komputerowy	szt.
		Liczba uruchomionych nowych form/usług poradnictwa zawodowego	szt.
		Liczba zorganizowanych kursów, szkoleń i zajęć umożliwiających przekwalifikowanie się	szt.
		Liczba uczestników kursów i szkoleń umożliwiających przekwalifikowanie się	osoby
		Liczba zorganizowanych zajęć poszerzających umiejętności cyfrowe	szt.
		Liczba uczestników zajęć poszerzających umiejętności cyfrowe	osoby
		Utworzenie internetowej platformy edukacyjno-zawodowej	tak/nie
		Opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju oświaty w powiecie tureckim	tak/nie
		Opracowanie i wdrożenie planu współpracy placówek oświatowych z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i środowiskiem lokalnym	tak/nie

Cel operacyjny	Wskaźnik rezultatu		Jednostka
		Wskaźnik produktu	
Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności		‰
	Oczekiwana liczba osób korzystających z nowych/ulepszonych usług i infrastruktury opieki zdrowotnej i społecznej		osoby
		Liczba wybudowanych/rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury medycznej i społecznej dla osób starszych i niesamodzielnych	szt.
		Liczba wspartych programów i działań aktywizujących osoby starsze	szt.
		Liczba osób uczestniczących w programach i działaniach aktywizujących osoby starsze	szt.
		Liczba działań promujących aktywny i zdrowy tryb życia	szt.
		Liczba utworzonych miejsc w obiektach infrastruktury społecznej (żłobki, przedszkola)	szt.
		Liczba nowych/wybudowanych/zmodernizowanych/rozbudowanych placówek, usług i obiektów kulturalnych i rekreacyjnych	szt.
		Liczba wspartych organizacji upowszechniających historię, tradycję, kulturę i tożsamość lokalną	szt.
Wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże	Wartość nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca		PLN/mieszkańca
		Liczba działań podjętych w celu wykreowania wspólnej marki gospodarczej obszaru funkcjonalnego	szt.
		Liczba wspartych przedsiębiorstw prowadzących działalność na potrzeby kluczowych dziedzin regionu	szt.
		Liczba utworzonych punktów doradztwa i szkoleń dla nowych przedsiębiorców	szt.
		Liczba osób korzystających z punktów doradztwa i szkoleń dla przedsiębiorców	osoby
		Utworzenie konwentu gospodarczego, skupiającego przedstawicieli władz, zakładów i sektor biur – platformy wymiany informacji w zakresie barier w prowadzeniu działalności gospodarczej	tak/nie
		Liczba wspartych inicjatyw włączania pracodawców w proces kształcenia zawodowego	szt.
Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w zakresie usług	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców		szt./1000 mieszkańców
	Wysokość nakładów inwestycyjnych w mikro i małych przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca		PLN/mieszkańca
		Liczba wspartych funduszy pożyczkowych i poręczeniowych	szt.
		Liczba utworzonych punktów doradztwa i szkoleń dla nowych przedsiębiorców	szt.
		Liczba osób korzystających z punktów doradztwa i szkoleń dla przedsiębiorców	osoby
		Liczba zorganizowanych szkoleń dla młodych przedsiębiorców	szt.
		Stworzenie informacyjno-promocyjnego portalu internetowego dla przedsiębiorców	tak/nie
Budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych	Liczba utworzonych klastrów		szt.
	Liczba firm skupionych w nowoutworzonym klastrze		szt.
		Stworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców	tak/nie
		Liczba działań na rzecz wsparcia utworzenia i rozwoju klastra działalności gospodarczej	szt.

Cel operacyjny	Wskaźnik rezultatu		Jednostka
		Wskaźnik produktu	
Lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych	Liczba nowych inwestycji ulokowanych na terenie powiatu		szt.
	Liczba nowych inwestycji z kapitałem zagranicznym ulokowanych na terenie powiatu		szt.
		Opracowanie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych	tak/nie
		Utworzenie wspólnej oferty ulg i zwolnień dla inwestorów	tak/nie
		Liczba utworzonych punktów obsługi inwestora	szt.
		Utworzenie wspólnego systemu promocji obszaru funkcjonalnego jako miejsca do prowadzenia działalności gospodarczej	tak/nie
		Liczba podjętych działań promocyjnych terenów należących do SSE	szt.
Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych	Udział dróg o stanie dobrym i zadowalającym w ogólnej liczbie km dróg na terenie powiatu		%
		Długość wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych dróg prowadzących do stref inwestycyjnych	km
		Długość wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych dróg prowadzących do dróg krajowych i wojewódzkich	km
		Długość wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych dróg prowadzących z terenów gmin do Turku	km
		Liczba przygotowanych studiów wykonalności, programów funkcjonalno-przestrzennych i innych ekspertyz na rzecz inwestycji zmierzających do poprawy parametrów i stanu technicznego dróg krajowych i wojewódzkich	szt.
		Długość wybudowanych ścieżek rowerowych	km
Poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej	Udział terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych uzbrojonych w infrastrukturę techniczną		%
		Długość wybudowanej/przebudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej	km
		Liczba wybudowanych/przebudowanych/zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt.
		Długość wybudowanej/przebudowanej/zmodernizowanej sieci gazowej	km
		Powierzchnia kompleksowo uzbrojonych terenów inwestycyjnych	ha
		Inwentaryzacja i utworzenie wspólnego zasobu budynków komunalnych	tak/nie
		Powierzchnia wybudowanych/rozbudowanych/zmodernizowanych budynków zasobu gminnego	m ²

Cel operacyjny	Wskaźnik rezultatu		Jednostka
		Wskaźnik produktu	
Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła	Udział energii odnawialnej w produkcji energii ogółem		%
	Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca		kWh
	Ilość zaoszczędzonej energii w wyniku projektów termomodernizacyjnych		MWh/rok
		Liczba budynków, w których przeprowadzono termomodernizację	szt.
		Liczba stworzonych wspólnych strategii, koncepcji, programów i planów związanych z polityką energetyczną	szt.
		Liczba przedsiębiorców i zarządców budynków wspartych w pozyskiwaniu środków na inwestycje z zakresu efektywności energetycznej	osoby
		Liczba wybudowanych instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepła z OZE	szt.
Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz	Moc wybudowanych instalacji fotowoltaicznych		MW
	Stopień pokrycia obszaru gmin powiatu tureckiego mpzp		%
		Liczba spotkań przedstawicieli gmin w sprawie planowania przestrzennego	szt.
		Liczba zaktualizowanych Studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	szt.
Poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego	Liczba opracowanych nowych dokumentów planistycznych uwzględniających nowe funkcje i potrzeby obszaru		szt.
	Udział powierzchni obszarów poddanych rekultywacji i rewitalizacji w ogólnej powierzchni obszarów zdegradowanych		%
		Utworzenie wspólnej koncepcji planowanych prac rekultywacyjnych	tak/nie
		Powierzchnia terenów zdegradowanych, którym przypisano nowe funkcje w mpzp	ha
		Powierzchnia terenów zdegradowanych poddanych rekultywacji	ha
Wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru		Powierzchnia utworzonych i odnowionych przestrzeni publicznych	m ²
	Liczba turystów korzystających z oferty turystycznej powiatu		osoby
	Liczba udzielonych noclegów na 1000 mieszkańców		os./1000 mieszkańców
		Liczba nowych produktów turystycznych powstałych w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne	szt.
		Liczba utworzonych produktów turystycznych związanych z historią i tradycją regionu	szt.
		Liczba utworzonych nowoczesnych produktów turystycznych	szt.
		Długość wybudowanych szlaków turystycznych	km
		Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury turystycznej	szt.
		Liczba miejsc noclegowych	szt.
		Liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.

Za monitoring postępów realizacji ZSRGGPT odpowiedzialny będzie Zespół ds. Wdrażania i Realizacji Strategii. System monitoringu stopnia realizacji założeń powinien się opierać na corocznym gromadzeniu i ocenie wartości wskaźników produktu (a zatem zadań i działań) oraz ocenie wartości wskaźników rezultatu realizowanej przed przystąpieniem do ewaluacji (model ewaluacji i aktualizacji strategii opisano w rozdziale 7.3). Efekty monitoringu powinny być prezentowane wszystkim członkom Partnerstwa.

Źródła danych dla monitoringu stanowić będą m.in.: Bank Danych Lokalnych GUS, podmioty zaangażowane w realizację zadań określonych w strategii, Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia.

7.3. Ewaluacja i aktualizacja

Strategia jest jednym z kluczowych dokumentów programowych jednostek samorządu terytorialnego – określa cele jakie stawia sobie do zrealizowania samorząd terytorialny w określonym czasie oraz zestaw działań, za pomocą których poszczególne cele będą realizowane.

Realizacja określonych w ramach Strategii celów i zadań powinna podlegać systematycznemu monitoringowi oraz ewaluacji. Ewaluacja polega na ciągłym badaniu i ocenie analitycznej realizacji Strategii. Efektem ewaluacji jest merytoryczna – jakościowa i ilościowa – ocena realizacji działań strategicznych w określonym czasie oraz rekomendacje mające na celu poprawę realizacji tychże działań i aktualizację zapisów strategicznych. Dzięki jego wprowadzeniu możliwa jest aktualizacja założeń strategii, wynikająca ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządów, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach dokumentu.

Cele ewaluacji

Ogólnym celem systemu ewaluacji jest poprawa jakości, skuteczności i spójności działań interwencyjnych zaplanowanych w Strategii. Efektem ewaluacji jest uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy cele interwencji zostały osiągnięte? – określenie stopnia realizacji celów interwencji ;
- Jakie były sukcesy działań? – identyfikacja pozytywnych czynników oraz siły, które wywarły lub wywierają wpływ na wdrażanie Strategii;
- Jakie problemy napotkano? – identyfikacja negatywnych czynników oraz siły, które wywarły lub wywierają wpływ na wdrażanie Strategii;
- Czy wybrane instrumenty i rozwiązania okazały się odpowiednie?
- Czy system zarządzania i wdrażania był skuteczny?
- Czy realizatorzy działań poprawnie wypełnili przypisane im role?
- Czy interwencja spełnia oczekiwania adresatów?
- Czy przyczyniła się do rozwiązania adresowanych problemów?
- Czy efekty działań są trwałe, długookresowe?

- Czy i w jakim stopniu efekty są odczuwalne po zakończeniu interwencji?
- Jeżeli działanie nie zostało zrealizowane to dlaczego?

Kryteria ewaluacji

Według europejskich wytycznych ewaluacja powinna obejmować pięć kryteriów:

- Trafność – odwołanie do zadań gmin i powiatu, ustaw, przepisów, określenie czy cele i działanie odpowiada potrzebom rozwojowym powiatu, uzasadnienie merytoryczne działania;
- Skuteczność – na ile osiągnięto zamierzone cele, stopień realizacji (czy w pełni, czy częściowo);
- Wydajność (efektywność) – analiza nakładów względem wyników – czy efekt realizacji poszczególnych działań jest adekwatny do poniesionych kosztów;
- Użyteczność (przydatność) – określenie dla jakich konkretnych grup działanie jest użyteczne – główni beneficjenci, efekt mnożnikowy działań;
- Trwałość – określenie czy działanie jest trwałe, czy zachowana jest ciągłość działań, jego długookresowość.

Rodzaje ewaluacji

Ze względu na moment badania ewaluację można podzielić na trzy typy:

- Ex-ante – ewaluacja przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów projektów;
- On-going – ewaluacja w trakcie realizacji dokumentu – stosowana w przypadku przedsięwzięć realizowanych w długim okresie czasu;
- Ex-post – ewaluacja przeprowadzana po etapie wdrożenia założeń dokumentów.

Wytyczne w zakresie układu czasowego ewaluacji

Ewaluację dla Zintegrowanej strategii rozwoju gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025 planuje się przeprowadzić w trzech okresach czasowych:

- 2017 – ewaluacja strategiczna – ocena metodyki i systemu realizacji; ewaluacja na tym etapie realizacji ma na celu w mniejszym stopniu ocenę działań zrealizowanych w określonym czasie – chodzi głównie o doskonalenie jej założeń i wprowadzanie zmian uwarunkowanych zmieniającymi się czynnikami zewnętrznymi.
- 2020 – w połowie okresu wdrażania strategii konieczne jest sprawdzenie wykonania założonych działań oraz ocena stopnia realizacji wyznaczonych celów. W przypadku problemów – konieczna jest aktualizacja założeń strategii.
- 2024 – ewaluacja na tak późnym etapie realizacji strategii ma za zadanie głównie wskazać wnioski i rekomendacji dla nowego dokumentu.

Etapy ewaluacji

Badanie ewaluacyjne powinno obejmować następujące etapy:

1. Dekompozycję strategii,
2. Opomiarowanie działań strategicznych,
3. Identyfikacja realizatorów działań strategicznych,
4. Określenie źródeł finansowania działań oraz wielkości i struktury nakładów na określone cele strategiczne,
5. Zebranie danych wskaźnikowych,
6. Zebranie informacji pod kątem kryteriów ewaluacyjnych,
7. Ocena realizacji strategii według dziedzin,
8. Końcowa ocena realizacji strategii,
9. Rekomendacje dla działań samorządów.

W działaniach ewaluacyjnych stosowane będą typowe dla ewaluacji metody obejmujące badania dokumentacji (desk research) oraz metody ilościowe oraz jakościowe.

8. Załączniki

Załącznik 1. Zgodność celów ZSRGGPT z celami i priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu europejskim, krajowym, ponadregionalnym oraz regionalnym*

DOKUMENT	CELE/PRIORYTETY/OBSZARY STRATEGICZNE	ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN POWIATU TURECKIEGO NA LATA 2015-2025											
		CEL STRATEGICZNY I: Wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego		CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną				CEL STRATEGICZNY III: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury			CEL STRATEGICZNY IV: Wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz		
		CO IA	CO IB	CO IIA	CO IIB	CO IIC	CO IID	CO IIIA	CO IIIB	CO IIIC	CO IVA	CO IVB	CO IVC
		Zwiększenie zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez rozwój kompetencji i kwalifikacji mieszkańców	Przeciwdziałanie i eliminacja negatywnych skutków niekorzystnych trendów demograficznych	Wykreowanie specjalizacji gospodarczej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże	Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w szczególności w zakresie usług	Budowanie relacji partnerskich i wspieranie więzi biznesowych	Lokalizacja na terenie obszaru funkcjonalnego nowych inwestycji, w tym firm zagranicznych	Wzrost zewnętrznej dostępności komunikacyjnej, w tym terenów inwestycyjnych	Poprawa jakości infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności mieszkaniowej i inwestycyjnej	Zmniejszenie zużycia i rozwój alternatywnych źródeł energii elektrycznej i ciepła	Ujęcie w planowaniu przestrzennym potrzeb mieszkańców, inwestorów oraz osób z zewnątrz	Poprawa wizerunku i jakości krajobrazu miejskiego i wiejskiego	Wzrost funkcji usług ponadlokalnych ujętych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego charakterystycznych dla danego obszaru
EUROPA 2020	Rozwój inteligentny												
	Rozwój zrównoważony												
	Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu												
UP	CT 2 Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych												
	CT 3 Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)												
	CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach												
	CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami												
	CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości działania najważniejszej infrastruktury sieciowej												
	CT 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników												
	CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją												
	CT 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie												

DOKUMENT	CELE/PRIORYTETY/OBSZARY STRATEGICZNE		ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN POWIATU TURECKIEGO NA LATA 2015–2025											
			CEL STRATEGICZNY I: Wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego		CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną				CEL STRATEGICZNY III: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury			CEL STRATEGICZNY IV: Wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz		
			CO IA	CO IB	CO IIA	CO IIB	CO IIC	CO IID	CO IIIA	CO IIIB	CO IIIC	CO IVA	CO IVB	CO IVC
KPZK 2030	C2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów miejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.													
	C3: Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.													
	C4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.													
	C5: Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.													
	C6: Przywrócenie i utrwalenie ładów przestrzennych.													
DSRK	Poprawa jakości życia Polaków (wzrost PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE i zwiększenie spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, co pozwala na modernizację kraju.	OS Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji)												
		OS Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji)												
		OS Efektywności i sprawności państwa (efektywności)												
SRK 2020	Wzmocnienie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę życia ludności.	OS Sprawne i efektywne państwo												
		OS Konkurencyjna gospodarka												
		OS Spójność społeczna i terytorialna												

DOKUMENT	CELE/PRIORYTETY/OBSZARY STRATEGICZNE		ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN POWIATU TURECKIEGO NA LATA 2015–2025											
			CEL STRATEGICZNY I: Wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego	CEL STRATEGICZNY II: Rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną				CEL STRATEGICZNY III: Stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury			CEL STRATEGICZNY IV: Wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz			
			CO IA	CO IB	CO IIA	CO IIB	CO IIC	CO IID	CO IIIA	CO IIIB	CO IIIC	CO IVA	CO IVB	CO IVC
KSRR	Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów - "konkurencyjność"													
	Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych - "spójność"													
SRPZ	Wzrost konkurencyjności Polski Zachodniej w wymiarze europejskim przez efektywne wykorzystanie potencjałów makroregionu.	CSz: Integracja przestrzenna i funkcjonalna makroregionu												
		CSz: Budowa oferty gospodarczej makroregionu												
SRWW	Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju	CS 1 Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu												
		CS 2 Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami												
		CS 3 Lepsze zarządzanie energią												
		CS 5 Zwiększenie spójności województwa												
		CS 6 Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu												
		CS 7 Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia												
		CS 8 Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa												

DOKUMENT	CELE/PRIORYTETY/OBSZARY STRATEGICZNE		ZINTEGROWANA STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMIN POWIATU TURECKIEGO NA LATA 2015–2025											
			CS I		CS II				CS III			CS IV		
			CO IA	CO IB	CO IIA	CO IIB	CO IIC	CO IID	CO IIIA	CO IIIB	CO IIIC	CO IVA	CO IVB	CO IVC
WRPO 2014 +	OP 1: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	CSz: Wzrost potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw												
		CSz: Wzrost przedsiębiorczości												
		CSz: Wzrost umiędzynarodowienia gospodarki												
		CSz: Wzrost potencjału gospodarki												
		CSz: Wzrost potencjału usług dla przedsiębiorstw												
	OP 3: Energia	CSz: Wzrost udziału OZE w zużyciu energii												
		CSz: Zmniejszenie energochłonności gospodarki												
		CSz: Zmniejszenie energochłonności sektorów mieszkaniowego i publicznego												
	OP 4: Środowisko	CSz: Poprawa gospodarki wodno-ściekowej												
	OP 5: Transport	CSz: Poprawa warunków dla transportu drogowego												
	OP 6: Rynek Pracy	CSz: Wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo.												
		CSz: Wzrost samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców.												
		CSz: Wzrost zatrudnienia osób wyłączonych z rynku pracy ze względu na brak możliwości godzenia życia zawodowego z prywatnym.												
		CSz: Podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców i ich pracowników												
		CSz: Wydłużenie czasu aktywności zawodowej.												
	OP 7: Włączenie społeczne	CSz: Wzrost aktywności społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem												
		CSz: Zwiększenie dostępności do dobrej jakości usług społecznych i zdrowotnych												
	OP 8: Edukacja	CSz: Zwiększenie dostępności do dobrej jakości edukacji przedszkolnej i szkolnej												
		CSz: Wzrost udziału osób dorosłych w kształceniu ustawicznym												
		CSz: Zwiększenie dostępności do dobrej jakości kształcenia i szkolenia zawodowego												
	OP 9: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	CSz: Poprawa stanu infrastruktury zdrowotnej i społecznej												
		CSz: Rewitalizacja i restrukturyzacja obszarów problemowych												
		CSz: Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej												

* Z celów, priorytetów i obszarów strategicznych właściwych poszczególnym dokumentom uwzględniono tylko te, z którymi spójne są cele ZSRGGPT.

ANALIZA SWOT – KOMPONENT SPOŁECZNY

PRIORYTYZACJA ELEMENTÓW ANALIZY

Mocne strony	waga	Słabe strony	waga
1. Obecność aktywnych organizacji pozarządowych	0,25	1. Wysoki udział ludzi starszych w strukturze wieku mieszkańców	0,25
2. Bogate doświadczenia w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na cele związane z rozwojem społecznym i edukacją	0,25	2. Wysoki poziom bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych i kobiet	0,25
3. Dobrze rozbudowana infrastruktura społeczna, kulturalna i sportowo-rekreacyjna	0,2	3. Słaby dostęp do infrastruktury leczniczej i lekarzy, zwłaszcza specjalistycznej opieki zdrowotnej	0,2
4. Potencjał i baza doświadczeń w dotychczasowej współpracy partnerskiej	0,2	4. Niski stopień rozwoju sektora usług	0,15
5. Dobra jakość kształcenia w placówkach oświatowych	0,1	5. Niewystarczające wyposażenie bazy oświatowej, w tym pracowni kształcenia zawodowego	0,15
Szanse	waga	Zagrożenia	waga
1. Spadek bezrobocia przez napływ nowych inwestycji	0,25	1. Wzrost liczby bezrobotnych i dezaktualizacja kwalifikacji związane z przewidywaną likwidacją kopalni i elektrowni	0,25
2. Rozwój usług dla seniorów	0,25	2. Depopulacja obszaru, zwłaszcza miasta Turek	0,25
3. Dostępność źródeł finansowania w zakresie rozwoju społecznego i kultury w ramach środków unijnych	0,25	3. Brak wspólnych i jednolitych kierunków rozwoju społecznego powiatu	0,20
4. Współpraca z instytucjami otoczenia biznesu	0,15	4. Odpływ ludzi młodych, zwłaszcza za granicę i do dużych miast	0,20
5. Rozwój współpracy międzygminnej w zakresie rozwoju społecznego i edukacji	0,10	5. Dalszy wzrost liczby osób starszych w strukturze wieku mieszkańców	0,10

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ WYKORZYSTAĆ NADARZAJĄCE SIĘ SZANSE?

Mocne strony	Szanse	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	1	1	0,25	4	1,00	1
2		0	1	1	0	1	0,25	3	0,75	3
3		0	1	0	0	1	0,20	2	0,40	4
4		1	1	1	0	1	0,20	4	0,80	2
5		0	0	0	0	1	0,10	1	0,10	5
Waga		0,25	0,25	0,25	0,15	0,10				
Liczba interakcji		1	4	3	1	5				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	1,00	0,75	0,15	0,50				
Ranga		4	1	2	5	3				
Suma interakcji								29/2		
Suma iloczynów									5,70	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ ZAGROŻENIA?

Mocne strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	1	0	1	0	0,25	3	0,75	2/3
2		1	1	0	1	0	0,25	3	0,75	2/3
3		0	1	0	1	0	0,20	2	0,40	4
4		1	1	1	1	0	0,20	4	0,80	1
5		1	0	0	1	0	0,10	2	0,20	5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10				
Liczba interakcji		4	4	1	5	0				
Iloczyn wag i interakcji		1,00	1,00	0,20	1,00	0,10				
Ranga		1/2/3	1/2/3	4	1/2/3	5				
Suma interakcji								28/2		
Suma iloczynów									6,20	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY MOGĄ OGRANICZYĆ WYKORZYSTANIE NADARZAJĄCYCH SIĘ SZANS?

Słabe strony	Szanse	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	4/5
2		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	4/5
3		0	1	0	0	0	0,20	1	0,20	1
4		0	1	0	0	0	0,15	1	0,15	2/3
5		1	0	0	0	0	0,15	1	0,15	2/3
Waga		0,25	0,25	0,25	0,15	0,10				
Liczba interakcji		1	2	0	0	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	0,50	0,25	0,15	0,10				
Ranga		2/3	1	2/3	4	5				
Suma interakcji								6/2		
Suma iloczynów									1,75	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY WZMOCNIĄ SIŁĘ ODDZIAŁYWANIA ZAGROŻEŃ?

Słabe strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	0	1	0,25	2	0,50	1/2
2		0	1	0	1	0	0,25	2	0,50	1/2
3		0	1	0	0	0	0,20	1	0,20	3
4		0	1	0	1	0	0,15	2	0,30	4/5
5		1	0	0	1	0	0,15	2	0,30	4/5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	18/2		3,75	
Liczba interakcji		1	4	0	3	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	1,00	0,00	0,60	0,10				
Ranga		3	1	5	2	4				
Suma interakcji								18/2		
Suma iloczynów									3,75	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE SPOTĘGUJĄ MOCNE STRONY?

Szanse	Mocne strony	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,25	0	0	4/5
2		0	0	1	0	0	0,25	1	0,25	3
3		1	1	1	1	1	0,25	5	1,25	1
4		0	0	0	0	0	0,15	0	0	4/5
5		1	1	1	1	1	0,10	5	0,50	2
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	22/2		4,40	
Liczba interakcji		2	2	3	2	2				
Iloczyn wag i interakcji		0,50	0,50	0,60	0,60	0,20				
Ranga		3/4	3/4	1/2	1/2	5				
Suma interakcji								22/2		
Suma iloczynów									4,40	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA OSŁABIĄ MOCNE STRONY?

Zagrożenia	Mocne strony	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	3/4/5
2		0	0	1	0	0	0,25	0	0,00	3/4/5
3		0	0	1	0	0	0,20	1	0,20	2
4		1	0	1	0	0	0,20	2	0,40	1
5		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	3/4/5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	7/2		2,15	
Liczba interakcji		1	0	3	0	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	0,00	0,60	0,60	0,10				
Ranga		3	5	1/2	1/2	4				
Suma interakcji								7/2		
Suma iloczynów									2,15	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ SŁABE STRONY?

Szanse	Słabe strony	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	1	0	0,25	2	0,50	3
2		0	1	1	1	0	0,25	3	0,75	1/2
3		0	0	1	1	1	0,25	3	0,75	1/2
4		0	1	0	0	0	0,15	1	0,15	5
5		0	1	1	1	1	0,10	4	0,40	4
Waga		0,25	0,25	0,20	0,15	0,15	26/2		5,05	
Liczba interakcji		0	4	3	4	2				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	1,00	0,60	0,60	0,30				
Ranga		5	1	2/3	2/3	4				
Suma interakcji								26/2		
Suma iloczynów									5,05	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA SPOTĘGUJĄ SŁABE STRONY?

Zagrożenia	Słabe strony	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	0	0	0,25	1	0,25	4
2		1	0	0	1	0	0,25	2	0,50	2
3		0	1	1	1	1	0,20	4	0,80	1
4		1	0	0	1	0	0,20	2	0,40	3
5		1	0	0	0	0	0,10	1	0,10	5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,15	0,15	20/2		4,10	
Liczba interakcji		3	2	1	3	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,75	0,50	0,20	0,45	0,15				
Ranga		1	2	4	3	5				
Suma interakcji								20/2		
Suma iloczynów									4,10	

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony/Szanse	29/2	5,70	22/2	4,40	51/2	10,1
Mocne strony/Zagrożenia	28/2	6,20	7/2	2,15	35/2	8,35
Słabe strony/Szanse	6/2	1,75	26/2	5,05	32/2	6,80
Słabe strony/Zagrożenia	18/2	3,75	20/2	4,10	38/2	7,85

ANALIZA SWOT – KOMPONENT GOSPODARCZY

PRIORYTYZACJA ELEMENTÓW ANALIZY

Mocne strony	Waga	Słabe strony	waga
1. Położenie powiatu w centralnej części Polski	0,15	1. Monofunkcyjny charakter gospodarki regionu (duża liczba osób o umiejętnościach i kwalifikacjach związanych z górnictwem i energią)	0,15
2. Dobra dostępność komunikacyjna (autostrada A2) oraz dostęp do szerokopasmowego Internetu (WSS)	0,30	2. Niewielka powierzchnia kompleksowo uzbrojonych terenów inwestycyjnych	0,15
6. Kompleksowo uzbrojone obszary inwestycyjne objęte ŁSSE	0,35	4. Słaba promocja powiatu w kraju pod kątem atrakcyjności inwestycyjnej	0,25
7. Korzyści dla przedsiębiorców oferowane przez TIG i TIP	0,10	5. Wysokie podatki – niski poziom zachęt dla lokalnych przedsiębiorców	0,25
9. Obecność dużych przedsiębiorstw z branży meblarskiej i tekstylnej i mleczarskiej	0,10	6. Brak kompleksowej obsługi dla rozpoczynających działalność	0,20
Szanse	waga	Zagrożenia	waga
1. Utworzenie specjalizacji lokalnej w oparciu o istniejące przedsiębiorstwa i nowe branże	0,20	1. Wzrost bezrobocia na skutek likwidacji KWB Adamów i zamknięcia elektrowni	0,30
2. Budowa zintegrowanego systemu informacyjnego dla inwestorów	0,25	2. Konkurencja innych lokalizacji działalności gospodarczej w województwie wielkopolskim	0,20
3. Rozwój wiodących branż gospodarki w regionie (meble, tekstylia, transport, mleczarnia Turek)	0,20	3. Odpływ wartościowych pracowników z uwagi na niski poziom płac	0,20
4. Wykorzystanie inwestycji w uzbrojenie terenów inwestycyjnych dla przyciągnięcia nowych inwestorów	0,25	4. Brak zachęt i perspektyw na powrót absolwentów szkół wyższych	0,15
10. Dostępność nowych terenów dzięki rekultywacji obszarów przemysłowych	0,10	5. Wolny wzrost wynagrodzeń i duże obciążenia podatkowe	0,15

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ WYKORZYSTAĆ NADARZAJĄCE SIĘ SZANSE?

Mocne strony	Szanse	1	2	3	4	10	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	0	1	0	0	0,15	2	0,30	4
2		1	0	1	1	0	0,30	3	0,90	2
6		1	1	1	1	0	0,35	4	1,40	1
7		1	1	1	1	0	0,10	4	0,40	3
9		1	0	1	0	0	0,10	2	0,20	5
Waga		0,20	0,25	0,20	0,25	0,10				
Liczba interakcji		5	2	5	3	0				
Iloczyn wag i interakcji		1,00	0,50	1,00	0,75	0,00				
Ranga		1/2	4	1/2	3	5				
Suma interakcji								30/2		
Suma iloczynów									6,45	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ ZAGROŻENIA?

Mocne strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	0	0	0,15	1	0,15	4
2		0	1	0	0	0	0,30	1	0,30	2/3
6		1	1	0	1	1	0,35	4	1,40	1
7		0	1	0	1	1	0,10	3	0,30	2/3
9		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	5
Waga		0,30	0,20	0,20	0,15	0,15	18/2		3,85	
Liczba interakcji		1	4	0	2	2				
Iloczyn wag i interakcji		0,30	0,80	0,00	0,30	0,30				
Ranga		2/3/4	1	5	2/3/4	2/3/4				
Suma interakcji								18/2		
Suma iloczynów									3,85	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY MOGĄ OGRANICZYĆ WYKORZYSTANIE NADARZAJĄCYCH SIĘ SZANS?

Słabe strony	Szanse	1	2	3	4	10	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	0	1	0	0	0,15	2	0,30	5
2		1	0	1	1	0	0,15	3	0,45	4
4		1	0	1	1	0	0,25	3	0,75	2/3
5		1	0	1	1	0	0,25	3	0,75	2/3
6		1	0	1	1	1	0,20	4	0,80	1
Waga		0,20	0,25	0,20	0,25	0,10	30/2		6,15	
Liczba interakcji		5	0	5	4	1				
Iloczyn wag i interakcji		1,00	0,00	1,00	1,00	0,10				
Ranga		1/2/3	5	1/2/3	1/2/3	4				
Suma interakcji								30/2		
Suma iloczynów									6,15	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY WZMOCNIĄ SIŁĘ ODDZIAŁYWANIA ZAGROŻEŃ?

Słabe strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	0	0	0	0	0,15	1	0,15	4/5
2		0	1	0	0	0	0,15	1	0,15	4/5
4		0	1	0	1	0	0,25	2	0,50	2
5		0	1	0	1	1	0,25	3	0,75	1
6		0	1	0	1	0	0,20	2	0,40	3
Waga		0,30	0,20	0,20	0,15	0,15	18/2		3,65	
Liczba interakcji		1	4	0	3	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,30	0,80	0,00	0,45	0,15				
Ranga		3	1	5	2	4				
Suma interakcji								18/2		
Suma iloczynów									3,65	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE SPOTĘGUJĄ MOCNE STRONY?

Szanse	Mocne strony	1	2	6	7	9	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	1	0,20	1	0,20	4
2		0	0	0	1	1	0,25	2	0,50	1/2
3		0	0	0	1	1	0,20	2	0,40	3
4		0	0	1	0	1	0,25	2	0,50	1/2
10		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	5
Waga		0,15	0,30	0,35	0,10	0,10	14/2		2,55	
Liczba interakcji		0	0	1	2	4				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,00	0,35	0,20	0,40				
Ranga		4/5	4/5	2	3	1				
Suma interakcji								14/2		
Suma iloczynów									2,55	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA OSŁABIĄ MOCNE STRONY?

Zagrożenia	Mocne strony	1	2	6	7	9	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,30	0	0,00	4/5
2		0	0	0	0	0	0,20	0	0,00	4/5
3		0	0	0	0	1	0,20	1	0,20	1
4		0	0	0	0	1	0,15	1	0,15	2/3
5		0	0	0	0	1	0,15	1	0,15	2/3
Waga		0,15	0,30	0,35	0,10	0,10	6/2		0,80	
Liczba interakcji		0	0	0	0	3				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,00	0,00	0,00	0,30				
Ranga		2/3/4/5	2/3/4/5	2/3/4/5	2/3/4/5	1				
Suma interakcji								6/2		
Suma iloczynów									0,80	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ SŁABE STRONY?

Szanse	Słabe strony	1	2	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	0	1	0	0	0,20	2	0,40	3/4/5
2		1	0	1	1	1	0,25	4	1,00	1
3		1	0	1	0	0	0,20	2	0,40	3/4/5
4		1	0	1	0	0	0,25	2	0,50	2
10		1	1	1	1	0	0,10	4	0,40	3/4/5
Waga		0,15	0,15	0,25	0,25	0,20	28/2		5,55	
Liczba interakcji		5	1	5	2	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,75	0,15	1,25	0,50	0,20				
Ranga		2	5	1	3	4				
Suma interakcji								28/2		
Suma iloczynów									5,55	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA SPOTĘGUJĄ SŁABE STRONY?

Zagrożenia	Słabe strony	1	2	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	0	0	0	0	0,30	1	0,30	1/2
2		1	0	0	0	0	0,20	1	0,20	¾
3		1	0	0	0	0	0,20	1	0,20	¾
4		1	0	0	0	0	0,15	1	0,15	5
5		1	0	0	1	0	0,15	2	0,30	1/2
Waga		0,15	0,15	0,25	0,25	0,20	12/2		2,15	
Liczba interakcji		5	0	0	1	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,75	0,00	0,00	0,25	0,00				
Ranga		1	3/4/5	3/4/5	2	3/4/5				
Suma interakcji										
Suma iloczynów									2,15	

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony/Szanse	30/2	6,45	14/2	2,55	44/2	9,00
Mocne strony/Zagrożenia	18/2	3,85	6/2	0,80	24/2	4,65
Słabe strony/Szanse	30/2	6,15	28/2	5,55	58/2	11,70
Słabe strony/Zagrożenia	18/2	3,65	12/2	2,15	30/2	5,80

ANALIZA SWOT – KOMPONENT INFRASTRUKTURALNY

PRIORYTYZACJA ELEMENTÓW ANALIZY

Mocne strony		waga	Słabe strony		Waga
1. Bliska odległość do autostrady A2 i linii kolejowej nr 3		0,30	1. Słaby stan dróg powiatowych		0,25
2. Dobra dostępność ponadlokalnej sieci infrastruktury technicznej umożliwiająca zabezpieczenie potrzeb mieszkańców (gazociąg wysokiego ciśnienia DN 700, DN 300 i DN 400, szerokopasmowy Internet)		0,20	2. Niska dostępność niektórych terenów inwestycyjnych do A2		0,25
5. Dobry stan dróg krajowych, wojewódzkich i gminnych (po modernizacji)		0,20	3. Słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków		0,20
6. Doświadczenie w projektach infrastrukturalnych realizowanych na terenie powiatu (infrastruktura oświatowa, rekreacyjna, użyteczności publicznej)		0,10	4. Peryferyjne położenie komunikacyjne w skali województwa		0,20
8. Dobra polityka wdrażania inwestycji infrastrukturalnych		0,20	7. Niedostatki w infrastrukturze mieszkaniowej (deficyt mieszkań socjalnych i komunalnych, niski stan techniczny)		0,10
Szanse		waga	Zagrożenia		Waga
1. Dostępność zewnętrznych źródeł dofinansowania inwestycji infrastrukturalnych		0,15	1. Nieuregulowany stan prawny gruntów pod inwestycje infrastrukturalne (prywatne tereny inwestycyjne, wąskie pasy drogowe)		0,25
2. Napływ nowych inwestorów dzięki uzbrojeniu stref inwestycyjnych i wzrostowi dostępności komunikacyjnej		0,25	3. Przewlekłość procedur administracyjnych związanych z uzyskaniem pozwoleń i decyzji		0,25
4. Wzrost dostępności komunikacyjnej do ośrodków wyższego rzędu (Poznań, Łódź, Warszawa)		0,20	4. Wzrastające koszty inwestycji infrastrukturalnych (wykup gruntów i odszkodowania, wzrost oczekiwań społecznych)		0,20
5. Inwestycje w infrastrukturę dla mieszkańców (budowa ścieżek rowerowych, budowa i remont dróg, dostosowanie oferty do potrzeb mieszkańców)		0,20	5. Malejące środki własne za zadania inwestycyjne (koszty utrzymania infrastruktury technicznej i użyteczności publicznej, zadłużenie z perspektywy 2007-2013, rosnące wydatki na edukację)		0,15
6. Gazyfikacja powiatu (podłączenie mieszkań i terenów inwestycyjnych do sieci gazowej)		0,20	7. Preferencja obszaru metropolitalnego Poznania w redystrybucji środków krajowych i unijnych przeznaczonych na rozwój infrastruktury		0,15

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ WYKORZYSTAĆ NADARZAJĄCE SIĘ SZANSE?

Mocne strony	Szanse	1	2	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	0	0	0,30	2	0,60	2/3
2		1	1	0	0	1	0,20	3	0,60	2/3
5		0	1	1	0	0	0,20	2	0,40	4/5
6		1	1	0	1	1	0,10	4	0,40	4/5
8		1	1	1	1	1	0,20	5	1,00	1
Waga		0,15	0,25	0,20	0,20	0,20	32/2		6,30	
Liczba interakcji		3	5	3	2	3				
Iloczyn wag i interakcji		0,45	1,25	0,60	0,40	0,60				
Ranga		4	1	2/3	5	2/3				
Suma interakcji								32/2		
Suma iloczynów									6,30	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ PRZEZWYCIĘŻYĆ ZAGROŻENIA?

Mocne strony	Zagrożenia	1	3	4	5	7	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,30	0	0,00	5
2		0	0	0	0	1	0,20	1	0,20	3/4
5		0	0	0	1	0	0,20	1	0,20	3/4
6		1	1	1	1	1	0,10	5	0,50	2
8		1	1	1	0	1	0,20	4	0,80	1
Waga		0,25	0,25	0,20	0,15	0,15	22/2		3,85	
Liczba interakcji		2	2	2	2	3				
Iloczyn wag i interakcji		0,50	0,50	0,40	0,30	0,45				
Ranga		1/2	1/2	4	5	3				
Suma interakcji								22/2		
Suma iloczynów									3,85	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY MOGĄ OGRANICZYĆ WYKORZYSTANIE NADARZAJĄCYCH SIĘ SZANS?

Słabe strony	Szanse	1	2	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	0	0	0,25	2	0,50	2/3
2		0	1	1	0	0	0,25	2	0,50	2/3
3		0	1	0	0	0	0,20	1	0,20	4
4		0	1	1	1	0	0,20	3	0,60	1
7		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	5
Waga		0,15	0,25	0,20	0,20	0,20	16/2		3,80	
Liczba interakcji		0	4	3	1	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	1,00	0,60	0,20	0,20				
Ranga		5	1	2	3/4	3/4				
Suma interakcji								16/2		
Suma iloczynów									3,80	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY WZMOCNIĄ SIŁĘ ODDZIAŁYWANIA ZAGROŹEŃ?

Słabe strony	Zagrożenia	1	3	4	5	7	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	1	1	0,25	2	0,50	1
2		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	4/5
3		0	0	0	1	0	0,20	1	0,20	2
4		0	0	0	0	0	0,20	0	0,00	4/5
7		0	0	0	1	0	0,10	1	0,10	3
Waga		0,25	0,25	0,20	0,15	0,15	8/2		1,40	
Liczba interakcji		0	0	0	3	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,00	0,00	0,45	0,15				
Ranga		3/4/5	3/4/5	3/4/5	1	2				
Suma interakcji								8/2		
Suma iloczynów									1,40	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE SPOTĘGUJĄ MOCNE STRONY?

Szanse	Mocne strony	1	2	5	6	8	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	1	1	0,15	4	0,60	2/3/4
2		0	0	1	1	1	0,25	3	0,75	1
4		0	0	1	0	0	0,20	1	0,20	5
5		0	0	1	1	1	0,20	3	0,60	2/3/4
6		0	1	0	1	1	0,20	3	0,60	2/3/4
Waga		0,30	0,20	0,20	0,10	0,20	28/2		5,15	
Liczba interakcji		0	2	4	4	4				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,40	0,80	0,40	0,80				
Ranga		5	3/4	1/2	3/4	1/2				
Suma interakcji								28/2		
Suma iloczynów									5,15	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA OSŁABIAJĄ MOCNE STRONY?

Zagrożenia	Mocne strony	1	2	5	6	8	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	5
3		0	1	0	1	1	0,25	3	0,75	2
4		0	1	1	1	1	0,20	4	0,80	1
5		0	0	1	1	1	0,15	3	0,45	4
7		0	1	1	1	1	0,15	4	0,60	3
Waga		0,30	0,20	0,20	0,10	0,20	28/2		5,00	
Liczba interakcji		0	3	3	4	4				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,60	0,60	0,40	0,80				
Ranga		5	2/3	2/3	4	1				
Suma interakcji								28/2		
Suma iloczynów									5,00	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ SŁABE STRONY?

Szanse	Słabe strony	1	2	3	4	7	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		1	1	1	0	1	0,15	4	0,60	2
2		1	1	1	0	1	0,25	4	1,00	1
4		0	1	0	1	0	0,20	2	0,40	3
5		0	0	1	0	1	0,20	2	0,40	4
6		0	0	0	0	1	0,20	1	0,20	5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	26/2		5,05	
Liczba interakcji		2	3	3	1	4				
Iloczyn wag i interakcji		0,50	0,75	0,60	0,20	0,40				
Ranga		3	1	2	5	4				
Suma interakcji										
Suma iloczynów										

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA SPOTĘGUJĄ SŁABE STRONY?

Zagrożenia	Słabe strony	1	2	3	4	7	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	0	1	0,25	3	0,75	$\frac{3}{4}$
3		1	1	1	0	1	0,25	4	1,00	1
4		1	1	1	0	1	0,20	4	0,80	2
5		1	1	1	0	1	0,15	4	0,60	5
7		1	1	1	1	1	0,15	5	0,75	$\frac{3}{4}$
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	40/2		7,85	
Liczba interakcji		4	5	5	1	5				
Iloczyn wag i interakcji		1,00	1,25	1,00	0,20	0,50				
Ranga		2/3	1	2/3	5	4				
Suma interakcji										
Suma iloczynów										

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony/Szanse	32/2	6,3	28/2	5,15	60/2	11,45
Mocne strony/Zagrożenia	22/2	3,85	28/2	5,00	50/2	8,85
Słabe strony/Szanse	16/2	3,80	26/2	5,05	42/2	8,85
Słabe strony/Zagrożenia	8/2	1,40	40/2	7,85	48/2	9,25

ANALIZA SWOT – KOMPONENT ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ŚRODOWISKA, KULTURY I TURYSTYKI

PRIORYTETYZACJA ELEMENTÓW ANALIZY

Mocne strony		waga	Słabe strony		waga
4. Korzystne położenie komunikacyjne powiatu (autostrada A2, między aglomeracjami Łodzi i Poznania)		0,25	1. Niezadowalający wizerunek powiatu ze względu na zły stan infrastruktury komunikacyjnej drogowej		0,25
5. Dostępność znacznej powierzchni terenów możliwych do przeznaczenia w planach miejscowych pod wszelkie inwestycje		0,25	2. Słabe pokrycie mpzp niektórych terenów gmin (lub brak) mimo ich potencjalnej atrakcyjności dla inwestorów		0,20
6. Wysokie walory przyrodnicze (Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, duża lesistość, Warta)		0,20	3. Niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznych (niedobór miejsc spędzania wolnego czasu, placówek kulturalnych, obiektów sportu i rekreacji)		0,20
5. Potencjał turystyczny powiatu (szlaki rowerowe i piesze, lasy, stądniny, obiekty zabytkowe) poprzez ujęcie w miejscowych planach funkcji tych terenów		0,20	5. Brak odpowiedniego zaplecza dla funkcjonowania usług ponadlokalnych (baza noclegowa, gastronomia, informacja turystyczna) na wskazanych terenach		0,20
6. Znaczny stopień pokrycia mpzp w odniesieniu do obszaru powiatu		0,10	6. Istnienie zdegradowanych obszarów pokopalnianych i brak koncepcji ich zagospodarowania		0,15
Szanse		waga	Zagrożenia		waga
1. Pełne pokrycie terenów gmin powiatu tureckiego mpzp oraz ich bieżąca i konsekwentna aktualizacja		0,20	1. Chaos planistyczny wynikający z braku planów zagospodarowania przestrzennego, rozproszenie zabudowy, brak jasnych wytycznych w kształtowaniu przestrzennym gmin (z wyłączeniem miasta Turek)		0,25
2. Rozwój usług ponadlokalnych (m.in. rekreacyjnych, turystycznych, kulturalnych) dzięki korzystnemu położeniu (autostrada A2, między Poznaniem a Łodzią)		0,20	2. Posiadanie powierzchni niezagospodarowanych (tereny zdegradowane, tereny pokopalniane)		0,25
3. Poprawa wizerunku i jakości życia w powiecie dzięki rewitalizacji miasta Turek		0,10	3. Niewystarczające zaplecze dla rozwoju usług ponadlokalnych (np. turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych)		0,20
4. Wykorzystanie wolnych terenów pod inwestycje, funkcje usługowe i mieszkaniowe		0,20	4. Niskie tempo rozwoju infrastruktury dla usług ponadlokalnych (np. turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych)		0,20
5. Postrzeganie powiatu jako obszaru rozwijającego się dzięki funkcjonowaniu stref inwestycyjnych		0,20	5. Słabe zaangażowania społeczności lokalnej w procesy planistyczne		0,10

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ WYKORZYSTAĆ NADARZAJĄCE SIĘ SZANSE?

Mocne strony	Szanse	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
2		0	1	0	1	0	0,25	2	0,50	3
3		1	1	1	1	0	0,25	4	1,00	1
4		0	1	1	0	0	0,20	2	0,40	4
5		1	1	1	0	0	0,20	3	0,60	2
6		1	0	0	1	0	0,10	2	0,20	5
Waga		0,20	0,20	0,10	0,20	0,20				
Liczba interakcji		3	4	3	3	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,60	0,80	0,30	0,60	0,00				
Ranga		2/3	1	4	2/3	5				
Suma interakcji								26/2		
Suma iloczynów									5,00	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE MOCNE STRONY POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ ZAGROŻENIA?

Mocne strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
2		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	5
3		1	1	0	1	0	0,25	3	0,75	1
4		0	0	1	0	0	0,20	1	0,20	3/4
5		0	0	1	1	0	0,20	2	0,40	2
6		1	1	0	0	0	0,10	2	0,20	3/4
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10				
Liczba interakcji		2	2	2	2	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,50	0,50	0,40	0,40	0,00				
Ranga		1/2	1/2	3/4	3/4	5				
Suma interakcji								16/2		
Suma iloczynów									3,35	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY MOGĄ OGRANICZYĆ WYKORZYSTANIE NADARZAJĄCYCH SIĘ SZANS?

Słabe strony	Szanse	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	1	1	0,25	4	1,00	1
2		1	0	0	1	0	0,20	2	0,40	5
3		0	1	1	1	0	0,20	3	0,60	2/3/4
5		0	1	1	1	0	0,20	3	0,60	2/3/4
6		1	1	1	1	0	0,15	4	0,60	2/3/4
Waga		0,20	0,20	0,10	0,20	0,20	32/2		6,00	
Liczba interakcji		2	4	4	5	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,40	0,80	0,40	1,00	0,20				
Ranga		3/4	2	3/4	1	5				
Suma interakcji								32/2		
Suma iloczynów									6,00	

ANALIZA SWOT – CZY ZIDENTYFIKOWANE SŁABE STRONY WZMOCNIĄ SIŁĘ ODDZIAŁYWANIA ZAGROŹEŃ?

Słabe strony	Zagrożenia	1	2	3	4	5	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	0	0	0	0	0,25	0	0,00	5
2		1	1	0	1	0	0,20	3	0,60	1/2/3
3		1	0	1	1	0	0,20	3	0,60	1/2/3
5		0	0	1	1	0	0,20	3	0,60	1/2/3
6		1	1	0	0	0	0,15	2	0,30	4
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	21/2		4,45	
Liczba interakcji		3	2	2	3	0				
Iloczyn wag i interakcji		0,75	0,50	0,40	0,60	0,10				
Ranga		1	3	4	2	5				
Suma interakcji								21/2		
Suma iloczynów									4,45	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE SPOTĘGUJĄ MOCNE STRONY?

Szanse	Mocne strony	2	3	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	0	1	0,20	2	0,40	$\frac{1}{2}$
2		1	0	0	1	0	0,20	2	0,40	$\frac{1}{2}$
3		0	0	0	1	0	0,10	1	0,10	4
4		0	1	0	1	0	0,20	2	0,20	3
5		0	0	0	0	0	0,20	0	0,00	5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	14/2		2,75	
Liczba interakcji		1	2	0	3	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	0,50	0,20	0,60	0,10				
Ranga		3	2	4	1	5				
Suma interakcji								14/2		
Suma iloczynów									2,75	

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA OSŁABIAJĄ MOCNE STRONY?

Zagrożenia	Mocne strony	2	3	4	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	0	1	1	0,25	3	0,75	1
2		0	0	0	1	0	0,25	1	0,25	2
3		0	0	0	1	0	0,20	1	0,20	$\frac{3}{4}$
4		0	0	0	1	0	0,20	1	0,20	$\frac{3}{4}$
5		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	5
Waga		0,25	0,25	0,20	0,20	0,10	12/2		2,55	
Liczba interakcji		0	1	0	4	1				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,25	0,00	0,80	0,10				
Ranga		4/5	1	4/5	1	3				
Suma interakcji								12/2		
Suma iloczynów									2,55	

ANALIZA TOWS – CZY SZANSE POZWOLĄ PRZEWYCIĘŻYĆ SŁABE STRONY?

Szanse	Słabe strony	1	2	3	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	0	1	0,20	3	0,60	2
2		0	0	1	1	0	0,20	2	0,40	¾
3		1	0	1	1	1	0,10	4	0,40	3/4
4		0	1	1	1	1	0,20	4	0,80	1
5		0	0	0	0	0	0,20	0	0,00	5
Waga		0,25	0,20	0,20	0,20	0,15	26,2		4,70	
Liczba interakcji		1	2	4	3	3				
Iloczyn wag i interakcji		0,25	0,40	0,80	0,60	0,45				
Ranga		5	4	1	2	3				
Suma interakcji										
Suma iloczynów										

ANALIZA TOWS – CZY ZAGROŻENIA SPOTĘGUJĄ SŁABE STRONY?

Zagrożenia	Słabe strony	1	2	3	5	6	Waga	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	Ranga
1		0	1	1	0	1	0,25	3	0,75	1
2		0	0	0	0	1	0,25	1	0,25	4
3		0	0	1	1	0	0,20	2	0,40	2/3
4		0	0	1	1	0	0,20	2	0,40	2/3
5		0	0	0	0	0	0,10	0	0,00	5
Waga		0,25	0,20	0,20	0,20	0,15				
Liczba interakcji		0	1	3	2	2				
Iloczyn wag i interakcji		0,00	0,20	0,60	0,40	0,30				
Ranga		5	4	1	2	3				
Suma interakcji								16/2		
Suma iloczynów									3,30	

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony/Szanse	26/2	5,00	14/2	2,75	40/2	7,75
Mocne strony/Zagrożenia	16/2	3,35	12/2	2,55	28/2	5,90
Słabe strony/Szanse	32/2	6,0	26/2	4,70	58/2	10,70
Słabe strony/Zagrożenia	21/2	4,45	16/2	3,30	37/2	7,75

Załącznik 3. Planowane projekty strategiczne

CEL STRATEGICZNY I – wzrost potencjału społecznego wraz z poprawą warunków i jakości życia mieszkańców powiatu tureckiego

Budowa kompleksowego systemu integracji szkolnictwa zawodowego z lokalnym rynkiem pracy w powiecie tureckim

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Zwiększenie poziomu zatrudnienia oraz ograniczenie bezrobocia, szczególnie wśród kobiet, osób młodych i po 50 roku życia;
- b) Dopasowanie systemu kształcenia zawodowego do wymogów lokalnego rynku pracy;
- c) Zwiększenie potencjału oraz poprawa wizerunku szkolnictwa zawodowego;
- d) Stworzenie optymalnych warunków dla kształcenia młodzieży i rozwoju działalności edukacyjnej;
- e) Promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu tureckiego

Uzasadnienie wyboru: Efektem projektu będzie poprawa potencjału społecznego poprzez wspieranie działań mających na celu ograniczenie bezrobocia oraz zwiększenie zatrudnienia. Będzie to możliwe przy wspieraniu idei przedsiębiorczości oraz poprawę jakości wykształcenia i warunków kształcenia. Efektem działań będzie również poprawa jakości infrastruktury i wyposażenia szkół i placówek oświatowych. Ponadto rezultatem realizacji projektu będzie stworzenie internetowej platformy edukacyjno-zawodowej, jako miejsca wymiany informacji między pracodawcami i pracownikami. Dzięki temu przedsięwzięciu możliwy będzie kontakt między pracodawcami i pracownikami, dostosowanie oferty kształcenia do wymogów lokalnego rynku pracy. Platforma umożliwi rozeznanie wśród zawodów deficytowych i nadwyżkowych, o możliwościach zatrudnienia w danym zawodzie w regionie, możliwościach szkoleń, kursów doszkalających itp. Projekt przyczyni się do podniesienia konkurencyjności powiatu tureckiego, a także do podniesienia umiejętności praktycznych i wzrostu specjalizacji absolwentów szkół powiatu. Niezwykle istotny będzie wzrost współpracy między pracodawcami i szkołami ponadgimnazjalnymi. Szkoły będą mogły skutecznie reagować na wymogi lokalnych pracodawców. Wszystkie powyższe działania przyczynią się niewątpliwie do poprawy kapitału ludzkiego i społecznego powiatu tureckiego.

ZADANIA

Zadanie 1 – Modernizacja oraz wspieranie wyposażenia szkół i placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt komputerowy

Zadanie 2 – Współpraca pracodawców ze szkołami ponadgimnazjalnymi wraz z tworzeniem klas „zamawianych”

Zadanie 3 – Tworzenie punktów doradztwa dla przyszłych przedsiębiorców

Zadanie 4 – Utworzenie internetowej platformy edukacyjno-zawodowej – jako miejsca wymiany informacji o ofertach pracy, szkoleniach, kursach, stażach itp. w regionie

Zadanie 5 – Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym

Zadanie 6 – Opracowanie i wdrożenie strategii rozwoju oświaty w powiecie tureckim

Zadanie 7 – Opracowanie i wdrożenie planu współpracy placówek oświatowych z organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami i środowiskiem lokalnym

Zadanie 8 – Remont kina TUR w Turku oraz zakup kompleksowego, nowoczesnego wyposażenia placówki w celu poprawy warunków funkcjonowania

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 2: Społeczeństwo informacyjne)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 6: Rynek Pracy)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 7: Włączenie

Społeczne)

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 8: Edukacja)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 9: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego)
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER)
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa
- Budżety gmin powiatu tureckiego

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów, Powiat Turecki

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Turecka Izba Gospodarcza

Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu tureckiego poprzez rozwój usług społecznych i infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Rozwijanie oferty jednostek kultury i wspieranie organizacji działających w obszarze kultury, historii, tradycji i tożsamości regionu
- b) Wzrost zainteresowania mieszkańców i osób przyjezdnych dziedzictwem kulturowym powiatu tureckiego
- c) Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia
- d) Poprawa dostępności i jakości usług i infrastruktury społecznej dla osób starszych, niesamodzielnych i ich rodzin

Uzasadnienie wyboru: Efektem realizacji projektu będzie powstanie produktu kulturowego prezentującego dziedzictwo powiatu tureckiego. Inwestycja będzie polegać na usprawnieniu funkcjonowania obiektów kultury poprzez ich modernizację. Projekt będzie również sposobnością do tworzenia oferty kulturowej, artystycznej i edukacyjnej dla różnych grup odbiorców. W ten sposób upowszechniona zostanie działalność kulturalno-edukacyjna. Szeroka oferta kulturalna i rekreacyjna wpłynie pozytywnie na wzrost atrakcyjności i konkurencyjności powiatu tureckiego w stosunku do sąsiednich obszarów. Ponadto dzięki projektowi poprawi się możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców powiatu tureckiego. Dzięki projektowi zostaną wsparte usługi społeczne wraz z infrastrukturą społeczną, w tym dla osób starszych, osób niesamodzielnych, dzieci w wieku 0–5 lat. Realizacja zadań przyczyni się zatem zarówno do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu, jak i stworzenia możliwości aktywizacji.

ZADANIA

Zadanie 1 – Rozwój i modernizacja infrastruktury kultury, rekreacyjnej, społecznej i zdrowotnej

Zadanie 2 – Modernizacja oraz wyposażenie placówek kultury w nowoczesny sprzęt

Zadanie 3 – Adaptacja obiektów na potrzeby instytucji kultury

Zadanie 4 – Poprawa dostępu do usług społecznych

Zadanie 5 – Rozwój infrastruktury w zakresie pomocy i integracji społecznej

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 6: Rynek Pracy)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 7: Włączenie społeczne)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 8: Edukacja)

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 9: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego)
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Budżety gmin powiatu tureckiego
- Budżet powiatu tureckiego

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Małanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów, Powiat Turecki (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie)

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Stowarzyszenie Turkowska Unia Rozwoju T.U.R., Turecka Izba Gospodarcza

CEL STRATEGICZNY II – rozwój gospodarczy obszaru funkcjonalnego przez pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości i aktywną politykę proinwestycyjną

Utworzenie systemu pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom w powiecie tureckim

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- Wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w rozpoczynaniu działalności gospodarczej
- Promocja przedsiębiorczości wśród mieszkańców powiatu tureckiego
- Wzrost konkurencyjności powiatu tureckiego
- Budowanie więzi biznesowych przedsiębiorstw z samorządami, organizacjami społecznymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi

Uzasadnienie wyboru: Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na rozwój społeczno-gospodarczy powiatu tureckiego poprzez wzrost liczby mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W efekcie nastąpi wzrost zatrudnienia, ponieważ wzrośnie liczba nowych miejsc pracy. W ten sposób ograniczona może zostać emigracja zarobkowa. Celem projektu będzie również ograniczenie barier związanych z brakiem lub ograniczonymi środkami na rozpoczęcie oraz wspieranie działalności gospodarczej. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost konkurencyjności powiatu tureckiego poprzez rozwój przedsiębiorczości, zahamowanie emigracji zarobkowej, ograniczenie bezrobocia, wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w rozpoczynaniu działalności gospodarczej. Nastąpi wzrost elastyczności finansowej firm w początkowej fazie działalności. Niezwykle istotną kwestią jest promocja postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców powiatu. Ponadto efektem projektu będzie rozwój sieci powiązań i współpracy między samorządami, przedsiębiorcami oraz platforma współpracy i wymiany doświadczeń.

ZADANIA

Zadanie 1 – Organizacja punktów doradztwa i szkoleń dla nowych przedsiębiorców

Zadanie 2 – Tworzenie jednolitego systemu informacji i wsparcia dla przedsiębiorców

Zadanie 3 – Stworzenie informacyjno-promocyjnego portalu internetowego dla przedsiębiorców

Zadanie 4 – Tworzenie warunków do rozwoju klastrów – udostępnianie zasobów lokalnych na potrzeby klastra

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 1: Innowacyjna i Konkurencyjna Gospodarka)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 6: Rynek Pracy)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 7: Włączenie społeczne)

- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014–2020
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER)
- Budżety gmin powiatu tureckiego

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Powiat Turecki, Turecki Inkubator Przedsiębiorczości

Poprawa atrakcyjności i konkurencyjności powiatu tureckiego jako miejsca do inwestowania

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu tureckiego
- Napływ inwestorów zewnętrznych do regionu i lokalizacja nowych działalności
- Wzrost zatrudnienia i ograniczenie poziomu bezrobocia w powiecie tureckim

Uzasadnienie wyboru: Realizacja projektu przyczyni się do poprawy konkurencyjności powiatu tureckiego. Nastąpi poprawa atrakcyjności inwestycyjnej obszaru, dzięki czemu pojawią się nowi inwestorzy produkujący na rynek lokalny i regionalny. Inwestorzy ci stworzą nowe miejsca pracy, dzięki czemu zwiększy się poziom zatrudnienia w powiecie tureckim oraz spadnie poziom bezrobocia. Projekt przyczyni się do ułatwienia funkcjonowania przedsiębiorstw.

ZADANIA

Zadanie 1 – Stworzenie zintegrowanej oferty terenów inwestycyjnych powiatu tureckiego

Zadanie 2 – Stworzenie wspólnej oferty ulg i zwolnień dla inwestorów w powiecie tureckim

Zadanie 3 – Stworzenie wspólnego systemu promocji gospodarczej powiatu tureckiego

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 1: Innowacyjna i Konkurencyjna Gospodarka)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 6: Rynek Pracy)
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 7: Włączenie społeczne)
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014–2020
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER)
- Budżety gmin powiatu tureckiego

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Powiat Turecki, Turecki Inkubator Przedsiębiorczości

CEL STRATEGICZNY III – stworzenie warunków do rozwoju gospodarczego powiatu przez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

Poprawa dostępności komunikacyjnej (stref inwestycyjnych) przez budowę modernizację dróg lokalnych

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Zapobieganie marginalizacji obszaru powiatu tureckiego w regionalnym i krajowym systemie osadniczym
- b) Zapewnienie zadowalającego mieszkańców, przyjezdnych i inwestorów czasu przejazdu z powiatu tureckiego do Poznania i Łodzi
- c) Zapewnienie połączenia drogowego obszarów inwestycyjnych powiatu tureckiego z Poznaniem i Łodzią oraz innymi terenami inwestycyjnymi w kraju
- d) Wzrost bezpieczeństwa na drogach
- e) Poprawa warunków życia mieszkańców

Uzasadnienie wyboru: Efektem realizacji projektu będzie skrócony czas dojazdu do autostrady A2, dróg krajowych i wojewódzkich dla wszystkich mieszkańców gmin powiatu tureckiego, a przede wszystkim inwestorów. Poważanie skróci się czas dojazdu do Poznania i Łodzi. Wpłyne to na rozwój i atrakcyjność zarówno terenów inwestycyjnych jak i mieszkaniowych. Niewątpliwie projekt przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz bezpieczeństwa użytkowników dróg. Rozbudowa i modernizacja dróg wewnątrz obszaru tureckiego przyczyni się do poprawy dostępności do rynków pracy w regionie oraz usług publicznych o znaczeniu lokalnym i regionalnym (edukacja, służba zdrowia, handel itp.). Rozwój infrastruktury drogowej będzie miał wpływ na wzrost ruchu turystycznego, poprzez poprawę dostępności do obszarów o szczególnym znaczeniu krajobrazowym i kulturowym.

ZADANIA

Zadanie 1 – Budowa, modernizacja i naprawa dróg powiatowych i gminnych (kładzenie nowych nawierzchni, kładzenie nakładki na istniejące powierzchnie asfaltowe)

Zadanie 2 – Budowa drogi Z3 na odcinku od Alei Jana Pawła II do ul. Chopina w Turku (droga pełniąca funkcję obwodnicy północno – wschodniej części miasta)

Zadanie 3 – Budowa południowej obwodnicy miasta Turku

Zadanie 4 – Budowa ulicy Jacka Kaczmarskiego, łączącej tereny miasta z gminą wiejską Turek.

Zadanie 5 – Budowa drogi gminnej Psary – Przykona

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (Oś Priorytetowa 5: Transport)
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014–2020
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020** (Oś III Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej; Oś IV Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej)
- Narodowy program przebudowy dróg lokalnych „Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Powiat Turecki, Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów

Poprawa warunków mieszkaniowych i inwestycyjnych poprzez kompleksowe wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów gmin powiatu tureckiego

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu tureckiego
- b) Napływ inwestorów zewnętrznych do stref inwestycyjnych i lokalizacja przez nich nowych działalności w powiecie tureckim
- c) Poprawa stanu środowiska naturalnego

Uzasadnienie wyboru: Efektem projektu będzie budowa i rozbudowa sieci infrastruktury technicznej, szczególnie sieci gazowej oraz kanalizacyjnej, a tam gdzie to nie będzie możliwe przydomowych oczyszczalni ścieków. Przyczyni się to do poprawy warunków życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego. Poprzez pełne uzbrojenie terenów inwestycyjnych projekt umożliwi ich rozwój, co będzie skutkowało wzrostem liczby inwestorów na terenie całego powiatu oraz poprawą wizerunku gospodarczego tureckiego obszaru funkcjonalnego. Natomiast rozwój infrastruktury technicznej oraz towarzyszącej infrastruktury drogowej, jaką jest budowa chodników, oświetlenia ulicznego oraz ścieżek rowerowych przyczynią się to do wzrostu atrakcyjności mieszkaniowej.

ZADANIA

Zadanie 1 – Uzbrojenie terenów mieszkaniowych w infrastrukturę komunalną

Zadanie 2 – Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną, ze szczególnym uwzględnieniem Tureckiej Strefy Inwestycyjnej (etap II) oraz Terenów Aktywizacji Gospodarczej (TAG) w miejscowości Tuliszków

Zadanie 3–Rewitalizacja terenów pokopalnianych poprzez uzbrojenie w infrastrukturę techniczną

Zadanie 4– Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

Zadanie 5 – Modernizacja i montaż oświetlenia ulicznego

Zadanie 6 – Budowa i modernizacja chodników

Zadanie 7 – Kompleksowa budowa ścieżek rowerowych na terenie gmin powiatu tureckiego

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 4: Środowisko)
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014–2020
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 (Oś II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Powiat Turecki

Poprawa efektywności energetycznej obiektów powiatu tureckiego przez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach publicznych oraz mieszkalnych poprzez wykorzystanie OZE
- b) Ochrona środowiska naturalnego na terenie powiatu tureckiego i w jego obrębie

Uzasadnienie wyboru: Efektem realizacji projektu będzie ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i ciepłej w wyniku termomodernizacji oraz wymiany instalacji na energooszczędną w budynkach użyteczności publicznej, mieszkalnych jedno i wielorodzinnych oraz towarzyszącej infrastrukturze drogowej.

ZADANIA

Zadanie 1 – Termomodernizacja budynków

Zadanie 2 – Wymiana energooszczędnych instalacji oświetleniowych w obiektach publicznych i mieszkalnych

Zadanie 3 – Instalacja ogniw fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych

Zadanie 4 – Budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego

Zadanie 5 – Budowa instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepła z OZE

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa 3: Energia)
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 (Oś I Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, Oś V Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów, Powiat Turecki

Budowa farm fotowoltaicznych jako efektywne wykorzystanie alternatywnych źródeł energii

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Zwiększenie efektywności energetycznej powiatu tureckiego poprzez wykorzystanie OZE
- b) Ochrona środowiska naturalnego na terenie powiatu tureckiego i w jego obrębie
- c) Wykorzystanie zdegradowanych obszarów po eksploatacji surowców naturalnych

Uzasadnienie wyboru: Efektem realizacji projektu będzie powstanie farm fotowoltaicznych na rekultywowanych terenach pokopalnianych. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji fotowoltaicznych pozwoli na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do ochrony środowiska całego regionu oraz obniży koszty produkcji energii. Projekt umożliwi wykorzystanie w sposób korzystny dla otoczenia zdegradowanych terenów pokopalnianych oraz nadanie im nowych funkcji.

ZADANIA

Zadanie 1 – Budowa farm fotowoltaicznych na zrehabilitowanych terenach pokopalnianych

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (Oś priorytetowa 3: Energia)
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 (Oś I Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej, Oś V Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów, Powiat Turecki

CEL STRATEGICZNY IV – wzrost atrakcyjności przestrzeni obszaru funkcjonalnego dla mieszkańców, inwestorów i osób z zewnątrz**Wzrost konkurencyjności powiatu tureckiego dla inwestorów przez tworzenie i aktualizację podstawowych dokumentów planistycznych****INFORMACJE OGÓLNE**Cele realizacji projektu:

- a) Zwiększenie racjonalności prac planistycznych na terenach gmin.
- b) Określenie kierunków rozwoju gmin zgodnych z funkcją i preferencją dla całego obszaru funkcjonalnego, ze szczególnym uwzględnieniem partycypacji społecznej, zarówno mieszkańców jak i inwestorów.

Uzasadnienie wyboru: Efektem projektu będzie powstanie nowych i aktualizacja starych dokumentów planistycznych (studiów oraz planów miejscowych) zgodnie ze wspólnymi kierunkami rozwoju całego powiatu tureckiego. Projekt zapewni ograniczenie chaosu przestrzennego oraz racjonalne wykorzystanie terenów gmin. Przyczyni się to do wzrostu atrakcyjności mieszkaniowej i gospodarczej tureckiego obszaru funkcjonalnego. Projekt umożliwi rozwój terenów inwestycyjnych, co będzie skutkowało wzrostem liczby inwestorów na terenie całego powiatu. Zakłada się wzrost partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym przez co zostaną zaspokojone potrzeby lokalnych mieszkańców i inwestorów.

ZADANIA

Zadanie 1 – Aktualizacja oraz uchwalenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie wszystkich gmin powiatu tureckiego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków rozwoju całego obszaru funkcjonalnego powiatu tureckiego

Zadanie 2 – Aktualizacja Studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wszystkich gmin powiatu tureckiego, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju całego obszaru funkcjonalnego powiatu tureckiego

Zadanie 3 – Wzrost partycypacji lokalnej społeczności i inwestorów w planowaniu przestrzennym na szczeblu lokalnym

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżety gmin powiatu tureckiego

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Powiat Turecki

Rekultywacja, poprawa zagospodarowania i wprowadzanie nowych funkcji na tereny powiatu tureckiego pod względem przestrzennym i turystycznym

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Rekultywacja i rewitalizacja zdegradowanych terenów, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów pokopalnianych, poprzez nadanie im nowych funkcji.
- b) Kreowanie marki miejsca i regionu przez nawiązanie do lokalnej historii, kultury i tradycji.
- c) Promocja lokalnych produktów.
- d) Poszerzenie oferty turystycznej powiatu tureckiego z wykorzystaniem zasobów naturalnych do rozwoju turystyki poprzez utworzenie nowych i nowoczesnych produktów turystycznych, rozwój bazy noclegowej oraz infrastruktury turystycznej.

Uzasadnienie wyboru: Efektem projektu będzie zagospodarowanie i wykorzystanie terenów zdegradowanych – nadanie im nowych funkcji zgodnych z zapotrzebowaniem całego powiatu tureckiego. Poprzez realizację projektu powstanie nowy, unikatowy produkt turystyczny, prezentujący bogate dziedzictwo naturalne i kulturowe całego obszaru tureckiego. Racjonalnie zostaną wykorzystane również już istniejące tereny i obiekty przyrodnicze i kulturowe. Projekt zapewni napływ turystów aktywnych fizycznie jak i zainteresowanych dziedzictwem kulturowym regionu oraz przyczyni się do wzrostu zainteresowania wśród mieszkańców regionu. Przełoży się to na wzrost liczby osób korzystających z bazy noclegowej oraz gastronomicznej.

ZADANIA

Zadanie 1 – Uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wymagających rekultywacji i rewitalizacji, terenów powierzchniowej eksploatacji węgla brunatnego „Kozłmin” i „Adamów”

Zadanie 3 – Zintegrowana promocja turystyczna całego powiatu tureckiego (opracowanie wspólnej marki oraz programu promocji regionu tureckiego, wizualizacja marki regionu, stworzenie marki produktów lokalnych, promocja produktów turystycznych)

Zadanie 4 – Zachowanie obszarów cennych i atrakcyjnych przyrodniczo oraz wykorzystanie ich turystycznie poprzez promocję starych i budowę nowych szlaków turystycznych (pieszych i rowerowych, spływów kajakowych), ścieżek edukacyjnych

Zadanie 5 – Zagospodarowanie terenu nad rzeką Pokrzywnicą (plaża)

Zadanie 6 – Budowa kąpieliska w Tuliszkowie

Zadanie 7 – Rewaloryzacja zabytkowych parków, kompleksów dworsko parkowych w minie Tuliszków

Zadanie 8 – Zakup zabytkowego spichlerza i adaptacja na cele kulturalne i dydaktyczne

Zadanie 9 – Organizowanie przedsięwzięć kulturalnych na terenie powiatu o znaczeniu ponadregionalnym

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (Oś Priorytetowa 4: Środowisko)
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020** (Oś II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu; Oś VI Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Roczne programy finansowania kultury (realizowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek, Gmina Brudzew, Miasto i Gmina Dobra, Gmina Kawęczyn, Gmina Malanów, Gmina Przykona, Gmina i Miasto Tuliszków, Gmina Turek, Gmina Władysławów, Powiat Turecki

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Stowarzyszenie Turkowska Unia Rozwoju T.U.R.

Poprawa wizerunku miast Turek poprzez rewitalizację centrum

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Wzrost atrakcyjności miasta Turek oraz całego obszaru funkcjonalnego.
- b) Kreowanie marki miejsca i regionu przez nawiązanie do lokalnej historii, kultury i tradycji.
- c) Poszerzenie oferty turystycznej miasta Turek oraz powiatu tureckiego z wykorzystaniem zasobów kulturowych do rozwoju turystyki poprzez utworzenie nowych i nowoczesnych produktów turystycznych.

Uzasadnienie wyboru: Efektem projektu będzie powstanie nowego, unikatowego produktu turystycznego, prezentującego bogate dziedzictwo kulturowe miasta Turek, a tym samym całego obszaru tureckiego. Racjonalnie zostaną wykorzystane również już istniejące tereny i obiekty kulturowe. Projekt zapewni zainteresowanych dziedzictwem kulturowym regionu oraz przyczyni się do wzrostu zainteresowania wśród mieszkańców regionu. Przełoży się to na wzrost liczby osób korzystających z bazy noclegowej oraz gastronomicznej.

ZADANIA

Zadanie 1 –Turek – miasto w klimacie Mehoffera – renowacja centralnych przestrzeni publicznych miasta Turku

Zadanie 2– Rewitalizacja wybranych obszarów przestrzeni miejskiej

Zadanie 3– Przebudowa wybranych ulic

Zadanie 4– Kompleksowa promocja regionalnego produktu kultury „Turek – miasto w klimacie Mehoffera”

Zadanie 5 – Cyfrowe dziedzictwo kulturowe – zakup sprzętu multimedialnego dla Muzeum im. Józefa Mehoffera

TERMIN REALIZACJI

2015–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (Oś Priorytetowa 4: Środowisko)
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020** (Oś VI Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego)

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Gmina Miejska Turek

Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-turystycznych nad zbiornikami wodnymi Przykona i Jeziorsko

INFORMACJE OGÓLNE

Cele realizacji projektu:

- a) Poszerzenie oferty turystycznej powiatu tureckiego z wykorzystaniem zasobów naturalnych – zbiorników wodnych Przykona i Jeziorsko do rozwoju turystyki poprzez utworzenie nowych i nowoczesnych produktów turystycznych;
- b) Zwiększenie ruchu turystycznego oraz stymulowanie rozwoju usług związanych z obsługą ruchu turystycznego;
- c) Wzmacnianie potencjału turystycznego poprzez rozwój bazy noclegowej oraz infrastruktury turystycznej w okolicach zbiorników wodnych Przykona i Jeziorsko;
- d) Promocja walorów turystycznych regionu

Uzasadnienie wyboru: Powiat turecki posiada istotne walory krajobrazowe, które mogą stanowić podstawę rozwoju turystyki i rekreacji. Odpowiednie wykorzystanie dla celów turystyki i rekreacji zbiorników wodnych będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju lokalnego gmin z ich otoczenia. Stymulowanie i promocja nowego produktu turystycznego obszaru zwiększy ruch turystyczny powiatu tureckiego. Dodatkowo wspieranie rozwoju usług obsługujących ruch turystyczny, wzmocniony potencjał związany z nowotworzoną infrastrukturą

turystyczną doprowadzi do wzrostu nowych miejsc pracy oraz dochodów mieszkańców. Na dywersyfikację źródeł dochodów mieszkańców zasadniczy wpływ będzie miało prowadzenie obok działalności rolniczej również działalności gospodarczej – agroturystyka.

ZADANIA

Zadanie 1 – Budowa infrastruktury turystycznej (parkingi, miejsca rekreacji, wypożyczalnie sprzętu wodnego, pola namiotowe itp.)

Zadanie 2 – Wspieranie rozwoju ekoturystyki – agroturystyka

Zadanie 3 – Wytyczenie ścieżek spacerowo-rowerowych wraz z siecią punktów dydaktycznych dla prezentacji najważniejszych walorów przyrodniczych obszaru

Zadanie 4 – Promocja nowego produktu turystycznego obszaru (przewodnik turystyczny w formie książeczki i dostępny za pośrednictwem strony internetowej)

Zadanie 5 – Organizacja zajęć edukacyjnych na trasach wytyczonych ścieżek

TERMIN REALIZACJI

2014–2020

SPODZIEWANE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014–2020 (m.in. Oś Priorytetowa 4: Środowisko)
- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020** (m.in. Oś II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu; Oś VI Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego)
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

PODMIOT ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ

Miasto i Gmina Dobra, Gmina Przykona

PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE

Powiat Turecki

Załącznik 4. Raport z konsultacji społecznych ZSRGGPT

[DO UZUPEŁNIENIA PO REALIZACJI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH]

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie administracyjne powiatu tureckiego.....	10
Ryc. 2. Tereny inwestycyjne w powiecie tureckim.....	35
Ryc. 3. Priorytety rozwojowe powiatu tureckiego w opinii mieszkańców (n=600)	41
Ryc. 4. Model logiczny <i>Zintegrowanej Strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025</i>	53
Ryc. 5. Cele strategiczne i operacyjne <i>Zintegrowanej Strategii rozwoju gospodarczego gmin powiatu tureckiego na lata 2015–2025</i>	55

Spis tabel

Tab. 1. Proponowane współfinansowanie wybranych projektów strategicznych powiatu tureckiego	22
Tab. 2. Zestawienie priorytetów inwestycyjnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.....	25
Tab. 3. Proponowane wskaźniki rezultatu produktu dla monitoringu postępów realizacji strategii ...	79

Spis załączników

Załącznik 1. Zgodność celów ZSRGGPT z celami i priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu europejskim, krajowym, ponadregionalnym oraz regionalnym*	86
Załącznik 2. Analiza SWOT/TOWS	90
Załącznik 3. Planowane projekty strategiczne	111
Załącznik 4. Raport z konsultacji społecznych ZSRGGPT	121

Bibliografia

Diagnoza strategiczna wskazująca na potencjał i bariery rozwojowe obszaru objętego Zintegrowaną Strategią Rozwoju Gospodarczego Gmin Powiatu Tureckiego na lata 2015–2025, Ecorys Polska Sp. z o.o., 2014.

Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Komisja Europejska, Bruksela, KOM(2010)2020 wersja ostateczna, 3 III 2010 roku.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030, 2011, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 grudnia 2011 roku.

Kot T., Weremiuk A., 2012, *Wskaźniki w zarządzaniu strategicznym. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, 2010, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 lipca 2010 roku.

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa strategia rozwoju kraju, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Warszawa, dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 roku.

Programowanie Perspektywy Finansowej 2014–2020. Umowa Partnerstwa, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, dokument przyjęty przez Komisję Europejską 24 maja 2014 roku.

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (ŚRKK), 2012, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012 roku.

Strategia Rozwoju Polski Zachodniej 2020, przyjęta przez Radę Ministrów 30 kwietnia 2014 r.

Wielkopolska 2020. Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Załącznik do Uchwały NR XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 roku.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014–2020 (projekt), wersja 9.0, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, 4 kwietnia 2014 r.